

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL CLUJ
SECȚIA PENALĂ ȘI DE MINORI
DOSAR NR.271/231/2010

DECIZIA PENALĂ NR.1589/A/2015

Ședința publică din 18 decembrie 2015

Instanța constituită din:

PREȘEDINTE : CLAUDIA ILIEȘ, judecător
JUDECĂTOR : VALENTIN CHITIDEAN
GREFIER : DELIA STANA

Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție, Serviciul Teritorial Cluj reprezentat prin PROCUROR:
ANCA MĂRINCEAN

S-au luat spre examinare – pentru pronunțare - apelurile declarate de către **Direcția Națională Anticorupție, Serviciul Teritorial Cluj, Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Guvernul României și Ministerul Finanțelor Publice** împotriva sentinței penale nr. 140 din data de 06 februarie 2015 a Judecătoriei Cluj-Napoca, privind pe inculpații Oprișan Marian, Costeanu Ion, Teodorescu Valeria, Rusu Liviu, Iacob Valeriu și Diaconu Mircea, trimiși în judecată prin Rechizitoriul nr. 19/P/2005 din data de 05.06.2006 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție - Secția de Combatere a Infracțiunilor Conexe Infracțiunilor de Corupție după cum urmează:

OPRIȘAN MARIAN, pentru săvârșirea infracțiunilor prev. de art.10 lit. c din Legea nr. 78/2000 cu aplicarea art. 41 alin 2 C.pen.; art.17 lit. c din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 291 C.pen. cu aplic art. 41 alin. 2 C.pen. (Pct. A din rechizitoriul); art.13² din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 248¹ C.pen. cu referire la art. 13² din O.U.G. nr. 43/2002 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen.; art.17 lit. c din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 291 C.pen. cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen.; cu aplic. art. 33 lit. a C.pen.(Pct. B din rechizitoriul); art.17 lit. c din Legea nr. 78/2000 cu aplic. art. 289 și 291 C.pen.; art.10 lit. c din Legea nr. 78/2000; cu aplic.art.33 lit. a C.pen.; art.13² C.pen. rap. 248¹ C.pen. cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen.; cu aplic. art. 33 lit. a C.pen.(Pct. C din rechizitoriul); art.248¹ C.pen. cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. cu aplic. art. 33 lit. a C.pen.(Pct. D din rechizitoriul)

DIACONU MIRCEA, pentru săvârșirea infracțiunilor prev. de art.26 C.pen. rap. la art. 10 lit. c din Legea nr. 78/2000 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen.; art.17 lit. c din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 291 C.pen. cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. (Pct. A din rechizitoriul); art. 26 C.pen. rap. la art. 13² din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 248¹ C.pen. cu referire la art. 13² din O.U.G. nr. 43/2002, cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen., cu aplic. art. 33 lit. a C.pen. (Pct. B din rechizitoriul); 26 C.pen. rap. la art. 13² din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 248¹ C.pen. cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. cu aplic. art. 33 lit. a C.pen. (Pct. C din rechizitoriul); art. 26 C.pen. rap. la art. 248¹ C.pen. cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen.; cu aplic. art. 33 lit. a C.pen. (Pct. D din rechizitoriul)

COSTEANU ION, pentru săvârșirea infracțiunilor prev. de art.26 C.pen. rap. la art. 13² din Legea nr. 78/2000 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. rap. la art. 248¹ C.pen. cu referire la art. 13² din O.U.G. nr. 43/2002, cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen.; art.26 C.pen. rap. la art. 17 lit. c din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 289 C.pen. cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen.; art.17 lit. c din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 291 C.pen. cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen.; cu aplic. art. 33 lit. a C.pen. (Pct. B din rechizitoriul)

TEODORESCU VALERIA, pentru săvârșirea infracțiunilor prev. de art.17 lit. c din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 289 și 291 din Codul penal, cu aplicarea art. 41 alin. 2

Cod penal; art.26 Cod penal rap. la art 10 lit. c din Legea nr. 78/2000 cu aplicarea art. 41 alin. 2 Cod penal; art.248 Cod penal. (Pct. A din rechizitoriu); art.26 C.pen. rap. la art. 13² din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 248¹ C.pen. cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen.; cu aplic. art. 33 lit. a C.pen. (Pct. C din rechizitoriu); art.26 C.pen. rap. la art. 248¹ C.pen. cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen.; cu aplic. art. 33 lit. a C.pen. (Pct. D din rechizitoriu)

RUSU LIVIU LUCIAN, pentru săvârșirea infracțiunilor prev. de art.26 C.pen. rap. la art. 13² din Legea nr. 78/2000 cu aplic. art. 248¹ C.pen. cu referire la art. 13² din O.U.G. nr. 43/2002 cu aplic. art. 41 alin. 2 Cpen.; art.26 C.pen. rap. la art. 17 lit. c din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 289 C.pen. cu aplic art. 41 alin. 2 C.pen.; art.17 lit. c din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 291 C.pen. cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. cu aplic art. 33 lit. a C.pen.; cu aplic. art. 19 din O.U.G. nr. 43/2002 (Pct.B din rechizitoriu)

IACOB VALERIU, pentru săvârșirea infracțiunilor prev. de art.26 C.pen. rap. la art. 13/2 din Legea 78/2000 rap. la art 248¹ C.pen. cu referire la art. 13² din O.U.G. nr. 43/2002 , cu aplicarea art. 41 alin 2 C.pen.; art.17 lit. c din Legea nr. 78/2000 raportat la art. 289 d C.pen. cu aplic art. 41 alin. 2 C.pen.; art.26 C.pen. raportat la art. 291 C.pen. cu aplicarea art. 41 alin. 2 C.pen.; cu aplicarea art. 33 lit. a C.pen. (Pct. B din rechizitoriu).

La apelul nominal făcut în cauză se constată lipsa părților.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei, după care se constată că mersul dezbaterilor și susținerile orale ale părților au fost consemnate în încheierea de ședință din 25 noiembrie 2015, încheiere ce face parte integrantă din prezenta decizie.

CURTEA

Deliberând asupra apelului penal de față, din actele și lucrările dosarului reține următoarele:

Prin sentința penală nr. 140/06.02.2015 Judecătoria Cluj-Napoca în baza art. 386 C.pr.pen. a respins ca nefondate cererile de schimbare a încadrărilor juridice date faptelor prin rechizitoriu.

În baza art. 396 al 5 C.pr.pen. rap. la art. 16 lit. b C.pr.pen. a achitat inculpatul **OPRIȘAN MARIAN**, fiul lui Ion și Lucia, născut la data de 14 septembrie 1965 în Focșani, cetățean român, studii superioare, CNP 1650914390683, domiciliat în Focșani, str. Emil Racoviță, nr. 3, ap. 33, fără antecedente penale, pentru săvârșirea infracțiunii de utilizare a creditului în alte scopuri, prev de art.10 lit. c din Legea nr. 78/2000 cu aplicarea art. 41 alin 2 C.pen.1968.

În baza art. 396 al 6 C.pr.pen. rap. la art. 16 lit. f C.pr.pen. a încetat procesul penal pornit împotriva inculpatului **OPRIȘAN MARIAN** pentru săvârșirea infracțiunii de uz de fals, prev de art. 17 lit. c din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 291 C.pen. 1968 cu aplic art. 41 alin. 2 C.pen.1968.

În baza art. 396 al 5 C.pr.pen. rap. la art. 16 lit. b C.pr.pen. a achitat pe inculpatul **OPRIȘAN MARIAN** pentru infracțiunea de abuz în serviciu, prev. de art.13² din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 248¹ C.pen.1968 cu referire la art. 13² din O.U.G. nr. 43/2002 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. 1968.

În baza art. 396 al 6 C.pr.pen. rap. la art. 16 lit. f C.pr.pen. a încetat procesul penal pornit împotriva inculpatului **OPRIȘAN MARIAN** pentru săvârșirea infracțiunii de uz de fals, prev de art. 17 lit. c din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 291 C.pen. 1968 cu aplic art. 41 alin. 2 C.pen.1968.

În baza art. 396 al 5 C.pr.pen. rap. la art. 16 lit. b C.pr.pen. a achitat inculpatul **OPRIȘAN MARIAN** pentru săvârșirea infracțiunii de fals intelectual, prev de art. 17 lit. c din Legea nr. 78/2000 cu aplic. art. 289 C.pen. 1968.

În baza art. 396 al 5 C.pr.pen. rap. la art. 16 lit. b C.pr.pen. a achitat pe inculpatul OPRÎȘAN MARIAN pentru săvârșirea infracțiunii de fals intelectual, prev de art. 17 lit. c din Legea nr. 78/2000 cu aplic. art. și 291 C.pen. 1968.

În baza art. 396 al 5 C.pr.pen. rap. la art. 16 lit. b C.pr.pen. achitat inculpatul OPRÎȘAN MARIAN pentru săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu, prev. de art. 13² din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 248¹ C.pen.1968 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. 1968.

În baza art. 396 al 5 C.pr.pen. rap. la art. 16 lit. b C.pr.pen. a achitat inculpatul OPRÎȘAN MARIAN pentru săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu, prev. art. 248¹ C.pen.1968 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. 1968.

În baza art. 396 al 5 C.pr.pen. rap. la art. 16 lit. b C.pr.pen. a achitat inculpatul COSTEANU ION, fiul lui Ioan și Teodora, născut la 20 mai 1948 în Buzău, studii superioare, CNP 148052390677, domiciliat în Focșani, b-dul Brăilei, nr. 31/6, fără antecedente penale, pentru săvârșirea infracțiunii de complicitate la abuz în serviciu, prev. de art. 26 C.pen. 1968 rap la art.13² din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 248¹ C.pen.1968 cu referire la art. 13² din O.U.G. nr. 43/2002 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. 1968.

În baza art. 396 al 6 C.pr.pen. rap. la art. 16 lit. f C.pr.pen. a încetat procesul penal pornit împotriva inculpatului COSTEANU ION pentru săvârșirea infracțiunii de complicitate la fals intelectual, prev de art 26 C.pen. 1968 rap la de art. 17 lit. c din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 289 C.pen. 1968 cu aplic art. 41 alin. 2 C.pen.1968.

În baza art. 396 al 6 C.pr.pen. rap. la art. 16 lit. f C.pr.pen. a încetat procesul penal pornit împotriva inculpatului COSTEANU ION pentru săvârșirea infracțiunii de uz de fals, prev de art. 17 lit. c din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 291 C.pen. 1968 cu aplic art. 41 alin. 2 C.pen.1968.

În baza art. 396 al 5 C.pr.pen. rap. la art. 16 lit. b C.pr.pen. a achitat inculpata TEODORESCU VALERIA, fiica lui Dumitru și Gherghina, născută la 30 iulie 1945 în Focșani, jud. Vrancea, studii superioare, CNP 2450730290693, domiciliată în Focșani, str. Bucegi, bloc 8/90, fără antecedente penale, pentru săvârșirea infracțiunii de complicitate la utilizarea creditului în alte scopuri, prev de art. 26 C.pen.1968 rap la art.10 lit. c din Legea nr. 78/2000 cu aplicarea art. 41 alin 2 C.pen.1968.

În baza art. 396 al 6 C.pr.pen. rap. la art. 16 lit. f C.pr.pen. a încetat procesul penal pornit împotriva inculpatei TEODORESCU VALERIA pentru săvârșirea infracțiunii de fals intelectual, prev de art. 17 lit. c din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 289 C.pen. 1968 cu aplic art. 41 alin. 2 C.pen.1968.

În baza art. 396 al 6 C.pr.pen. rap. la art. 16 lit. f C.pr.pen. a încetat procesul penal pornit împotriva inculpatei TEODORESCU VALERIA pentru săvârșirea infracțiunii de uz de fals, prev de art. 17 lit. c din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 291 C.pen. 1968 cu aplic art. 41 alin. 2 C.pen.1968.

În baza art. 396 al 5 C.pr.pen. rap. la art. 16 lit. b C.pr.pen. a achitat inculpata TEODORESCU VALERIA pentru săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu, prev. de art. 248 C.pen.1968.

În baza art. 396 al 5 C.pr.pen. rap. la art. 16 lit. b C.pr.pen. a achitat inculpata TEODORESCU VALERIA pentru săvârșirea infracțiunii de complicitate la abuz în serviciu, prev. art. 26 C.pen. 1968 rap la art 13 ind 2 din Lg.78/2000 rap la art. 248¹ C.pen.1968 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. 1968.

În baza art. 396 al 5 C.pr.pen. rap. la art. 16 lit. b C.pr.pen. a achitat inculpata TEODORESCU VALERIA pentru săvârșirea infracțiunii de complicitate la abuz în serviciu, prev. art. 26 C.pen. 1968 rap la art 248¹ C.pen.1968 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. 1968.

În baza art. 396 al 5 C.pr.pen. rap. la art. 16 lit. b C.pr.pen. a achitat inculpatul RUSU LIVIU pentru săvârșirea infracțiunii de complicitate la abuz în serviciu, prev. de art. 26 C.pen. 1968 rap la art 13² din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 248¹ C.pen.1968 cu referire la art. 13² din O.U.G. nr. 43/2002 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. 1968.

În baza art. 396 al 6 C.pr.pen. rap. la art. 16 lit. f C.pr.pen. a încetat procesul penal pornit împotriva inculpatului RUSU LIVIU, fiul lui Dumitru și Mărioara, născut la 4 iulie 1962, Comănești, jud. Bacău, cetățean român, studii superioare, CNP 162074374072, domiciliat în Focșani, str. Brăilei, nr. 41/6, fără antecedente penale, pentru săvârșirea infracțiunii de complicitate la fals intelectual, prev. de art. 26 C.pen. 1968 rap la art 17 lit. c din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 289 C.pen. 1968 cu aplic art. 41 alin. 2 C.pen.1968.

În baza art. 396 al 6 C.pr.pen. rap. la art. 16 lit. f C.pr.pen. a încetat procesul penal pornit împotriva inculpatului RUSU LIVIU pentru săvârșirea infracțiunii de uz de fals, prev de art. 17 lit. c din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 291 C.pen. 1968 cu aplic art. 41 alin. 2 C.pen.1968.

În baza art. 396 al 5 C.pr.pen. rap. la art. 16 lit. b C.pr.pen. a achitat inculpatul IACOB VALERIU, fiul lui Vasile și Elena, născut la data de 28 iulie 1942 în com. Tomești, jud. Iași, cetățean român, studii superioare, CNP 1420728390685, domiciliat în Focșani, str. Ghinea Dorinel, nr. 13, ap. 14, fără antecedente penale, pentru săvârșirea infracțiunii de complicitate la abuz în serviciu, prev. de art. 26 C.pen. 1968 rap la art 13² din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 248¹ C.pen.1968 cu referire la art. 13² din O.U.G. nr. 43/2002 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. 1968.

În baza art. 396 al 6 C.pr.pen. rap. la art. 16 lit. f C.pr.pen. a încetat procesul penal pornit împotriva inculpatului IACOB VALERIU pentru săvârșirea infracțiunii de fals intelectual, prev de art 17 lit. c din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 289 C.pen. 1968 cu aplic art. 41 alin. 2 C.pen.1968.

În baza art. 396 al 6 C.pr.pen. rap. la art. 16 lit. f C.pr.pen. a încetat procesul penal pornit împotriva inculpatului IACOB VALERIU pentru săvârșirea infracțiunii de complicitate la uz de fals, prev de art. 26 C.pen. 1968 rap. la art. 291 C.pen. 1968 cu aplic art. 41 alin. 2 C.pen.1968.

În baza art. 396 al 6 C.pr.pen. rap. la art. 16 lit. f C.pr.pen. a încetat procesul penal pornit împotriva inculpatului DIACONU MIRCEA, fiul lui Theodor și Ecaterina, născut la data de 28 septembrie 1933, în oraș Odobești, jud. Vrancea, cetățean român, studii superioare, domiciliat în Focșani, str. Republicii, nr. 79/7, fără antecedente penale, pentru săvârșirea infracțiunilor prev de art 26 C.pen. 1968 rap. la art. 10 lit. c din Legea nr. 78/2000 cu aplic . art. 41 alin. 2 C.pen. 1968; art. 17 lit. c din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 291 C.pen. 1968 cu aplicarea art. 41 alin. 2 C.pen. 1968; art 26 C.pen. 1968 rap. la art. 13² din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 248¹ C.pen. 1968 cu referire la art. 13² din O.U.G. nr. 43/2002 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. 1968; art. 26 C.pen. 1968 rap. la art. 13² din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 248¹ C.pen. 1968 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. 1968.

A respins ca nefondată cererea procurorului de confiscare de la inculpați, în temeiul art. 112 lit. e C.pen., a sumei de 15.433.574.508 ROL și a sumei de 41.179.838.066 ROL.

În baza art. 404 al. 4 lit. c C.pr.pen. a dispus ridicarea măsurii sechestrului asigurator luată prin ordonanțele procurorului din 21 noiembrie 2005 și 15 martie 2006 asupra bunurilor deținute de inculpații OPRIȘAN MARIAN, DIACONU MIRCEA, COSTEANU ION, TEODORESCU VALERIA, IACOB VALERIU, RUSU LIVIU (f. 1-120, vol.2 dup).

În baza art. 25 C.pr.pen., art. 397 C.pr.pen. a luat act că persoanele vătămate Consiliul Județean Vrancea, Ministerul Dezvoltării Regionale și al Turismului și Guvernul României, nu s-au constituit părți civile în cauză.

În baza art. 275 al.3 C.pr.pen cheltuielile judiciare au fost lăsate în sarcina statului.

Pentru a hotărî astfel, **prima instanță, în esență, a reținut următoarele:**

În preambul s-au prezentat acuzațiile aduse prin actul de sesizare a instanței, acuzații care apoi au fost analizate pe rând de judecător. Astfel, în actul de sesizare a primei instanțe, referitor la primele acuzații formulate, s-a arătat, în esență, că prin H.G. nr. 577/1997, publicată în Monitorul Oficial nr. 256/1997, s-a aprobat Programul privind pietruirea drumurilor comunale, alimentarea cu apă a satelor și conectarea acestora la rețeaua de electrificare și la rețelele telefonice. H.G. nr. 577/1997 a fost modificată prin

H.G. nr. 211/1999, H.G. 580/1999 și H.G. nr. 1256/2005, iar normele metodologice au fost toate emise de către Ministerul Lucrărilor Publice și Amenajării Teritoriului; finanțarea Programului de pietruirea a drumurilor comunale s-a făcut din sume de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerul Lucrărilor Publice și Amenajării Teritoriului, alocații de la bugetul local și alte surse atrase.

H.G. nr. 577/1997 cuprinde o anexă în care sunt prevăzute costurile pe perioada 1997-1999 și distanța totală de drumuri ce urmează a fi pietruite, precum și fiecare drum comunal în parte cu indicativul acestuia și lungimea aprobată de către Guvern, în conformitate cu prevederile art. 42 și 43 din Legea nr. 500/2002 – Legea finanțelor publice(vezi fila 395 vol. 4).

În cursul anului 2003, Guvernul a adoptat H.G. nr. 226 din 27.02.2003, prin care a aprobat contractarea de către Ministerul Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței a unui credit extern în valoare de 50 milioane de dolari SUA, necesar pentru finanțarea Programului de pietruire a drumurilor comunale.

Procurorul a apreciat că H.G. nr. 226/2002 nu a schimbat modul de derulare a programului, ci a prevăzut doar că Ministerul Transporturilor va încheia cu consiliile județene contracte de împrumut subsidiar pentru derularea creditului extern ce va fi contractat și a considerat că, în lipsa altor precizări, este evident că modalitatea aplicării Programului de pietruire a drumurilor este cea prevăzută în H.G. nr. 577/1997, cu modificările și completările ulterioare, precum și prin normele metodologice emise în acest sens.

În cursul anului 2004, Ministerul Transporturilor a încheiat cu toate consiliile județene contracte de împrumut subsidiar, al căror model a fost aprobat prin Ordinul nr. 34 din 04.08.2003 (fila 202, vol.4).

În ceea ce privește Consiliul Județean Vrancea, acesta a încheiat cu Ministerul Transporturilor contractul de împrumut subsidiar nr. 33/553 din 12 februarie 2004 (vezi filele 202-204-227, vol. 4), prin care acestui județ i s-a alocat suma în valoare de 1 milion de dolari SUA. Afărent acestui contract, a fost redactată inițial anexa nr. 1 de către învinutul COSTEANU ION, directorul Direcției tehnice din cadrul Consiliului Județean Vrancea, anexă în care a introdus drumuri comunale care fie nu au fost aprobate prin H.G. nr. 577/1997, fie făcuseră obiectul unor pietruiri anterioare (vezi filele 19-25 din vol. 3 - raportul de constatare întocmit de către specialiștii Direcției Naționale Anticorupție, precum și documentele aflate la filele 254-258 vol. 4, și filele 22-27 vol. 1).

În raportul de constatare s-a arătat că învinutul OPRISAN MARIAN, în calitate de președinte al Consiliului Județean Vrancea, a semnat contractul subsidiar de împrumut și ulterior a numit comisiile de licitație, fără ca aceste cheltuieli de investiții să fie aprobate de Consiliul Județean Vrancea (vezi fila 71 vol. 3 din raport).

Analizând probatoriul administrat în cursul urmăririi penale și în cursul cercetării judecătorești și statuând, în primul rând, asupra prejudiciului pe care s-au întemeiat acuzațiile legate de Programul de pietruire a drumurilor comunale și derularea contractelor aferente, prima instanță a concluzionat caracterul eronat al interpretării acuzării potrivit căreia în speță era aplicabilă HG nr. 577/1997, confirmând apărarea inculpaților; mai mult, a argumentat că în cazul în care s-ar aprecia că există dubiu în legătură cu regimul legal aplicabil programului de pietruire ce constituie obiectul cauzei, acesta ar trebui interpretat în favoarea inculpaților, conform art. 4 al. 2 C.pr.pen.

Referitor la acuzația potrivit căreia inculpatul OPRISAN MARIAN, în calitate de Președinte al Consiliului Județean Vrancea, nu ar fi avut posibilitatea legală de a-și delega atribuțiile în legătură cu proiectul de pietruire s-a motivat că procurorul trebuia să identifice atribuția legală pe care a exercitat-o Președintele Consiliului Județean Vrancea în cadrul realizării programului de pietruire și apoi trebuia analizat dacă aceasta se putea delega; instanța a mai constatat că nu se poate reproșa Președintelui Consiliului Județean Vrancea delegarea responsabilităților derivate din contractul de împrumut subsidiar, fiindcă, potrivit art 6.2 din contractul respectiv, „Președintele Consiliului Județean Vrancea își poate delega

responsabilitățile legate de Proiect către maxim alți doi salariați din Cadrul Agenției de Implementare...”.

Sub aspectul acuzației vizând exercitarea atribuției de ordonator principal de credite de către inculpatul menționat, s-a argumentat că, deși, potrivit art. 116 lit. h din Lg. nr. 215/2001 a administrației publice locale, președintele consiliului județean exercita funcția de ordonator principal de credite, totuși, pentru programul de pietruire finanțat prin contractul de împrumut subsidiar, MTCT avea responsabilitatea aprobării cererilor de efectuare a tragerilor, după cum prevede art 5.1. din contract.

Referitor la acuzația adusă că nu exista posibilitatea delegării, iar art. 4.3 din contractul de împrumut subsidiar ce permitea Consiliului Județean Vrancea să se comporte ca o autoritate contractantă este lovit de nulitate absolută, întrucât încalcă norme de ordine publică și referitor la invocarea de către acuzare a nerespectării altor acte normative, ce ar conduce la concluzia potrivit căreia contractele de execuție a lucrărilor din cadrul programului de pietruire ar fi lovite de nulitate absolută, instanța a motivat că susținerile acuzării se află în vădită contradicție cu art. 126 (1) din Constituția României potrivit căruia *“Justiția se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege”*; chiar dacă interpretările legale ale procurorului ar fi juste, acesta nu se poate substitui instanțelor de judecată, în speță, de contencios administrativ, care sunt singurele ce dețin atributul de *juris dictio*.

Prima instanță, analizând probele, a concluzionat că principala probă ce a stat la baza întocmirii rechizitoriului, respectiv raportul de constatare tehnico-științifică financiară întocmit de către specialistul din cadrul DNA, Laurențiu Hanganu, nu este în măsură să dovedească în mod credibil existența prejudiciului; în plus, a apreciat că expertiza financiar contabilă întocmită în cauză este lipsită de eficiență, deoarece stabilirea cantităților de materii prime și materiale puse în operă se putea face doar prin compararea situației scriptice cu situația faptică, deci starea drumurilor trebuia constatată la fața locului printr-o expertiză în specialitatea construcții drumuri și poduri dispusă într-un interval de timp cât mai apropiat de data executării lucrărilor; aceasta, deoarece ulterior unele drumuri au fost calamitate de mai multe ori, iar altele au fost repietruite sau asfaltate în cadrul altor programe.

Referitor la acuzația de utilizare a creditului în alte scopuri, faptă prev. și ped. de art. 10 lit. c din Legea nr. 78/2000 cu aplicarea art. 41 alin 2 C.pen.1968, instanța a stabilit că faptei îi lipsește atât elementul material, cât și scopul special prevăzut de lege, deoarece contractul de împrumut subsidiar prevedea posibilitatea plății membrilor comisiilor de licitații din fondurile alocate programului.

S-a argumentat că prin Sentința Civilă nr. 72/23.12.2010 pronunțată în dos nr 4770/110/2008 al Tribunalului Bacău - Secția Comercială și de Contencios Administrativ, rămasă irevocabilă prin Decizia Civilă nr. 4770/110/26.06.2042 a Curții de Apel Bacău, a fost respinsă ca nefondată acțiunea prin care Curtea de Conturi a investit instanța cu încheierea respectivă, iar instanța administrativă a reținut că plata membrilor comisiilor a fost legală și nu constituie prejudiciu.

În ceea ce privește infracțiunea de uz de fals, prev. de art. 17 lit. c din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 291 C.pen. cu aplic. art. 41 al. 2 C.pen. 1968, instanța a observat că întregul text al art. 17 din lege a fost abrogat prin art. 79 pct. 10 din Lg nr.187/2012 însă pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea corespondentă, prev. de art. 291 C.pen. 1968, este închisoarea de la 3 luni la 3 ani.

Față de împrejurarea că presupusa infracțiune a fost comisă în cursul anului 2004, instanța a constatat că termenul de prescripție specială, prev. de art. 122 al. 1 lit. d C.pen. 1968 rap. la art. 124 C.pen. 1968 cu referire la Decizia nr. 1092/2012 a Curții Constituționale, în durată de 7 ani și 6 luni, s-a împlinit în cursul anului 2012.

La infracțiunea de abuz în serviciu, prev. de art. 13² din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 248¹ C.pen. 1968 cu referire la art. 13² din O.U.G. nr. 43/2002 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. 1968 s-a observat, mai întâi, că art. 13² din O.U.G. nr. 43/2002, în forma ordonanței

de la data emiterii rechizitoriului, era inexistent. Deci, înlăturând eroarea materială, instanța a concluzionat că încadrarea corectă ar fi aceea prevăzută de 13² din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 248¹ C.pen.1968 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. 1968.

Apoi, s-a remarcat caracterul imprecis, eliptic al acuzației, fiindcă acuzarea nu a precizat la care din cele trei infracțiuni s-a referit: abuz în serviciu contra intereselor publice, abuz în serviciu contra intereselor persoanelor sau abuz în serviciu prin îngădirea unor drepturi. În final, instanța a apreciat că procurorul a dorit să se refere la infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice, prev. de art.248 C.pen. 1968.

Analizând textul legal al art.248 C.pen. 1968, în forma de la data emiterii rechizitoriului, a reținut că infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice consta în *„fapta funcționarului care în exercițiul atribuțiilor sale de serviciu, cu știință, nu îndeplinește un act ori îl îndeplinește în mod defectuos și prin aceasta cauzează o tulburare însemnată bunului mers al unei organizații din cele prevăzute în art. 145 sau o paguba avutului obștesc”*.

Instanța a motivat că paguba a fost stabilită de acuzare în mod simplist și global pornind de la premise juridice eronate și a făcut trimitere la raportul de constatare tehnico-științifică financiară întocmit de specialistul Laurențiu Hanganu din cadrul DNA căruia i s-a alocat o secțiune specială, raport considerat nefondat și lipsit de credibilitate.

S-a menționat că Încheierea nr. 39/08.08.2005 a Camerei de Conturi a Județului Vrancea este identică în privința conținutului cu Încheierea nr. 40/08.08.2005 a Camerei de Conturi a Județului Vrancea, cu singura diferență că prin cea dintâi încheiere s-a dispus sesizarea parchetului, iar prin cea de a doua a fost sesizată instanța, iar încheierea Camerei de Conturi a Județului Vrancea a fost respinsă în mod irevocabil de către instanța administrativă.

Prima instanță a mai argumentat lipsa raportului de cauzalitate dintre faptă și prejudiciu. Astfel, dacă, ipotetic, toate susținerile acuzării referitoare la neîndeplinirea sau îndeplinirea defectuoasă a atribuțiilor legale ale inculpatului OPRIȘAN MARIAN ar fi adevărate, acestea nu pot conduce la reținerea unei pagube patrimoniale concrete. De pildă, neverificarea de către Președintele CJ Vrancea a personalului din subordine nu este aptă în sine să producă vreo pagubă asemenea celei în cauză, iar inculpatul nici nu avea această obligație legală, ci doar pe aceea prevăzută de art. 115 din Lg nr. 215/2001 care este diferită ca în conținut.

Nederularea fondurilor programului prin Trezoreria Statului nu este aptă în sine să producă vreo pagubă însă, nici în acest caz, inculpatului OPRIȘAN MARIAN nu îi revenea o atare obligație întrucât potrivit art 10.10 din contractul de împrumut subsidiar „Direcția Generală Economică și de Buget va vira sumele în valută într-un cont special al Agenției de Implementare, deschis la aceeași bancă la care există și contul special al MTCT pentru proiect”.

Pentru aceste considerente instanța, în baza art. 396 al. 5 C.pr.pen. rap. la art. 16 lit. b C.pr.pen. a achitat inculpatul OPRIȘAN MARIAN sub aspectul săvârșirii infracțiunii de abuz în serviciu, prev. de art. 13² din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 248¹ C.pen.1968 cu referire la art. 13² din O.U.G. nr. 43/2002 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. 1968.

Referitor la infracțiunea de uz de fals, prev. de art. 17 lit. c din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 291 C.pen.1968 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen.1968, instanța a constatat că termenul de prescripție specială, prev. de art. 122 al. 1 lit. d C.pen. 1968 rap. la art. 124 C.pen. 1968 cu referire la Decizia nr. 1092/2012 a Curții Constituționale, în durată de 7 ani și 6 luni, s-a împlinit în cursul anului 2012.

În ceea ce privește achiziția Complexului Căprioara, s-a reținut că inculpatul OPRIȘAN MARIAN a fost acuzat că în calitate de președinte al Consiliului Județean Vrancea a redactat și a utilizat o adresă pe care a înaintat-o Guvernului României, prin care a solicitat și a obținut alocarea unor sume de bani din fondul de rezervă la dispoziția Guvernului, invocând pretexte nereale, după care a utilizat sumele de bani în alte scopuri decât destinația lor legală, obținând prin acest mod bunuri și foloase atât în favoarea

FEDERALCOOP Vrancea și în favoarea Consiliului Județean Vrancea, cât și a sa personală, fapte care ar întruni elementele constitutive ale infracțiunilor de fals intelectual, uz de fals și utilizare a creditului în alte scopuri decât pentru cel care a fost acordat, prev. și ped. de art. 17 lit. c din Legea nr. 78/2000 cu aplic. art. 289 și 291 C.pen. 1968, art. 10 lit. c din Legea nr. 78/2000 cu aplic. art. 33 lit. a C.pen. 1968.

Referitor la infracțiunea de fals intelectual prev. de art. 17 lit. c din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 289 C.pen. 1968 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. 1968, față de împrejurarea că presupusa infracțiune a fost comisă în cursul anului 2004, instanța a constatat că termenul de prescripție specială prev. de art. 122 al. 1 lit. d C.pen. 1968 rap. la art. 124 C.pen. 1968 cu referire la Decizia nr. 1092/2012 a Curții Constituționale, în durată de 7 ani și 6 luni, s-a împlinit în cursul anului 2012.

Potrivit C.pen. 1968, constituie infracțiunea de fals intelectual *„falsificarea unui înscris oficial cu prilejul întocmirii acestuia, de către un funcționar ori alt salariat aflat în exercițiul atribuțiilor de serviciu, prin atestarea unor fapte sau împrejurări necorespunzătoare adevărului, ori prin omisiunea cu știința de a insera unele date sau împrejurări, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani”*.

Analizând fondul acuzației de fals intelectual, prev. de art. 289 C.pen. anterior, instanța a reținut că procurorul nu a indicat în mod exact care sunt împrejurările necorespunzătoare adevărului ori care sunt datele sau împrejurările omise cu știință din cuprinsul adresei depuse la f. 175 vol. 40 dup. Adresa a fost înregistrată la MAI la data de 19.10.2004 și a fost semnată de inculpatul OPRÎȘAN MARIAN și de prefectul George Băeșu, față de care nu s-au emis acuzații.

În continuare a motivat că, de fapt, în rechizitoriu se susține că adresa ar fi falsă pentru că în adresă se solicită alocarea sumei totale de 17 miliarde ROL (6 miliarde pentru CJ Vrancea, 4 miliarde pentru CL Răcoasa și 7 miliarde pentru CM Focșani) „în vederea asigurării finanțării unor obiective de investiții aflate în derulare”, în condițiile în care scopul pentru care s-a solicitat alocarea sumelor pentru CJ Vrancea, și anume achiziționarea complexului Căprioara (denumirea obiectivului de investiții fiind în adresă aceea de „achiziția unor imobile pentru funcționarea serviciilor publice de interes județean și comunitar”) nu s-ar fi aflat în derulare; chiar în rechizitoriu se arată că la data emiterii adresei pretins false fusese întocmit de către inculpata TEODORESCU VALERIA un referat, datat 4.10.2004, prin care se solicita aprobarea propunerii de achiziționare a Complexului „Căprioara”, în vederea repunerii acestuia în circuitul de alimentație publică în vederea obținerii de venituri, referat care a fost aprobat de inculpatul OPRÎȘAN MARIAN (vezi fila 176, vol. 40). Deci achiziționarea Complexului Căprioara se afla în derulare, întrucât din punct de vedere administrativ o astfel de investiție presupunea preexistența unui referat aprobat de președintele consiliului județean.

S-a apreciat că oricum este irelevant dacă achiziția se afla în derulare sau nu, câtă vreme în cuprinsul adresei a fost detaliat mai precis obiectivul: „achiziția unor imobile pentru funcționarea serviciilor publice de interes județean și comunitar”.

Importanța pe care acuzația a dorit să o confere sintagmei de „investiții aflate în derulare” ar fi aceea că potrivit art. 42 al. 2 lit. a din OUG 45/2003 privind finanțele publice locale, în vigoare la data respectivă, achizițiile de imobile ar fi trebuit cuprinse în categoria „alte cheltuieli de investiții”, iar nu la categoria „investiții aflate în derulare”; potrivit textului menționat, *„(1) programele de investiții se nominalizează obiectivele de investiții grupate pe: investiții în continuare, investiții noi și poziția globală „alte cheltuieli de investiții”, pe categorii de investiții. (2) Poziția globală „alte cheltuieli de investiții” cuprinde următoarele categorii de investiții: a) achiziții de imobile...”*.

În cuprinsul Raportului de Constatare întocmit de specialistul Tătaru Dumitru se găsește și consecința încadrării investiției respective la categoria *„investiții aflate în derulare”*, anume că, pe acest temei nu s-ar fi putut solicita sume din fondul de rezervă bugetară aflat la dispoziția guvernului.

S-a mai arătat că potrivit art. 30 din Lg. nr. 500/2002, a finanțelor publice, alocarea unor astfel de sume se putea face doar pentru finanțarea unor cheltuieli urgente sau neprevăzute apărute în timpul exercițiului bugetar sau pentru investiții finanțate parțial din împrumuturi externe.

Prima instanță a precizat că, deși susținerea este legală, aceasta nu este concludentă. Achiziționarea Complexului Căprioara s-a înscris în mod corect la categoria *“cheltuieli neprevăzute apărute în timpul exercițiului bugetar”*, deoarece din publicațiile de vânzare întocmite de Federalcoop Vrancea pe parcursul anilor 2003-2004 (f. 519 - 533 vol. 40 dup) și din declarațiile date de martorele Nichita Erselia (fostă președintă a Federalcoop Vrancea, f. 346 - 348 vol. 40 dup, f. 489 vol II dosar instanță) și Anghene Marinela (f. 349 vol. 40 dup) reiese că doar în toamna anului 2004 Centrocoop a fost de acord cu scăderea substanțială a prețului complexului, în condițiile în care complexul era scos la vânzare încă din anul 2002 și a existat doar o singură ofertă (4 milioane ROL - f. 96 din R).

Cumpărarea s-a făcut ulterior de CJ Vrancea cu aprox. 18 miliarde ROL, deci, având în vedere că achiziționarea complexului a devenit oportună abia în toamna anului 2004, adică în mod neprevăzut în cursul exercițiului bugetar, sumele alocate CJ Vrancea au fost solicitate și acordate în mod legal și temeinic.

Instanța a menționat că adresa pretins falsă nu reprezintă altceva decât completarea unui formular tipizat, făcând trimitere la modelul de adresă de la dosar(f. 203 vol. 40 dup), care cuprinde inclusiv exprimarea „în vederea asigurării finanțării unor obiective de investiții aflate în derulare” reproșată inculpatului OPRIȘAN MARIAN.

Pentru aceste considerente, văzând neîntrunirea elementelor constitutive ale infracțiunii atât sub aspectul elementului material, cât și al laturii subiective, instanța, în baza art. 396 al. 5 C.pr.pen. rap. la art. 16 lit. b C.pr.pen. a achitat inculpatul OPRIȘAN MARIAN sub aspectul săvârșirii infracțiunii de fals intelectual, prev. de art. 17 lit. c din Legea nr. 78/2000 cu aplic. art. 289 C.pen. 1968.

Referitor la infracțiunea de uz de fals, prev. de art. 17 lit. c din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 291 C.pen.1968, instanța a constatat că termenul de prescripție specială prev. de art. 122 al 1 lit d C.pen. 1968 rap la art 124 C.pen. 1968 cu referire la Decizia nr. 1092/2012 a Curții Constituționale, în durată de 7 ani și 6 luni, s-a împlinit în cursul anului 2012.

Analizând fondul acuzației instanța a reținut că, în mod evident, întrucât adresa despre care s-a făcut vorbire la pct. 1 din precedent nu este falsă, infracțiunea de uz de fals prev. de art. 291 C.pen.1968 nu poate subzista.

Pentru acest motiv, văzând neîntrunirea elementelor constitutive ale infracțiunii atât sub aspectul elementului material, cât și al laturii subiective, instanța, în baza art. 396 al 5 C.pr.pen. rap. la art. 16 lit. b C.pr.pen. a achitat inculpatul OPRIȘAN MARIAN sub aspectul săvârșirii infracțiunii de uz de fals prev de art. 17 lit. c din Legea nr. 78/2000 cu aplic. art. 291 C.pen. 1968.

Sintetizând susținerile acuzației referitoare la infracțiunea de utilizare a creditului în alte scopuri, faptă prev. și ped. de art. 10 lit. c din Legea nr. 78/2000 instanța a menționat că prin pretinsele fapte de fals intelectual și uz de fals analizate, inculpatul OPRIȘAN MARIAN a fost acuzat că ar fi obținut subvenția acordată prin HG 1793/28.10.200, care, utilizând-o în alte scopuri, a achiziționat Complexul Căprioara, obținând în acest mod bunuri și foloase în favoarea Federalcoop Vrancea, a Consiliul Județean Vrancea și pentru sine însuși.

Potrivit art 10 lit. c din Legea nr. 78/2008 *„sunt pedepsite cu închisoare de la 5 la 15 ani și interzicerea unor drepturi următoarele fapte, dacă sunt săvârșite în scopul obținerii pentru sine sau pentru altul de bani, bunuri sau alte foloase necuvenite:...c) utilizarea creditelor sau a subvențiilor în alte scopuri decât cele pentru care au fost acordate.”* Deci scopul rezidă în *„utilizarea creditelor sau a subvențiilor în alte scopuri decât cele pentru care au fost acordate”*.

Instanța, în primul rând, a apreciat că scopul subvenției reiese clar din cuprinsul art. 1 al hotărârii, respectiv realizarea unor obiective de investiții: *Se aprobă suplimentarea sumelor defalcate din impozitul pe venit pentru bugetele locale pe anul 2004, cu suma de 305.000 milioane lei din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2004, pentru realizarea unor obiective de investiții, potrivit anexei care face parte integrantă din prezenta hotărâre.*

În anexa hotărârii la pozițiile 354, 355 și 356 sunt prevăzute exact sumele alocate CJ Vrancea, CL Răcoasa și CM Focșani în urma adresei semnate de inculpatul OPRIȘAN MARIAN și de prefectul George Băeșu (3 miliarde ROL pentru CJ Vrancea, 5 miliarde ROL pentru CL Răcoasa și 2 miliarde ROL pentru CM Focșani).

În al doilea rând, a concluzionat că subvenția a fost utilizată în scopul în care a fost acordată, fiindcă prin adresă (f. 175 vol. 40 dup) s-a solicitat alocarea sumei totale de 17 miliarde ROL: 6 miliarde ROL pentru CJ Vrancea în vederea achiziționării unor imobile pentru funcționarea serviciilor publice de interes județean și comunitar; 4 miliarde ROL pentru asfaltarea DC 54 Răcoasa Verdea- comuna Răcoasa și 4 miliarde ROL pentru reabilitarea sistemului de iluminat stradal. Prin Hotărârea nr 100/12.11.2004 a CJ Vrancea s-a dispus rectificarea bugetului consiliului județean, printre altele și pentru suma de 3 miliarde ROL pentru obiectivul „achiziție imobile pentru deservirea Serviciilor Publice județene și comunitare” (f. 92 și 96 verso vol. 40 dup).

Din adresa emisă de Ministerul Finanțelor Publice - DGFP Vrancea (f. 395 vol 40 dup) rezultă că creditele/subvențiile obținute din fondul de rezervă al guvernului au fost utilizate în scopul în care au fost acordate, adică pentru achiziționarea cu suma de 3 miliarde ROL de către CJ Vrancea unor imobile pentru deservirea serviciilor publice de interes județean și comunitar prin instrumentul de plată OP nr. 279/18.11.2004, beneficiar fiind Federalcoop Vrancea (o plată parțială). Conduita celorlalți beneficiari de credit/subvenție nu este relevantă pentru analiza vinovăției inculpatului OPRIȘAN MARIAN, însă și aceștia - CL Răcoasa și CM Focșani au respectat destinația sumelor obținute (f. 395 și urm. vol 40 dup).

Pe de altă parte, incriminarea presupune comiterea faptei „*în scopul obținerii pentru sine sau pentru altul de bani, bunuri sau alte foloase necuvenite*”.

În urma tranzacției Federalcoop a obținut prețul Complexului Căprioara (finanțat parțial prin subvenția de 3 miliarde ROL obținută de CJ Vrancea prin HG 1793/28.10.2000), iar CJ Vrancea a devenit proprietarul Complexului Căprioara, deci, evident, nici Federalcoop și nici CJ Vrancea nu au dobândit bani, bunuri sau foloase necuvenite.

Potrivit rechizitoriului, folosul obținut de inculpatul OPRIȘAN MARIAN, „adevăratul substrat” al investiției (f. 105 R), l-ar fi constituit punerea în valoare a terenurilor acestuia și ale membrilor familiei sale situate în proximitatea Complexului Căprioara. Pentru a argumenta această acuzație procurorul s-a bazat pe informații „de notorietate și comentate pe spații ample de către diverse organe de presă și posturi de radio”(f. 106 R) potrivit cărora, la vremea respectivă, în Crângul Petrești, în care este situat și Complexul Căprioara, urma să se edifice așa-numitul ”Disneyland Focșani”, proiect abandonat ulterior.

Speculațiile de presă de la care pornește acuzarea au fost amplificate prin aprecieri asupra oportunității achiziției, care depășesc competențele legale ale procurorului, după cum și constatarea nulității absolute a Hotărârii nr 100/12.11.2004 a CJ Vrancea prin care s-a dispus rectificarea bugetului consiliului județean (f. 108 R) depășește competența legală a procurorului.

Susținerea că achiziționarea de către CJ Vrancea a Complexului Căprioara ar avea o legătură ilicită cu inițiativa CJ Vrancea de amenajare în Crângul Petrești a unui parc natural, care la rândul său ar fi legată de așa-numitul proiect ”Disneyland Focșani” reprezintă o simplă speculație, deoarece proiectul nu s-a realizat, prin urmare terenurile inculpatului și ale familiei sale nu s-au apreciat.

În consecință, prin achiziționarea Complexului Căprioara inculpatului OPRÎȘAN MARIAN sau familia acestuia nu au dobândit nicio sumă de bani, niciun bun sau folos. Cu atât mai puțin bani, bunuri sau foloase necuvenite. Achiziția complexului s-a făcut la un preț convenabil pentru CJ Vrancea – 17, 850 miliarde lei, cu 20% mai scăzut față de prețul stabilit de către vânzător în urma evaluării – 22, 460 miliarde lei.

Pentru aceste considerente, văzând neîntrunirea elementelor constitutive, instanța, în baza art. 396 al 5 C.pr.pen. rap. la art. 16 lit. b C.pr.pen., a achitat inculpatul OPRÎȘAN MARIAN sub aspectul săvârșirii infracțiunii de utilizare a subvenției în alte scopuri prev. de art.10 lit. c din Legea nr. 78/2000 cu aplicarea art. 41 alin 2 C.pen.1968.

S-a mai reținut în sarcina inculpatului OPRÎȘAN MARIAN că, în calitate de președinte al Consiliului Județean Vrancea și ordonator principal de credite, a inițiat negocierile și achiziționarea complexului „Căprioara”, fără o hotărâre a Consiliului Județean Vrancea și fără a urma procedurile legale privind studierea, analizarea și verificarea oportunității și legalității investiției, după care a acceptat efectuarea de plăți de către învinuții DIACONU MIRCEA și TEODORESCU VALERIA din bugetul Consiliului Județean Vrancea și prin acestea ar fi reușit să obțină un avantaj patrimonial, atât în folosul FEDERALCOOP Vrancea, cât și a sa personală, prin punerea în valoare a terenurilor aflate în proximitatea complexului turistic, faptă care ar întruni elementele constitutive al infracțiunii de abuz în serviciu, prev. de art. 13² C.pen. rap. 248¹ C.pen. 1968 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen.1968.

Referitor la această infracțiune se observă mai întâi că art. 13² din Codul Penal 1968 era inexistent. Deci, înlăturând eroarea materială, încadrarea corectă ar fi aceea prev. de 13² din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 248¹ C.pen.1968 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. 1968.

Apoi s-a remarcat caracterul că acuzarea nu a precizat la care din cele trei infracțiuni se referă: abuz în serviciu contra intereselor publice, abuz în serviciu contra intereselor persoanelor sau abuz în serviciu prin îngrădirea unor drepturi. Potrivit art. 248 C.pen. 1968, în forma de la data emiterii rechizitoriului, infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice este *„fapta funcționarului care în exercițiul atribuțiilor sale de serviciu, cu știința, nu îndeplinește un act ori îl îndeplinește în mod defectuos și prin aceasta cauzează o tulburare însemnată bunului mers al unei organizații din cele prevăzute în art. 145 sau o paguba avutului obștesc.”*

Instanța a arătat că prin rechizitoriu s-a reținut în sarcina inculpatului OPRÎȘAN MARIAN că prin achiziționarea Complexului Căprioara „a reușit să obțină un avantaj patrimonial, atât în folosul FEDERALCOOP Vrancea, cât și a sa personală, prin punerea în valoare a terenurilor aflate în proximitatea complexului turistic”, iar, potrivit acuzații, paguba o reprezintă întreaga sumă de bani plătită pentru achiziționarea Complexului Căprioara. Pentru a ajunge la această concluzie procurorul, cu încălcarea art. 126 al 1 din Constituția României (*“Justiția se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege”*), a constatat nulitatea absolută a Hotărârii nr. 100/12.11.2004 a CJ Vrancea prin care s-a dispus rectificarea bugetului consiliului județean. A mai constatat procurorul lipsa unei cauze licite și lipsa elementului consimțământ derivată din lipsa unei hotărâri a CJ Vrancea, contractul fiind „nul de drept”. În continuare, s-a arătat că “nici elementul consimțământ nu subzistă, întrucât învinuții DIACONU MIRCEA nu a avut dispoziție scrisă și specială din partea învinutului OPRÎȘAN MARIAN (vezi art. 118 alin. 2 din Legea nr. 215/2001 și art.17 alin. 3 din O.U.G. nr. 45/2003), care la rândul său nu a avut o hotărâre de consiliu județean. Nici în acest caz, plățile nu au urmat procedura controlului financiar preventiv propriu, normele încălcate fiind aceleași ca și la fapta descrisă anterior.” Ca în cazul prejudiciului reținut la primele acuzații din rechizitoriu și acest prejudiciu a fost considerat ca fiind stabilit ca urmare a unor raționamente juridice și de oportunitate eronate, emise de procuror cu depășirea competențelor sale legale, fiindcă și în cazul unei nulități de drept, care intervine *ope legis*, este nevoie de o statuare judecătorească.

Judecătoria a motivat că nicio instanță nu a s-a pronunțat în sensul pretins de către acuzare, dimpotrivă, prin Sentința Civilă nr. 72/23.12.2010 pronunțată în dos nr 4770/110/2008 al Tribunalului Bacău - Secția Comercială și de Contencios Administrativ rămasă irevocabilă prin Decizia Civilă nr. 4770/110/26.06.2008 a Curții de Apel Bacău, Secția a II a Civilă și de Contencios Administrativ și Fiscal a fost respinsă ca nefondată acțiunea prin care Camera de Conturi a Județului Vrancea a investit instanța cu încheierea la care face referire acuzarea. Prin urmare, premisele juridice de la care a pornit procurorul au fost greșite.

La data de 05.09.2007 a fost încheiat în formă autentică contractul de vânzare-cumpărare al Complexului Căprioara, dată la care acesta a intrat în proprietatea Consiliului Județean Vrancea operând transferul de proprietate de la Federalcoop, deci nu ar putea să constituie pagubă aducerea în patrimoniul CJ Vrancea a Complexului Căprioara, având în vedere că achiziția s-a făcut la un preț convenabil, adică cu 17, 850 miliarde lei, un preț cu 20% mai scăzut față de cel stabilit de către vânzător – 22, 460 miliarde lei.

Paguba, un element de natură materială și patrimonială, nu a fost determinată de către acuzare, iar, în lipsa pagubei, nu interesează din punct de vedere penal oportunitatea investiției.

Prețul de la care evaluatorul a recomandat valoarea de pornire a licitației a fost de 22.050.000 mii lei (22, 050 miliarde lei), printr-un raportul de evaluare întocmit de SC Coopproiect București, elaborat de 5 specialiști care, spre deosebire de specialistul DNA, s-au deplasat la fața locului. Primind concluziile evaluatorului, Centrocoop a stabilit ca prețul de vânzare să fie de 22,460 miliarde lei. În cele din urmă complexul a fost achiziționat de CJ Vrancea cu 17,85 miliarde lei, adică la un preț cu 20% mai scăzut față de prețul stabilit de vânzător.

În concluzie, s-a constatat că prin achiziționarea Complexului Căprioara CJ Vrancea a dobândit la un preț avantajos un activ patrimonial care după identificarea surselor de finanțare poate intra în circuitul public. În aceste condiții și susținerile referitoare la utilizarea ineficientă a fondurilor sau inoportunitatea investiției au fost înlăturate ca lipsite de temei.

Procurorul a reținut că inculpatul OPRIȘAN MARIAN în calitatea sa de ordonator principal de credite, a inițiat negocierile și achiziționarea complexului „Căprioara”, fără o hotărâre a Consiliului Județean Vrancea și fără a urma procedurile legale privind studierea, analizarea și verificarea oportunității și legalității investiției, după care a acceptat efectuarea de plăți ale acestei investiții.

Fără a mai analiza legalitatea acestor susțineri, instanța a constatat că niciuna dintre atribuțiile de serviciu ale inculpatului OPRIȘAN MARIAN, calificate de procuror ca fiind îndeplinite în mod defectuos, nu sunt apte să cauzeze o paguba avutului CJ Vrancea; inițierea negocierilor și achiziționarea complexului „Căprioara”, fără o hotărâre a Consiliului Județean Vrancea (mai ales în condițiile în care nu s-a identificat nici un text de lege care să oblige la emiterea unei hotărâri în acest sens), eventuala nerespectare a procedurilor privind studierea, analizarea și verificarea oportunității și legalității investiției și acceptarea efectuării de plăți ale investiției fără control financiar preventiv nu sunt apte în sine de a produce vreo pagubă. Cu alte cuvinte, chiar în cazul în care ar exista un prejudiciu, care însă nu există, raportul de cauzalitate faptă – prejudiciu lipsește.

În exprimarea din rechizitoriu paguba ar rezida în „avantajul patrimonial” obținut de FEDERALCOOP Vrancea și de inculpatului OPRIȘAN MARIAN. Nu s-a observat exigența legală esențială ca paguba să se fi produs în dauna unei unități la care se referă art. 145 C.pen. 1968, în speță CJ Vrancea: chiar dacă situația de fapt reținută de procuror ar fi dovedită integral, aceasta nu ar întruni elementele constitutive ale infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice, întrucât nu se face nicio referire la paguba creată CJ Vrancea, ci doar, în mod neconcludent, la noțiunea de „avantaj patrimonial”.

Pentru aceste considerente instanța, în baza art. 396 al 5 C.pr.pen. rap. la art. 16 lit. b C.pr.pen. a achitat inculpatul OPRIȘAN MARIAN sub aspectul săvârșirii infracțiunii de abuz în serviciu, prev. de art. 13² C.pen. rap. 248¹ C.pen. 1968 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen.1968.

În continuare, instanța a constatat că prin actul de sesizare s-a reținut în sarcina inculpatului OPRIȘAN MARIAN că, în calitate de președinte al Consiliul Județean Vrancea, încălcând normele legale care reglementează finanțarea hotelurilor, caselor de odihnă, de oaspeți și a altor asemenea unități, precum și cele referitoare la controlul financiar preventiv propriu, a aprobat și acceptat plăți din bugetul Consiliului Județean Vrancea, producând pagube acestei instituții, faptă care ar întruni elementele constitutive ale infracțiunii de abuz în serviciu, prev.și ped. de art. 248¹ C.pen. 1968 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. 1968.Valoarea totală a pagubei imputate inculpatului prin rechizitoriu a fost de 5.318.398.189 ROL reprezentând plățile considerate nelegale, efectuate din bugetul Consiliului Județean Vrancea pentru finanțarea Hotelului Rucăr și a Complexului Hanul dintre Vii, plăți care s-au efectuat cu încălcarea normelor legale care reglementează finanțarea hotelurilor, caselor de odihnă, de oaspeți și a altor asemenea unități.

Analizând probele, instanța a observat că acuzația s-a bazat pe raportul de constatare întocmit de specialistul Tătaru Dumitru și pe Încheierea nr. 40 din data de 8 august 2005 a Camerei de Conturi Vrancea, prin care a și fost imputat prejudiciul. Referitor la finanțarea Hotelului Rucăr și Complexului Hanul dintre Vii, raportul de constatare și încheierea conțin constatări identice. Aceste constatări au fost preluate ca atare și în rechizitoriu. Încheierea nr. 40 din data de 8 august 2005 a Camerei de Conturi Vrancea are un conținut identic cu Încheierea nr. 39 din data de 8 august 2005 a aceleiași curți cu singura diferență că prin dispozitiv s-a dispus, în cazul celei dintâi, sesizarea parchetului, iar, în cazul celei de a doua, sesizarea tribunalului.

Prin Sentința Civilă nr. 72/23.12.2010 pronunțată în dos. nr. 4770/110/2008 al Tribunalului Bacău - Secția Comercială și de Contencios Administrativ, rămasă irevocabilă prin Decizia Civilă nr. 4770/110/26.06.2012 a Curții de Apel Bacău, Secția a II a Civilă și de Contencios Administrativ și Fiscal a fost respinsă ca nefondată acțiunea prin care Camera de Conturi Vrancea a investit instanța cu Încheierea nr. 40 din data de 8 august 2005, deci încheierea a fost desființată irevocabil.

Raportându-se la hotărârile judecătorești civile menționate, judecătorul fondului a apreciat că din considerentele acestora rezultă două concluzii: prima, că regimul legal al Hotelului Rucăr și al Complexului Hanul dintre Vii era acela de case de protocol, nu acela de hoteluri, case de odihnă, de oaspeți sau alte asemenea unități și, a doua, că plățile pentru finanțarea Hotelului Rucăr și a Complexului Hanul dintre Vii au fost efectuate în mod legal, cu consecința lipsei pagubei în patrimoniul CJ Vrancea.Ca atare, dezlegarea dată de instanța de contencios administrativ acestor aspecte reprezintă chestiuni prealabile în accepțiunea art. 52 al. 3 C.pr.pen., fiindcă soluția instanței administrative nu se referă la existența infracțiunii, ci la chestiuni care țin de propria sa specializare jurisdicțională.

Independent de calificarea pe care instanța administrativă a dat-o regimului juridic al Hotelului Rucăr și Complexului Hanul dintre Vii anume acela de case de protocol, judecătorul a analizat dacă potrivit reprezentării inculpatului OPRIȘAN MARIAN aceste unități constituiau, într-adevăr, case de protocol (cu consecința plății cheltuielilor acestora din bugetul CJ Vrancea) sau hoteluri, case de odihnă, de oaspeți sau alte asemenea unități (cu consecința de a nu putea fi plătite din bugetul CJ Vrancea, ci doar din fonduri proprii obținute din activități de turism). Fiind audiat inculpatul a declarat că cele două unități aveau destinația de „case de protocol”.

Instanța a concluzionat, pe baza analizei actelor administrative de transmitere a imobilelor din domeniul public al statului și din administrarea RAAPPS în domeniu public al Județului Vrancea și în administrarea Consiliului Județean, că destinația Complexului Hanul dintre Vii era aceea de „spațiu de cazare și protocol oficiale”, încă din anul 2000, când inculpatul a devenit Președintele CJ Vrancea. În plus, s-a argumentat că în

considerentele Sentinței Civile nr. 72/23.12.2010 pronunțată în dos nr 4770/110/2008 al Tribunalului Bacău - Secția Comercială și de Contencios Administrativ se reține că inclusiv în anul 2003 Camera de Conturi Vrancea a acordat descărcare de gestiune pentru întreținerea caselor de protocol din fondurile CJ Vrancea (f. 425, vol. II dosar instanță). Deci, până în anul 2004 nu au existat sesizări prin care să fie imputate aceste plăți. Privitor la Vila Rucăr, judecătorul a observat că situația juridică a acesteia este menționată la poziția 243 din anexa 1 a HG nr. 908/06.09.2002 ca fiind aceea de „protocol 6054/13.12.1993”.

Așa fiind, întrucât anterior preluării de către inculpatului OPRIȘAN MARIAN a funcției de Președinte al CJ Vrancea, situația juridică și de facto a ambelor unități era aceea a unor case de protocol, instanța a reținut existența unui dubiu asupra vinovăției inculpatului OPRIȘAN MARIAN; Infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice poate fi săvârșită numai cu intenție, însă din împrejurările menționate nu se poate stabili cu certitudine comiterea fetei „cu știință”, iar potrivit art. 4 al 2 C.pr.pen. „după administrarea întregului probatoriu, orice îndoială în formarea convingerii organelor judiciare se interpretează în favoarea suspectului sau inculpatului”.

Pentru aceste considerente instanța, văzând neîntrunirea elementelor constitutive ale infracțiunii – nici sub aspectul laturii obiective și nici sub cel al laturii subiective, în baza art. 396 al 5 C.pr.pen. rap. la art. 16 lit. b C.pr.pen. a achitat inculpatul OPRIȘAN MARIAN pentru săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu, prev. de art. 248¹ C.pen. 1968 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen.1968.

Instanța a mai reținut că prin actul de sesizare inculpatul COSTEANU ION a fost acuzat că în calitate de director al Direcției Tehnice din cadrul Consiliului Județean Vrancea, cu atribuțiile specifice trecute în fișa postului, și persoană desemnată în scris să supravegheze modul de derulare a Programului de pietruire a drumurilor, a redactat și semnat referate prin care solicita aprobarea plăților, fără ca să aibă la bază situații de lucrări susținute de documente doveditoare, fără viza ISC, iar în unele cazuri nesemnate de către dirigințele de șantier, plăți ce s-au efectuat la câteva zile după semnarea contractelor; prin aceasta ar fi determinat efectuarea de plăți pentru lucrări neexecutate sau executate de proastă calitate; prin modul de întocmire al anexelor, acesta ar fi suprapus lucrările peste drumuri pietruite sau asfaltate anterior, cauzând prin activitatea sa pagube de peste un milion de euro și obținând avantaje patrimoniale pentru societățile comerciale, fapte care ar întruni elementele constitutive ale infracțiunilor de complicitate la abuz în serviciu, complicitate la fals intelectual și uz de fals, prev. și ped. de art. 26 C.pen.1968 rap. la art. 13² din Legea nr. 78/2000 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. 1968 rap. la art. 248¹ C.pen. 1968 cu referire la art. 13² din O.U.G. nr. 43/2002, cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. 1968 , art. 26 C.pen.1968 rap. la art. 17 lit. c din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 289 C.pen. 1968 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. 1968 și art. 17 lit. c din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 291 C.pen. 1968 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. 1968, toate cu aplic. art. 33 lit a C.pen. 1968.

Referitor la infracțiunea de complicitate la abuz în serviciu prev. de art. art. 26 C.pen.1968 rap. la art. 13² din Legea nr. 78/2000 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. 1968 rap. la art. 248¹ C.pen. 1968 cu referire la art. 13² din O.U.G. nr. 43/2002, cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. 1968, s-a motivat că fapta inculpatului COSTEANU ION reprezintă complicitatea la autoratul inculpatului OPRIȘAN MARIAN, autorat analizat anterior și că, dacă infracțiunea autorului nu subzistă, nici infracțiunea complicei nu poate subzista.

Față de lipsa pagubei, în baza art. 396 al. 5 C.pr.pen. rap. la art. 16 lit. b C.pr.pen., instanța a achitat inculpatul COSTEANU ION sub aspectul săvârșirii infracțiunii de complicitate la abuz în serviciu prev. de art. art. 26 C.pen.1968 rap. la art. 13² din Legea nr. 78/2000 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. 1968 rap. la art. 248¹ C.pen. 1968 cu referire la art. 13² din O.U.G. nr. 43/2002, cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. 1968.

Referitor la infracțiunea de complicitate la fals intelectual, prev. de art. 26 C.pen.1968 rap. la art. 17 lit. c din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 289 C.pen. 1968 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. 1968 și la infracțiunea de uz de fals, prev. de art. 17 lit. c din Legea nr.

78/2000 rap. la art. 291 C.pen. 1968 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. 1968, față de împrejurarea că presupusele infracțiuni au fost comise în cursul anului 2004, s-a constatat că termenul de prescripție specială prev. de art. 122 al 1 lit d C.pen. 1968 rap la art 124 C.pen. 1968 cu referire la Decizia nr. 1092/2012 a Curții Constituționale, în durată de 7 ani și 6 luni, s-a împlinit în cursul anului 2012.

Aceeași soluție a fost argumentată și față de inculpata Teodorescu Valeria, acuzată de infracțiunile de fals intelectual, prev. de art. 17 lit. c din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 289 C.pen. 1968 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. 1968 și de uz de fals prev. de art. 17 lit. c din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 291 C.pen. 1968 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. 1968.

Referitor la infracțiunea de complicitate la utilizarea creditului în alte scopuri, prev. de art. 26 C.pen.1968 rap. la art 10 lit. c din Legea nr. 78/2000 cu aplicarea art. 41 alin. 2 C.pen. 1968 s-a constatat că fapta inculpatei TEODORESCU VALERIA reprezintă complicitatea la autoratul inculpatului OPRIȘAN MARIAN pentru care s-a constatat neîntrunirea elementelor constitutive ale infracțiunii de utilizare creditului în alte scopuri din cauza lipsei elementului material și a lipsei scopului special. Evident, dacă infracțiunea autorului nu subzistă, nici infracțiunea compliceului nu poate subzista.

Pentru aceste considerente, văzând neîntrunirea elementelor constitutive, instanța, în baza art. 396 al 5 C.pr.pen. rap. la art. 16 lit. b C.pr.pen., a achitat inculpata TEODORESCU VALERIA sub aspectul săvârșirii infracțiunii de complicitate la utilizarea creditului în alte scopuri, prev. de art. 26 C.pen. 1968 rap. la art.10 lit. c din Legea nr. 78/2000 cu aplicarea art. 41 alin 2 C.pen.1968.

În sarcina inculpatei TEODORESCU VALERIA s-a mai reținut prin actul de sesizare că, în calitate de director al Direcției economice din cadrul Consiliului Județean Vrancea și membru al comisiei de licitație pentru atribuirea contractelor de execuție, a încălcat art. 53 lit. a din O.U.G. nr. 60/2001, participând la licitația în care ofertant era S.C. TOP MEDIA S.R.L., administrată de fratele ei Graur Vasile, contribuind la selecționarea acestei firme neeligibile și implicit la semnarea contractului de execuție în urma cărora s-au produs pagube în valoare de 1.937.319.259 lei vechi, faptă care ar întruni elementele constitutive ale infracțiunii de abuz în serviciu prev. de art. 248 Cod penal 1968, pedepsită cu închisoarea de la 6 luni la 5 ani.

Față de împrejurarea că presupusa infracțiune a fost comisă în cursul anului 2004, instanța a constatat că termenul de prescripție specială prevăzut de art. 122 al 1 lit d C.pen. 1968 rap la art 124 C.pen. 1968 cu referire la Decizia nr. 1092/2012 a Curții Constituționale, în durată de 7 ani și 6 luni, s-a împlinit în cursul anului 2012.

S-a mai reținut în sarcina inculpatei TEODORESCU VALERIA că, în calitate de director al Direcției economice din cadrul Consiliul Județean Vrancea fără a avea o hotărâre a Consiliul Județean Vrancea și fără a urma procedurile legale referitoare la studierea, analizarea și verificarea legalității și oportunității investiției, nerespectând regulile controlului financiar preventiv propriu, a semnat ordinele de plată alături de învinuitul DIACONU MIRCEA, prin care a achitat integral prețul imobilului, prin aceasta contribuind la obținerea de avantaje patrimoniale atât în favoarea FEDERALCOOP Vrancea, cât și a învinuitului OPRIȘAN MARIAN, faptă care ar întruni elementele constitutive ale infracțiunii de complicitate la abuz în serviciu, prev. și ped. de art. 26 C.pen. 1968 rap. la art. 13² din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 248¹ C.pen. 1968 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. 1968.

Referitor la această infracțiune s-a constatat că fapta inculpatului TEODORESCU VALERIA reprezintă complicitatea la autoratul inculpatului OPRIȘAN MARIAN față de care s-a concluzionat în sensul neîntrunirii elementelor constitutive ale infracțiunii de abuz în serviciu din cauza lipsei pagubei și a lipsei raportului de cauzalitate faptă – prejudiciu, fiind evident că dacă infracțiunea autorului nu subzistă, nici infracțiunea compliceului nu poate subzista.

Pentru aceste considerente, văzând neîntrunirea elementelor constitutive, instanța, în baza art. 396 al 5 C.pr.pen. rap. la art. 16 lit. b C.pr.pen., a achitat inculpata

TEODORESCU VALERIA sub aspectul săvârșirii infracțiunii de complicitate la abuz în serviciu, prev. și ped. de art. 26 C.pen. 1968 rap. la art. 13² din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 248¹ C.pen. 1968 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. 1968.

S-a reținut în sarcina inculpatei TEODORESCU VALERIA că, în calitate de director economic în cadrul Consiliului Județean Vrancea, încălcând prevederile legale care reglementează finanțarea hotelurilor, caselor de odihnă, de oaspeți și a altor asemenea unități, precum și cele referitoare la controlul financiar preventiv propriu, a aprobat plăți din bugetul Consiliului Județean Vrancea, producând pagube acestei instituții, faptă care ar întruni elementele constitutive ale infracțiunii de complicitate la abuz în serviciu, prev. și ped. de art. 26 C.pen. 1968 rap. la art. 248¹ C.pen. 1968 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. 1968.

Referitor la această infracțiune s-a constatat că fapta inculpatului TEODORESCU VALERIA reprezintă complicitatea la autoratul inculpatului OPRIȘAN MARIAN, față de care s-a constatat neîntrunirea elementelor constitutive ale infracțiunii de abuz în serviciu din cauza lipsei pagubei și a lipsei intenției, deci nici infracțiunea complicei nu poate subzista.

Pentru aceste considerente, văzând neîntrunirea elementelor constitutive, instanța, în baza art. 396 al. 5 C.pr.pen. rap. la art. 16 lit. b C.pr.pen., a achitat inculpata TEODORESCU VALERIA sub aspectul săvârșirii infracțiunii de complicitate la abuz în serviciu, prev. și ped. de art. 26 C.pen. 1968 rap. la art. 13² din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 248¹ C.pen. 1968 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. 1968.

În sarcina inculpatului RUSU LIVIU s-a reținut că, în calitate de șef Serviciu drumuri și poduri din cadrul Direcției tehnice a Consiliului Județean Vrancea, cu atribuțiile specifice din fișa postului și în calitate de persoana însărcinată în scris să supravegheze modul de derulare a programului de pietruire a drumurilor, nu și-a îndeplinit în mod corespunzător atribuțiile, acceptând situații de lucrări nereale, nesustținute de documente doveditoare, a procedat la redactarea și semnarea de referate prin care solicita efectuarea de plăți pentru lucrări neexecutate, iar în unele cazuri a făcut acest lucru chiar în lipsa semnăturilor dirigintelui de șantier pe situațiile de lucrări, precum și în lipsa vizei ISC, contribuind în acest fel la aprobarea de plăți pentru lucrări neefectuate sau de proastă calitate, ceea ce adus la crearea unui prejudiciu de peste un milion de euro și obținând avantaje patrimoniale pentru societățile comerciale, fapte care ar întruni elementele constitutive ale infracțiunilor de complicitate la abuz în serviciu, complicitate la fals intelectual și uz de fals, prev. și ped. de art. 26 C.pen. 1968 rap. la art. 13² din Legea nr. 78/2000 cu aplic. art. 248¹ C.pen. 1968 cu referire la art. 13² din O.U.G. nr. 43/2002 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. 1968, art. 26 C.pen. 1968 rap. la art. 17 lit. c din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 289 C.pen. 1968 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. 1968 și art. 17 lit. c din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 291 C.pen. 1968 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. 1968, toate cu aplic. art. 33 lit. a C.pen. 1968.

Referitor la infracțiunea de complicitate la abuz în serviciu, prev. de art. 26 C.pen. 1968 rap. la art. 13² din Legea nr. 78/2000 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. 1968 rap. la art. 248¹ C.pen. 1968 cu referire la art. 13² din O.U.G. nr. 43/2002, cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. 1968, s-a observat că fapta inculpatului RUSU LIVIU reprezintă complicitatea la autoratul inculpatului OPRIȘAN MARIAN. Este evident că dacă infracțiunea autorului nu subzistă nici infracțiunea complicei nu poate subzista.

Față de lipsa pagubei, în baza art. 396 al. 5 C.pr.pen. rap. la art. 16 lit. b C.pr.pen., instanța a achitat inculpatul RUSU LIVIU sub aspectul săvârșirii infracțiunii de complicitate la abuz în serviciu, prev. de art. 26 C.pen. 1968 rap. la art. 13² din Legea nr. 78/2000 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. 1968 rap. la art. 248¹ C.pen. 1968 cu referire la art. 13² din O.U.G. nr. 43/2002, cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. 1968.

În ceea ce privește presupusele infracțiuni ale inculpatului RUSU LIVIU, de complicitate la fals intelectual, prev. de art. 26 C.pen. 1968 rap. la art. 17 lit. c din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 289 C.pen. 1968 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. 1968, comisă în cursul

anului 2004 și de uz de fals, prev. de art. 17 lit. c din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 291 C.pen. 1968 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. 1968, instanța a constatat că termenul de prescripție specială prev. de art. 122 al 1 lit. d C.pen. 1968 rap. la art. 124 C.pen. 1968 cu referire la Decizia nr. 1092/2012 a Curții Constituționale, în durată de 7 ani și 6 luni, s-a împlinit în cursul anului 2012.

Instanța a mai reținut că inculpatul IACOB VALERIU a fost acuzat că, în calitate de diriginte de șantier: a supravegheat lucrările în mod necorespunzător nu a solicitat proiectele tehnice și nu le-a comparat cu situațiile de lucrări; nu a măsurat cantitățile de materiale puse în opera; nu s-a deplasat deloc în teren pentru a face verificări, dar a semnat unele situații de lucrări sau centralizatoare de plată, pe care le-a pus la dispoziția beneficiarului, confirmând în mod nereal că lucrările s-ar fi executat. Astfel, ar fi contribuit la efectuarea de plăți nelegale și la producerea de pagube de peste un milion de euro, obținând avantaje patrimoniale pentru societățile comerciale, fapte care ar întruni elementele constitutive ale infracțiunilor de complicitate la abuz în serviciu, fals intelectual și complicitate la uz de fals, prevăzute și pedepsite de art 26 C. pen. 1968 rap. la art. 13² din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 248¹ C. pen. 1968 cu referire la art. 13² din O.U.G. nr. 43/2002, cu aplic. art. 41 alin. 2 C. pen. 1968, art 17 lit. c din Legea nr. 78/2000 raportat la art. 289 Cod penal 1968 cu aplic. art. 41 alin. 2 Cod penal 1968 și art. 26 C.pen. 1968 rap. la art. 291 Cod penal 1968 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. 1968, toate cu aplicarea art. 33 lit. a C. pen. 1968.

Referitor la infracțiunea de complicitate la abuz în serviciu prev. de art. 26 C.pen.1968 rap. la art. 13² din Legea nr. 78/2000 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. 1968 rap. la art. 248¹ C.pen. 1968 cu referire la art. 13² din O.U.G. nr. 43/2002, cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. 1968 s-a motivat că fapta inculpatului IACOB VALERIU reprezintă complicitatea la autoratul inculpatului OPRIȘAN MARIAN și că, dacă infracțiunea autorului nu subzistă, nici infracțiunea compliceului nu poate subzista.

Față de lipsa pagubei, în baza art. 396 al. 5 C.pr.pen. rap. la art. 16 lit. b C.pr.pen., instanța a achitat inculpatul IACOB VALERIU sub aspectul săvârșirii infracțiunii de complicitate la abuz în serviciu, prev. de art. 26 C.pen.1968 rap. la art. 13² din Legea nr. 78/2000 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. 1968 rap. la art. 248¹ C.pen. 1968 cu referire la art. 13² din O.U.G. nr. 43/2002, cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. 1968.

Referitor la infracțiunea de fals intelectual prev. de art. 17 lit. c din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 289 C.pen. 1968 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. 1968 și la infracțiunea de complicitate la uz de fals, prev. de art. 26 C.pen. 1968 rap. la art. 291 C.pen. 1968 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. presupus comise în cursul anului 2004, instanța a constatat că termenul de prescripție specială prev. de art. 122 al. 1 lit. d C.pen. 1968 rap. la art. 124 C.pen. 1968 cu referire la Decizia nr. 1092/2012 a Curții Constituționale, în durată de 7 ani și 6 luni, s-a împlinit în cursul anului 2012.

Având în vedere că potrivit extrasului din registrul de decese al SCLEP Focșani inculpatului DIACONU MIRCEA a decedat la data de 17.03.2012 (f. 361 vol II dosar instanță), instanța, în baza art. 396 al. 6 C.pr.pen. rap. la art. 16 lit. f C.pr.pen., a încetat procesul penal pornit împotriva inculpatului DIACONU MIRCEA sub aspectul săvârșirii infracțiunilor prev. de art. 26 C.pen. 1968 rap. la art. 10 lit. c din Legea nr. 78/2000 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. 1968, art. 17 lit. c din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 291 C.pen. 1968 cu aplicarea art. 41 alin. 2 C.pen. 1968, art 26 C.pen. 1968 rap. la art. 13² din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 248¹ C.pen. 1968 cu referire la art. 13² din O.U.G. nr. 43/2002 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. 1968, art. 26 C.pen. 1968 rap. la art. 13² din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 248¹ C.pen. 1968 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. 1968.

În baza art 25 C.pr.pen., art 397 C.pr.pen., instanța, a luat act că persoanele vătămate Consiliul Județean Vrancea, Ministerul Dezvoltării Regionale și al Turismului și Guvernul României nu s-au constituit părți civile în cauza.

Văzând că inculpații nu au dobândit bani sau bunuri din săvârșirea unor fapte penale, a respins ca nefondată cererea de confiscare de la inculpați, în temeiul art. 112 lit. e C.pen., a sumei de 15.433.574.508 ROL și a sumei de 41.179.838.066 ROL.

În baza art. 404 al. 4 lit. c C.pr.pen. a ridicat măsura sechestrului asigurator dispusă asupra bunurilor deținute de inculpații OPRÎȘAN MARIAN, DIACONU MIRCEA, COSTEANU ION, TEODORESCU VALERIA, IACOB VALERIU și RUSU LIVIU.

Împotriva sentinței penale menționate au declarat apel Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție - Serviciul Teritorial Cluj, Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (MDRAP), Guvernul României prin Secretariatul General al Guvernului (SGG) și Ministerul Finanțelor Publice - Agenția Națională de Administrare Fiscală prin Direcția Regională Generală a Finanțelor Publice Cluj-Napoca – Administrația Județeană a Finanțelor Publice Cluj.

Parchetul a criticat sentința atacată sub aspectul netemeinicii soluției de achitare a inculpaților, solicitând desființarea sentinței și, în urma rejudecării cauzei, pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare a inculpaților la pedepse rezultante privative de libertate.

În susținerea criticii a invocat mai multe argumente desprinse din starea de fapt reținută de către procuror în actul de sesizare al primei instanțe, stare de fapt la care judecătorul fondului a făcut referire în sentința pronunțată.

Astfel, apelantul a apreciat că interpretarea juridică pe care judecătorul fondului a dat-o probelor administrate este în întregime eronată și contradictorie. Analiza din sentință cu privire la paguba cauzată prin faptele inculpaților a avut drept premisă reținerea unei legături directe între hotărârile de Guvern aplicabile în cauză și existența prejudiciului, fără nici un fundament logic sau juridic, deoarece acestea reglementează modul în care trebuia făcută pietruirea drumurilor, pe când prejudiciul rezultă din modul de executare a contractelor.

Parchetul a contestat preocuparea instanței de a critica concluziile raportului de constatare tehnico – științifică, considerând că astfel s-a depășit cadrul legal stabilit de limitele judecătii, fiindcă analiza judecătorului s-a raportat în mod excesiv la persoana care face aprecierile juridice, respectiv la specialist și nu la împrejurarea dacă acestea sunt corecte. Consiliul Județean Vrancea era în incapacitate de a contracta lucrările de pietruire, deși avea capacitatea de a contracta creditul destinat lucrărilor, aspecte confundate de către prima instanță. O analiză corectă a legislației în materie ar fi determinat concluzia că pietruirea drumurilor comunale este în competența consiliilor comunale, iar drumurile județene sunt în competența consiliilor județene, în sentință în mod eronat fiind inversate aceste atribuții. Reținerea instanței că acuzarea nu a luat în calcul prețul materialelor și a execuției este irelevantă, în primul rând, fiindcă nici instanța de judecată nu a administrat constatări contabile valide, iar, în al doilea rând, fiindcă o lucrare efectuată parțial și defectuos nu servește scopului pentru care a fost realizată, deci nu se poate scădea diferența de materiale puse în operă.

Parchetul a argumentat că punerea în operă a acestor materiale s-a făcut doar pentru a se da aparența unei lucrări realizate integral cantitativ și calitativ pentru decontarea integrală a sumelor, tocmai acesta fiind scopul urmărit de către inculpați, pentru a nu lăsa la dispoziția consiliilor locale sumele de bani pentru lucrări. Păstrând fondurile, inculpații din cadrul consiliului județean au putut să le distribuie preferențial, în realizarea activităților infracționale, deci toate plățile efectuate în baza contractelor nelegale, sunt, la rândul lor, nelegale.

Apelantul, în motivele de apel, a mai analizat statutul specialistului DNA care a realizat raportul de constatare, concluzionând că acesta nu este subordonat procurorului decât din punct de vedere organizatoric. Sub un alt aspect, specialistului nu-i este interzis de niciun act normativ să se pronunțe asupra unor chestiuni juridice ce reglementează chestiuni contabile, în caz contrar fiind imposibilă funcționarea unor instituții precum Curtea de Conturi și ANAF, unele compuse exclusiv din economiști.

S-a concluzionat aşadar că înlăturarea de către judecător a raportului de constatare este contestabilă şi a condus la concluzii eronate de natură să împiedice justa soluţionare a cauzei.

Parchetul a mai invocat un mijloc de probă necontestat de către apărare, respectiv adresa semnată de inculpatul Marian Oprişan din care rezultă constatarea existenţei unui prejudiciu pe parcursul derulării contractelor, din ordinul acestuia constituindu-se o comisie de verificare care a constatat existenţa unui prejudiciu; pe unul dintre documente inculpatul, prin rezoluţie, a dispus luarea măsurilor urgente pentru recuperarea sumelor plătite şi neexecutate.

S-a mai arătat că prima instanţă a omis să constate că plăţile lucrărilor au fost efectuate la câteva zile de la încheierea contractelor către firme ce nu aveau logistica necesară pentru a le putea efectua, ceea ce demonstrează conduita ilicită a inculpaţilor.

Sub aspectul probaţiunii, s-a reproşat instanţei că nu a argumentat combaterea declaraţiilor de martori date în cauză de către primarii sau consilierii locali familiarizaţi cu activităţile edilitar gospodăreşti şi că nu a adus niciun argument viabil, de ordin legal sau contabil, în sprijinul înlăturării raportului de constatare, a raportului Camerei de Conturi Vrancea şi a constatării Gărzii Financiare care au evidenţiat sumele în numerar ridicate de către firmele de construcţii, fără nicio justificare şi fără corespondenţă în achiziţii de materii necesare lucrărilor, în condiţiile în care chiar inculpatul Marian Oprişan a recunoscut existenţa prejudiciului şi a cerut măsuri pentru recuperarea acestuia.

S-a învederat că instanţa nu a luat în considerare probele testimoniale din care rezultă lipsa efectuării lucrărilor şi calitatea necorespunzătoare a acestora şi nici declaraţia inculpatului Iacob Valeriu, diriginte de şantier, care a recunoscut că nu avea cum să supravegheze execuţia lucrărilor pe toate drumurile.

Referitor la legalitatea plăţii membrilor comisiei de licitaţie, s-a apreciat că judecătorul a dat o interpretare eronată contractului de împrumut subsidiar, fiind absolut cert că sumele împrumutate nu puteau fi utilizate pentru plata membrilor comisiilor de licitaţie.

S-a criticat invocarea deciziei instanţei de contencios administrativ ca fiind contrară art. 52 alin. 3 C.PR.PEN. ce statuează că această decizie nu este opozabilă în materie penală, deci procurorul nu este îngădit în niciun fel în a constata existenţa infracţiunii în baza raportului controlorilor financiari.

S-a menţionat că instanţa de fond a avut o viziune simplistă asupra actului de conducere exercitat de inculpatul Marian Oprişan în calitate de preşedinte a Consiliului Judeţean, fiindcă tocmai proasta funcţionare a aparatului din subordine este producătoare de pagube şi nu se poate reţine existenţa unei bune funcţionări a aparatului câtă vreme acesta efectuează plăţi nelegale mai ales că inculpatul avea calitatea de ordonator de credite. S-a specificat că instanţa nu a luat în considerare dispoziţiile Ordonanţei de Urgenţă nr. 119/1999 privind controlul financiar preventiv, Ordinul Ministrului Finanţelor Publice nr. 522/2003 privind normele metodologice ale ordonanţei menţionate, dispoziţiile Legii nr. 500/2002 privind finanţele publice şi ale Ordinului Ministrului Finanţelor Publice nr. 1792/2002 privind angajarea, lichidarea, ordonanţarea şi plata cheltuielilor în instituţiile publice.

Sub un alt aspect al prejudiciului cauzat, pe lângă argumentele prezentate anterior, s-a invocat că probaţiunea administrată a demonstrat că nicio lucrare nu a respectat normele Ministerului Transportului, probaţiune constând în raportul de constatare al DNA în care s-a menţionat aprovizionarea redusă cu materii prime de către firmele constructoare şi declaraţiile martorilor care au descris gradul de realizare a lucrărilor raportat la normele tehnice referitoare la pietruirea drumurilor ce pretind, exemplificativ, un proiect de execuţie, o escavare iniţială a suprafeţei existente şi compactarea stratului nou aşternut.

În ceea ce priveşte achiziţia Complexului Căprioara, apelantul a criticat reţinerea instanţei că achiziţia s-a înscris în mod corect la categoria cheltuielilor neprevăzute apărute în timpul exerciţiului bugetar fără a se motiva în ce a constat caracterul intempestiv sau

urgent al achiziției; s-a respins argumentul din sentință potrivit căruia procurorul nu se poate pronunța asupra oportunității unei achiziții, contraargumentându-se că art. 131 alin. 1 din Constituția României, potrivit căruia Ministerul Public reprezintă interesele generale ale societății, îndrituiește procurorul să se pronunțe asupra oportunității cheltuielilor publice.

S-a menționat că avantajul patrimonial necuvenit constă în suma plătită Federalcoop Vrancea, întrucât acestui imobil nu i s-a găsit nicio utilitate până în prezent, concluzionându-se că dacă achiziția ar fi fost reală obiectivul, ar fi fost reabilitat și pus în funcțiune.

Referitor la finanțarea Hotelului Rucăr și a Complexului Hanul dintre vii s-a învederat că instanța în mod greșit s-a limitat la împrejurarea că raportul Curții de Conturi a fost desființat de către Tribunalul Bacău, deoarece art. 52 alin. 2 C.PR.PEN. prevede că hotărârile definitive ale altor instanțe nu au autoritate de lucru judecat în ceea ce privește existența infracțiunii. O casă de oaspeți sau de protocol poate fi inclusă în circuitul turistic și poate obține venituri, fiindcă acest lucru se întâmplă în realitate.

S-a afirmat că în condițiile în care s-au constatat cheltuieli cu convorbirile telefonice, energie electrică și altele, nu se poate deduce decât faptul că aceste case au fost folosite în interes personal.

Referitor la ceilalți inculpați, parchetul a precizat că unele fapte sunt prescrise însă celelalte fapte sunt raportate strict la conduita inculpatului Marian Oprișan, motiv pentru care este incidentă și pentru coinculpați argumentația referitoare la acesta. În plus, inculpatul Costeanu Ion a recunoscut inițial implicit caracterul necorespunzător al lucrărilor, iar inculpatul Iacob Valeriu, a recunoscut în cursul urmăririi penale că nu avea cum să supravegheze singur execuția a 41 de drumuri.

Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice a criticat sentința pe motiv că judecătorul nu a respectat principiul rolului activ și al aflării adevărului care implică protecția dreptului părții vătămate de a formula acțiune civilă pentru repararea unei eventuale pagube.

A precizat că prin adresa nr. 20/371/4 iulie 2006 s-a constituit parte civilă în procesul penal cu suma de 6.293.555,0354 lei (RON), echivalentul în lei a 1.900.000 USD, reprezentând valoarea finală a contractului de împrumut subsidiar nr. 33/553/12 februarie 2004, respectiv valoarea fondurilor alocate Consiliului Județean Vrancea în vederea finanțării *Programului de pietruire a drumurilor comunale* aprobat prin H.G. nr. 226/2003. Cu toate acestea, instanța de fond nu a prezentat nicio argumentație cu privire la constatarea lipsei acțiunii civile într-un proces penal și nu a fost inițiată nicio măsură de informare sau înștiințare a instituției în acest sens.

S-a mai invocat art. 20 alin. 1 din Noul cod de procedură penală care prevede obligația organelor judiciare de a duce la cunoștința persoanei vătămate dreptul de a se constitui parte civilă.

Apelantul a arătat că a fost citat în cauză în calitate de parte vătămată, deci procedura de citare a fost defectuos efectuată, fiind de natură să atragă desființarea sentinței și rejudecarea cauzei de către prima instanță.

S-a învederat că prin încheierea nr. 1177/6 iulie 2010 pronunțată de ÎCCJ în dosarul nr. 4698/1/2010 a fost admisă ultima cerere de strămutare formulată de către parchet, cauza fiind strămutată de la Judecătoria Focșani la Judecătoria Cluj-Napoca, cu mențiunea că *actele îndeplinite în fața Judecătoriei Focșani la care s-a strămutat cauza, nu se mențin*; chiar dacă s-ar presupune că astfel a fost anulată inclusiv cererea de constituire efectuată de către parte civilă în fața Judecătoriei Focșani, iar apelantul s-ar afla în culpă, întrucât nu a luat act de această mențiune din încheierea de strămutare, totuși rolul activ al judecătorului în desfășurarea procesului penal raportat la relația cu instituția apelantă nu a fost îndeplinit.

Apelantul a mai precizat că instanța, tot în respectarea principiului aflării adevărului, avea obligația de a propune administrarea de probe din oficiu, obligație neîndeplinită în cauză. Inițial, au fost încuviințate expertiza contabilă, care în final nu a mai

fost administrată cu motivarea instanței că stabilirea cantităților de materii prime și materiale puse în operă se putea face doar prin compararea situației scriptice cu situația faptică atestată printr-o expertiză tehnică, în specialitatea construcției de drumuri și poduri, prin care să se constate starea drumurilor ce au făcut obiectul lucrărilor de modernizare, expertiză în construcții ce trebuia realizată într-un interval de timp cât mai apropiat anului 2004, când au fost executate lucrările.

Apelantul a criticat concluzia judecătorului pe motiv că aceasta trebuia să aparțină doar unui expert tehnic autorizat, în mod greșit instanța bazându-se numai pe declarațiile date de mai mulți martori în cursul judecății și pe un raport privind starea drumurilor comunale și județene afectate de calamitățile din perioada 2005 – 2007.

Apelantul GUVERNUL ROMÂNIEI prin SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI, în primul rând, a invocat nerespectarea dispozițiilor art. 401 alin.1 C.PR.PEN., arătând că lipsește semnătura președintelui de complet, astfel încât minuta este lovită de nulitate relativă.

În al doilea rând, a invocat efectuarea defectuoasă a procedurii de citare, motiv pentru care se impune trimiterea cauzei spre rejudecare primei instanțe; în ședința de Guvern din data de 29.06.2006 a arătat că s-a supus analizei posibilitatea legală ca această entitate, având calitatea de emitent a H.G. nr.1793/2004 să participe în proces în calitate de parte civilă, însă în ședința de Guvern din data de 29 iunie 2006, s-a decis ca, în cauză, în calitate de parte civilă, să participe titularul dreptului de proprietate asupra fondurilor alocate, adică Statul Român, reprezentat legal prin Ministerul Finanțelor Publice, administratorul special al contului în care se află fondurile bugetului de stat, cu toate componentele sale.

A învederat că la termenul din 28 februarie 2007, prin adresă, Guvernul României a solicitat admiterea cererii de constituire a Statului Român prin Ministerul Finanțelor Publice, precum și a introducerii în cauză, ca parte responsabilă civilmente, a Consiliului Județean Vrancea, iar la termenul din 26 iunie 2006 Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului a formulat cerere de constituire ca parte civilă.

Inițial, cadrul procesual, cu privire la persoane, cuprindea Guvernul României, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor (în prezent Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice) și Consiliul Județean Vrancea, ca persoană vătămată, precum și Statul Român prin Ministerul Finanțelor Publice, ca parte civilă. Ulterior strămutărilor succesive, apelantul a menționat că acest cadru procesual a fost modificat fără temeii, procedura citării fiind constantă și profund viciată.

Detaliind acest motiv, apelantul a arătat că dosarul nr.4296/2006 (6811/231/2006) a fost scos de pe rolul Judecătoriei Focșani și a fost înregistrat, în recurs, la Tribunalul Vrancea cu același număr, dar neavând, printre părți Guvernul României, ci doar Statul Român reprezentat prin Ministerul Finanțelor Publice.

Ulterior strămutării cauzei la Tribunalul Cluj, cauza s-a înregistrat sub nr.1302/117/2008, în care s-au menținut părțile din faza anterioară strămutării, iar ulterior admiterii recursului și trimiterii la instanța de fond, respectiv Judecătoria Cluj, în dosarul nr.15310/211/2009, "dispare" Statul Român reprezentat prin Ministerul Finanțelor Publice și este reintrodus Guvernul României.

Dosarul a fost declinat pentru necompetență teritorială la Judecătoria Focșani și s-a înregistrat ca dosar nr.272/231/2010, în care reapare, printre părți, alături de Guvernul României, și Statul Român reprezentat prin Ministerul Finanțelor Publice.

Ulterior admiterii unei noi cereri de strămutare, cauza s-a înregistrat la Judecătoria Cluj, ca dosar nr.271/231/2010, în care, din nou, Statul Român a fost scos din cauză în mod nelegal, iar în perioada mai 2007- iulie 2009. Guvernul României nu a fost citat.

Apelantul a concluzionat că Guvernul României, Statul Român, a fost prejudiciat prin efectuarea defectuoasă a procedurii de citare, motiv pentru care se impune aplicarea prevederilor art. 419 Cod procedură penală coroborate cu cele ale art. 421 pct. 2 lit. b Cod procedură penală.

În subsidiar, a motivat că dacă instanța de apel va considera că nu se impune desființarea sentinței atacate, reținând cauza spre rejudecare, Curtea să aprecieze asupra necesității administrării probei cu expertiza care să conducă la clarificarea existenței bunurilor pentru care au fost utilizate sau deturnate sumele alocate, respectiv dacă acestea se mai află sau nu în patrimoniul public sau privat al administrației publice locale, pentru a se putea întoarce în patrimoniul public al Statului, prin reîntregirea fondului de rezervă bugetară din care a fost alocată suma de 8 miliarde (ROL), Consiliului Județean Vrancea și Municipiului Focșani.

Apelantul a concluzionat că, datorită motivului subsidiar invocat, respingerea cererii de introducere în cauză ca parte responsabilă civilmente a Consiliului Județean Vrancea este nelegală, astfel încât, în condițiile art.408 alin.(2) și (3) C.PR.PEN., calea de atac vizează și încheierea prin care instanța a dispus respingerea cererii.

În final, s-a criticat soluția instanței prin care s-a luat act de neconstituirea ca parte civilă a Guvernului României; în cauză, nu doar că Guvernul României nu a formulat o cerere prin care să precizeze că nu se constituie parte civilă, dar a susținut admiterea cererii de constituire ca parte civilă a Statului Român, prin reprezentantul legal, Ministerul Finanțelor Publice. Guvernul României este o entitate lipsită de patrimoniu, fiindcă prejudiciul se evidențiază în bugetul Statului Român al cărui cont este administrat de către Ministerul Finanțelor Publice, nu de către Guvernul României.

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE – AGENȚIA NAȚIONALĂ DE ADMINISTRARE FISCALĂ - DIRECȚIA GENERALĂ REGIONALĂ A FINANTELOR PUBLICE CLUJ-NAPOCA - ADMINISTRAȚIA JUDEȚEANĂ A FINANTELOR PUBLICE CLUJ a formulat apel invocând lipsa de citare a Statului Român prin Ministerul Finanțelor Publice în calitate de parte civilă, motiv ce atrage desființarea sentinței și trimiterea cauzei spre rejudecare primei instanțe. A precizat că s-a constituit parte civilă prin adresa nr. 571.681/4 iulie 2006 în dosarul inițial aflat pe rolul Judecătoriei Focșani însă nu a mai fost cuprins în citativul dosarului Judecătoriei Cluj-Napoca.

A mai criticat hotărârea pe motiv că instanța nu s-a pronunțat în niciun fel asupra acestui act existent la dosar, cuprinzând constituirea de parte civilă. Astfel, s-a constituit parte civilă solicitând obligarea în solidar a inculpaților la plata sumei de 3 milioane ROL alocată Consiliului Județean Vrancea din Fondul de rezervă bugetară aflat la dispoziția Guvernului, aferent bugetului de stat pe anul 2004 și a sumei de 5 milioane ROL alocate din același Fond, ultima sumă sub pretextul reabilitării sistemului de iluminat public din Municipiul Focșani, precum și admiterea cererii de introducere în cauză a părții responsabile civilmente Consiliul Județean Vrancea.

În subsidiar, a motivat că dacă instanța de apel va rejudeca dosarul se impune a se constata că prin soluția dată prima instanță a făcut o greșită aplicare a legii, întrucât Fondul de rezervă bugetară a fost prejudiciat prin faptele inculpaților, în consecință instanța trebuia să se pronunțe cu privire la acoperirea prejudiciului.

Faptul că la dosar a fost depusă constituirea de parte civilă de către Ministerul Finanțelor Publice, în calitate de reprezentant legal al Statului Român, impunea ca instanța să îndeplinească acte de procedura pentru a se da o soluție acesteia, întrucât soluționare acțiunii civile exercitate în procesul penal este în competența instanței penale.

Apelantul a apreciat ca vădit nelegală soluția dată de instanță prin care s-a luat act că persoanele vătămate Consiliul Județean Vrancea, Ministerul Dezvoltării Regionale și al Turismului și Guvernul României nu s-au constituit părți civile, apreciind că, în concret, nu a fost soluționată acțiunea civilă.

În apel au fost audiați inculpații Marian Oprișan și Iacob Valeriu, și a fost administrată proba cu înscrisuri inclusiv cu fotografiile și înregistrări video.

În apel au fost încuviințați și audiați martorii propuși de către parchet și de către inculpați. În susținerea cererii de propunere a probelor, parchetul a specificat că prin

reaudierea martorilor propuși vizează stabilirea situației de fapt imputate inculpaților, și nu prejudiciul, fiindcă în motivele de apel parchetul a arătat de unde rezultă prejudiciul.

Astfel au fost audiați martorii: Năstase Vasile, fost inspector în cadrul Direcției de Investiții a Ministerului Transporturilor; Lola Valerica, fost economist la Biroul financiar contabil din cadrul Consiliului Județean Vrancea, Grozavu Petrică, angajat al Serviciului Tehnic, Ene Stoica, locuitor al comunei Sihlea, Iacob Sandu, din comuna Budești, Necula Costel, primarul comunei Măicănești, Munteanu Marieta Viorica, fostă angajată ca inspector la Direcția Tehnică și membru în comisia de licitație, Butuc Ovicu, fost primar al comunei Biliștei, Cîrnoiu Maricica, din Vizantea-Livezi, Galu Dumitru, din satul Vizantea Mănăstireasca, Moscu Ștefan, fost primar al comunei Cîrligele; Statache Pamfile, din comuna Suraia, Prunache Corneliu, fost administrator al SC AISPA STARS SA Focșani, Mihăiuc Vasile, administrator al SC UTILAJ CONSTRUCT SERVICE SA, Bută Vasile, administrator al SC PODGORIA COTEȘTI SRL, Stănoiu Costel, din satul Ivănești, Iuga Florentina, din satul Stupina, comuna Măicănești, Strîmbei Ionel, fost primar al comunei Dumitrești, Melinte Vasile, consilier județean, Ionescu Claudia Lavinia, fost consilier județean, Ghețu Toader, fost secretar general al Consiliului Județean și fost director al Direcției Juridice, Dan Raluca Tatiana, secretar general al Consiliului Județean Vrancea și fost consilier juridic.

Curtea a luat act de renunțarea inculpaților Marian Opreșan și Rusu Liviu la audierea martorilor Chimon Vasile și Burlacu Ion, care nu s-au putut prezenta din motive medicale.

Analizând hotărârea atacată prin prisma motivelor de apel formulate, respectiv sub toate aspectele de fapt și de drept, în limitele prevăzute de art. 417-419 și 425 C.pr.pen., precum și a ansamblului probator administrat în cauză, Curtea expune următoarele considerente:

Curtea va examina, în primul rând, aspectele de natură să atragă tardivitatea sau inadmisibilitatea apelurilor declarate, în al doilea rând, motivele ce tind la desființarea integrală a sentinței atacate și trimiterea cauzei spre rejudecare primei instanțe, iar, în al treilea rând, motivele ce țin de fondul apelului.

În primul rând, se constată că toate apelurile formulate au fost declarate în termen, inclusiv apelul Ministerului Finanțelor Publice, deoarece, nefiindu-i comunicată minuta sentinței, termenul de apel nu a început să curgă. În acest sens, art.410 alin. 1 C.pr.pen. dispune că *termenul de apel este de 10 zile, dacă legea nu dispune altfel, și curge de la comunicarea minutei.*

Inculpații intimați și parchetul au susținut în dezbaterile apelului inadmisibilitatea apelurilor Ministerului Finanțelor Publice, Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice și a Guvernului României datorită, în esență, lipsei constituirii ca parte civilă în termenul legal.

Curtea reține că Ministerul Finanțelor Publice a motivat, sub aspectul calității sale procesuale, că s-a constituit parte civilă în cauză prin adresa din 4 iulie 2006 depusă la dosarul Judecătoria Focșani, că în anul 2011 a cerut instanței să fie legal citat în calitate de parte civilă, deoarece susține constituirea de parte civilă anterioară, însă nu a fost citat, motiv pentru care procedura nu s-a realizat, ceea ce impune trimiterea cauzei spre rejudecare primei instanțe.

Pe de altă parte, Guvernul României a criticat soluția prin care s-a constatat că nu s-a constituit parte civilă, precizând că, deși nu s-a constituit parte civilă, a sprijinit constituirea de parte civilă a Ministerului Finanțelor Publice. A învederat în esență, că avea calitatea de persoană vătămată, calitate în care a susținut nu doar admiterea constituirii de parte civilă a Ministerului Finanțelor, ci și introducerea în cauză în calitate de parte responsabilă civilmente a Consiliului Județean Vrancea, motiv pentru care înțelege să critice soluția de respingere a cererilor formulate.

În fine, Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice(MDRAP)

a arătat că în domeniul lucrărilor publice este succesorul fostului Minister al Transporturilor, Construcțiilor și Turismului care a depus constituirea de parte civilă în ședința din 05.07.2006 a Judecătoriei Focșani însă instanța nu a respectat principiul rolului activ și al aflării adevărului care implică protecția dreptului părții vătămate de a formula acțiune civilă pentru repararea unei eventuale pagube, astfel încât, după strămutare, a citat apelantul doar în calitate de parte vătămată. Așadar, procedura de citare nu a fost legal realizată, ceea ce ar impune trimiterea cauzei spre rejudecare.

După cum se observă, apelanții au invocat motive de apel privind calitatea lor procesuală prezentate în fața primei instanțe, dar respinse de către aceasta. În această situație, instanța de apel este obligată să cerceteze aspectele invocate, astfel încât apelurile nu pot fi respinse ca inadmisibile, ci trebuie analizat caracterul fondat sau nefondat al criticilor formulate. Mai mult, analiza calității procesuale, în speță, implică examinarea fondului cauzei, iar Guvernul României a precizat expres că înțelege să critice nu doar sentința, ci și încheierea din cursul judecății prin care s-au respins cererile vizând calitatea procesuală.

În al doilea rând, trecând la analiza motivelor ce tind la desființarea integrală a sentinței atacate și trimiterea cauzei spre rejudecare primei instanțe, pe lângă motivele ce s-au desprins din analiza admisibilității apelurilor legate de necitare sau greșita citare, se mai observă că apelantul, Guvernul României, a invocat că minuta nu a fost semnată de către judecător. Din examinarea minutei(f.88, vol. VI, dosar fond) se constată însă că judecătorul a semnat minuta, prin urmare motivul invocat este nefondat.

Trecând la motivele legate de îndeplinirea procedurii de citare invocate de către Ministerul Finanțelor Publice, Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice(MDRAP) și de către Guvernul României prin Secretariatul General al Guvernului, potrivit cărora ulterior strămutărilor succesive, cadrul procesual a fost modificat fără temei, procedura citării fiind viciată, Curtea constată că prin încheierea nr.1177/6 iulie 2010 pronunțată de ÎCCJ Secția penală în dos. nr.4698/1/2010 s-a admis cererea Parchetului de pe lângă ÎCCJ – DNA - Serviciul Teritorial Galați și s-a strămutat judecarea cauzei la Judecătoria Cluj-Napoca.

Prin încheierea amintită s-a dispus că *actele îndeplinite în fața Judecătoriei Focșani de la care s-a strămutat cauza nu se mențin*(f. 207 dos. nr.272/231/2010 al Judecătoriei Focșani). Înainte de soluționarea cererii de strămutare, prin încheierea penală din 8 iunie 2010(f. 203 dos. nr.272/231/2010 al Judecătoriei Focșani) pronunțată în dos. nr.4698/1/2010, ÎCCJ a admis cererea DNA și a suspendat judecarea cauzei de către Judecătoria Focșani până la strămutarea cauzei.

Examinând care acte nu se mențin se constată că în dosarul primei instanțe sesizate, Judecătoria Focșani, s-a dispus citarea în calitate de părți vătămate(f. 10 vol. 1 dos. nr. 6811/231/2006) a Guvernului României, Ministerului Transporturilor și Consiliului Județean Vrancea, potrivit dispozitivului actului de sesizare(f. 151 rechizitoriu). Înainte de primul termen acordat, Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului în data de 29 iunie 2006(f. 51 dos. 6811, vol.1) a arătat că se constituie parte civilă însă fără a preciza suma, deoarece nu era în posesia raportului Curții de Conturi.

În același dosar al primei instanțe(f.126 vol. 2, dos.6811), Ministerul Finanțelor Publice prin adresa nr. 571.681/2006 înregistrată la instanță la data de 5 iulie 2006 și depusă la dosar în ședința din aceeași zi, s-a constituit parte civilă pentru sumele alocate Consiliului județean Vrancea din Fondul de rezervă bugetară prevăzut în bugetul de stat pe anul 2004. Tot la termenul de judecată din 5 iulie 2006 Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului s-a constituit parte civilă(f. 129 vol. 2, dos.6811) cu suma reprezentând valoarea fondurilor alocate Consiliului Județean Vrancea în vederea finanțării *Programului de pietruire a drumurilor comunale instituit prin HG nr. 226/27.02.2003*.

După constituirile de parte civilă, instanța s-a pronunțat la 22 noiembrie asupra legalității actului de sesizare, respingând cererile inculpaților de restituire a cauzei la procuror. La 20 decembrie 2006 cauza a fost amânată, fiindcă nu s-a restituit dovada de

îndeplinire a procedurii de citare a Guvernului României. În 23 februarie 2007(f. 297, vol. 2, dos.6811) consilierul juridic împuternicit de către Guvernul României - Secretariatul General al Guvernului a studiat cauza și a solicitat eliberarea unor copii de pe actele dosarului. În 1 martie 2007(f. 307, vol.2, dos. 6811) Guvernul, prin Ministrul pentru coordonarea Secretariatului General, a arătat că Statul Român s-a constituit parte civilă prin Ministerul Finanțelor Publice, astfel cum s-a hotărât în ședința de Guvern din 5 iulie 2006 și a solicitat admiterea cererii și obligarea inculpaților în solidar cu Consiliul Județean Vrancea ca parte responsabilă civilmente - solicitând introducerea în cauză a acestuia - la recuperarea sumelor pretinse.

La termenul din 28 februarie 2007 instanța a admis cererea Guvernului privind introducerea în cauză a Ministerului Finanțelor Publice ca parte civilă și a dispus citarea acestuia în această calitate, a dispus scoaterea din cauză a Guvernului României, toate măsurile fiind dispuse în prezența reprezentantului Ministerului Transporturilor.

În 18 aprilie (f. 337, vol. 2, dos. 6811) Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor, în calitate de parte vătămată, a înștiințat instanța că este succesorul legal al Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului, în urma modificării structurii și componenței Guvernului, prin OUG nr.24/11.04.2007, iar în 28 mai 2007 a înregistrat la dosar o notă de ședință prin care a argumentat că are calitate procesuală în cauză, fără a preciza ce calitate are în concret. Instanța, la termenul imediat următor, din 13 iunie 2007, a dispus citarea acestuia ca parte vătămată, în locul Ministerului Transporturilor.

În 7 septembrie 2007 s-a respins, printre altele, cererea de introducere în cauză a Consiliului Județean Vrancea ca parte responsabilă civilmente, argumentându-se că prin actul de sesizare acesta avea calitatea de persoană vătămată, iar Consiliul poate răspunde civil în calitate de comitent doar pentru faptele comise de prepușii săi în limitele funcției, nu și pentru faptele comise prin nerespectarea obligațiilor legale de care sunt acuzați inculpații.

Ulterior, la 14 noiembrie 2007, instanța a admis excepția nulității urmăririi penale formulată de inculpatul Iacob Valeriu și s-a desesizat, dispunând restituirea cauzei la Parchetul de pe lângă Judecătoria Focșani.

Încheierea nr.1177/6 iulie 2010 pronunțată de ÎCCJ Secția penală în dos. nr.4698/1/2010 a dispus expres că *actele îndeplinite în fața Judecătoriei Focșani de la care s-a strămutat cauza nu se mențin*, prin urmare nu se mențin nici actele procesuale prin care instanța a introdus în cauză părți în proces sau prin care a dispus scoaterea acestora din proces, dar nici actele procesuale efectuate de către părți, cum ar fi cele de constituire de parte civilă. Mai mult, practica judiciară s-a pronunțat în sensul că și atunci când hotărârea de strămutare nu arată ce acte se mențin, înseamnă că toate actele sunt desființate, deoarece art. 60 alin.3 C.pr.pen. anterior - ce corespunde art.74 alin. 3 N.C.pr.pen. prevedea că instanța ce dispune strămutarea hotărâște în ce măsură se mențin actele îndeplinite în fața instanței de la care s-a strămutat cauza, deci neindicarea actelor menținute denotă că toate actele sunt desființate.

Ca atare, în mod legal Judecătoria Cluj-Napoca, sesizată prin încheierea de admitere a strămutării, a reluat cauza de la început și a refăcut toate actele efectuate de către Judecătoria Focșani, respectiv citarea părților indicate în rechizitoriu, punerea în discuție și soluționarea excepțiilor nelegalei sesizări invocate de către inculpați și citirea actului de sesizare.

Astfel, în același mod ca și Judecătoria Focșani, anterior primului termen fixat, s-a dispus citarea în calitate de părți vătămate (f. 2 vol. 1 dos. nr. 271/231/2010) a Guvernului României, Ministerului Transporturilor și Consiliului Județean Vrancea, potrivit dispozitivului actului de sesizare (f. 151 rechizitoriu). Prin cererea transmisă la 2 decembrie 2010 (f33) Ministerul Transporturilor și Infrastructurii a comunicat că Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului se substituie în proces, potrivit OUG nr.115/2009, Ministerului Dezvoltării Regionale și Locuinței. În consecință, pentru termenul următor,

din 17 martie 2011, au fost citate părțile vătămate Guvernul României, Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului și Consiliul Județean Vrancea.

Potrivit art. 263 alin. 2 C.pr.pen. anterior, ce reglementa cuprinsul rechizitoriului, *în rechizitoriu se arată de asemenea numele și prenumele persoanelor care trebuie citate în instanță, cu indicarea calității lor în proces și locul unde urmează să fie citate.* Instanța a respectat dispozițiile art.291 C.pr.pen. anterior, citând la judecată părțile indicate în rechizitoriu. Așa fiind, nu poate fi primită critica Ministerului Finanțelor că, în mod nelegal, nu a fost citat în calitate de parte civilă.

Împrejurarea că părțile vătămate citate nu s-au înfățișat la termenul din 17 martie 2011, când s-a dat citire actului de sesizare a instanței, pentru a fi informate de către instanță că se pot constitui părți civile, nu poate constitui un aspect de nelegalitate invocat sub pretextul lipsei rolului activ al instanței, fiindcă neprezentarea părților citate nu împiedica judecarea cauzei, conform art. 291 alin. 1 C.pr.pen. anterior.

Ca atare, susținerea din apel a Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice că judecătorul nu a inițiat nicio măsură de informare sau înștiințare a instituției că se poate constitui parte civilă este eronată. Invocarea art. 20 alin. 1 din N.C.pr.pen., care prevede obligația organelor judiciare de a aduce la cunoștința persoanei vătămate dreptul de a se constitui parte civilă, este irelevantă, din moment ce procurorul, prin adresa înregistrată în data de 12 mai 2006 sub nr. 762/C/2006 la Guvernul României – Cancelaria Primului – Ministru, a adus la cunoștința autorității centrale a puterii executive dreptul de a se constitui parte civilă și i-a cerut să precizeze, în termenul legal, dacă înțelege să se constituie parte civilă.

Motivul de apel conform căruia datorită lipsei exercitării rolului activ al instanței, prev de art. 4 C.pr.pen. anterior, părțile vătămate nu s-au constituit parte civilă nu poate fi primit nici din perspectiva vătămării procesuale produse, deoarece nu se poate presupune nicio vătămarea procesuală de vreme ce, anterior, în fața Judecătoriei Focșani, citate fiind în calitate de părți vătămate, au știut și s-au constituit părți civile. Tocmai citarea în calitate de parte vătămată și nu în calitate de parte civilă de către noua instanță sesizată prin admiterea strămutării, a fost de natură să indice faptul că apelanții nu mai aveau calitatea de parte civilă, fiind necesară o nouă constituire. În caz contrar, dacă ar fi fost citați în calitate de parte civilă, iar la finalul procesului s-ar fi luat act că nu s-au constituit părți civile, sentința ar fi fost nelegală sub acest aspect.

Așadar, citarea în calitate de parte vătămată s-a făcut cu respectarea dispozițiilor legii și a actului de sesizare a instanței.

Ulterior citirii actului de sesizare, prin cererea înregistrată la data de 17 mai 2011 Statul Român prin Ministerul Finanțelor Publice a solicitat citarea sa în dosar și a precizat că susține constituirea de parte civilă realizată prin adresa nr. 571.681/4 iulie 2006 realizată în dosarul nr. 4296/2006 a Judecătoriei Focșani, o copie a adresei anexând-o cererii de citare.

La termenul următor din 19 mai 2011, în mod legal instanța a pus în discuție cererea și luând act de argumentele părților, de împrejurarea că Statul Român prin Ministerul Finanțelor nu a fost indicat în citativul rechizitoriului, de împrejurarea că prin încheierea de strămutare nr. 1177/2010 a ÎCCJ actele îndeplinite în fața Judecătoriei Focșani nu s-au menținut și de prevederile art. 15 alin. 1 Cod penal anterior potrivit cărora constituirea de parte civilă se poate face numai până la citirea actului de sesizare, a respins cererea în mod legal și temeinic ca nefondată și tardivă.

Așa fiind, este nefondat motivul de apel invocat de Ministerul Dezvoltării Naționale și Administrației Publice care a susținut că instanța de fond nu a prezentat nicio argumentație cu privire la constatarea lipsei acțiunii civile într-un proces penal și nici critica din apel a Guvernului României conform căreia cadrul procesual, după strămutare a fost modificat fără temei, iar procedura de citare a fost efectuată defectuos.

Pentru același considerent, este nefondată critica Ministerului Finanțelor Publice potrivit căreia instanța nu s-a pronunțat în niciun fel asupra constituirii sale ca parte civilă

prin adresa nr. 571/681/4 iulie 2006 existentă la dosar și cuprinzând constituirea de parte civilă.

Pe cale de consecință, nu poate fi primit nici motivul invocat de ultimul apelant în sensul că instanța de apel trebuie să constate că prin soluția dată prima instanță a făcut o greșită aplicare a legii, întrucât fondul de rezervă bugetară a fost prejudiciat prin faptele inculpaților, deci instanța trebuia să se pronunțe cu privire la acoperirea prejudiciului. Curtea constată că dispozițiile art. 15 alin. 2 din Codul de procedură penală anterior conform cărora *constituirea ca parte civilă se poate face în cursul urmăririi penale, precum și în fața instanței de judecată până la citirea actului de sesizare* ar fi fost încălcate, dacă, în ciuda tardivității cererii depuse de către Statul Român, instanța s-ar fi pronunțat fie în sensul admiterii, fie în sensul respingerii acțiunii civile. Oricum, strict procedural, se poate observa că, de fapt, Statul Român nu a trimis o cerere prin care să se constituie parte civilă în fața Judecătoriei Cluj-Napoca, ci doar a trimis o copie xerox (f.260 vol.I dos. nr. 271/231/2010) de pe cererea de constituire ca parte civilă înregistrată la termenul din 5 iulie 2006 la Judecătoria Focșani.

Pentru aceste considerente, este nefondat motivul de apel privind lipsa citării legale în calitate de parte civilă, precum și cel privind greșita citare în calitate de parte vătămată și nu se impune trimiterea cauzei spre judecare la instanța de fond.

În al treilea rând, trecând la motivele ce țin de fondul apelului, începând cu acuzațiile vizând Programul de pietruire a drumurilor comunale, Curtea va analiza probele administrate nemijlocit, apoi probele administrate în cursul cercetării judecătorești.

Astfel, în sarcina inculpaților prin rechizitoriu s-a reținut, după cum s-a arătat și în motivele de apel, în esență, următoarea stare de fapt :

Inculpata Teodorescu Valeria în calitate de director al Direcției economice din cadrul Consiliului Județean Vrancea, a întocmit în fals, în mod, repetat un număr de 284 de documente intitulate „- deconturi „ - care nu întrunesc calitatea de document justificativ și prin care a atestat în mod nereal un mare număr de ore de lucru pentru membrii comisiilor de licitație, după care le-a pus la dispoziția inculpaților OPRISAN MARIAN și DIACONU MIRCEA pentru a fi semnate, încălcând prevederile art. 4.2. din Contractul subsidiar de împrumut, prin aceasta făcând posibilă utilizarea în alte scopuri a creditului destinat pietruirii drumurilor, iar prin săvârșirea faptei a obținut bani necuveniți, atât pentru sine, cât și pentru alte persoane.

Inculpata TEODORESCU VALERIA în calitate de director al Direcției economice din cadrul Consiliului Județean Vrancea și membru al comisiei de licitație pentru atribuirea contractelor de execuție, a încălcat art. 53 lit. a din O.U.G. nr. 60/2001, participând la licitația în care ofertant era S.C. TOP MEDIA S.R.L., administrată de fratele ei Graur Vasile, contribuind la selecționarea acestei firme neeligibile și implicit la semnarea contractului de execuție în urma cărora s-au produs pagube în valoare de 1.937.319.259. lei vechi.

Inculpatul DIACONU MIRCEA, în calitate de vicepreședinte al Consiliului Județean Vrancea a semnat în mod repetat, fără a avea vreo dispoziție scrisă din partea ordonatorului principal de credite și fără vreo hotărâre a autorității contractante, un număr de 216 „deconturi”, întocmite în fals de învinuita TEODORESCU VALERIA, care atestau în mod nereal un mare număr de ore lucrate de membrii comisiilor de licitație, deconturi ce nu întruneau calitatea de document justificativ și nu purtau viza obligatorie a controlului financiar preventiv propriu, încălcând prevederile art. 4.2. din Contractul subsidiar de împrumut, prin aceasta făcând posibilă efectuarea de plăți nelegale către membrii comisiilor din suma alocată pietruirii drumurilor și obținând atât pentru sine cât și pentru alții bani necuveniți.

Inculpatul OPRISAN MARIAN în calitate de președinte al Consiliului Județean Vrancea și ordonator principal de credite, în lipsa vreunei hotărâri a autorității contractante, a semnat în mod repetat un număr de 66 de documente intitulate „decont” și a acceptat semnarea de către învinuitul DIACONU MIRCEA a altor 216 asemenea documente,

întocmite în fals de către învinuita TEODORESCU VALERIA care atestau în mod nereal un mare număr de ore lucrate de membrii comisiilor de licitație, fără viza obligatorie a controlului financiar preventiv propriu, înscrisuri ce nu întruneau calitatea de document justificativ, încălcând prevederile art. 4.2. și 6.4 din Contractul de împrumut subsidiar, prin aceasta făcând posibile plăți nelegale din banii destinați pietruirii drumurilor, obținând atât pentru sine, cât și pentru alții bani necuveniți.

Inculpatul IACOB VALERIU, în calitate de diriginte de șantier a supravegheat lucrările în mod necorespunzător, nu a solicitat proiectele tehnice, nu le-a comparat cu situațiile de lucrări și nu a măsurat cantitățile de materiale puse în opera, iar în alte situații nu s-a deplasat deloc în teren pentru a face verificări, dar a semnat unele situații de lucrări sau centralizatoare de plată, pe care le-a pus la dispoziția beneficiarului, confirmând în mod nereal că lucrările s-ar fi executat, contribuind astfel la efectuarea de plăți nelegale și la producerea de pagube de peste un milion de euro și obținând avantaje patrimoniale pentru societățile comerciale.

Inculpatul RUSU LIVIU, în calitate de șef al Serviciului drumuri și poduri din cadrul Direcției tehnice a Consiliului Județean Vrancea, cu atribuțiile specifice din fișa postului și în calitate de persoană însărcinată în scris să supravegheze modul de derulare a programului de pietruire a drumurilor, nu și-a îndeplinit în mod corespunzător atribuțiile, acceptând situații de lucrări nereale, nesuținute de documente doveditoare, a procedat la redactarea și semnarea de referate prin care solicita efectuarea de plăți pentru lucrări neexecutate, iar în unele cazuri a făcut acest lucru chiar în lipsa semnăturilor dirigintelui de șantier pe situațiile de lucrări, precum și în lipsa vizei ISC, contribuind în acest fel la aprobarea de plăți pentru lucrări neefectuate sau de proastă calitate, ceea ce adus la crearea unui prejudiciu de peste un milion de euro și obținând avantaje patrimoniale pentru societățile comerciale.

Inculpatul COSTEANU ION, în calitate de director al Direcției Tehnice din cadrul Consiliului Județean Vrancea, cu atribuțiile specifice trecute în fișa postului, și persoană desemnată în scris să supravegheze modul de derulare a Programului de pietruire a drumurilor, a redactat și a semnat referate prin care solicita aprobarea plăților, fără ca să aibă la bază situații de lucrări susținute de documente doveditoare, fără viza ISC, iar în unele cazuri nesemnate de către dirigințele de șantier, plăți ce s-au efectuat la câteva zile după semnarea contractelor, prin aceasta determinând efectuarea de plăți pentru lucrări neexecutate sau executate de proastă calitate, și care prin modul de întocmire al anexelor a suprapus lucrările peste drumuri pietruite sau asfaltate anterior, cauzând prin activitatea sa pagube de peste un milion de euro și obținând avantaje patrimoniale pentru societățile comerciale.

Inculpatul OPRIȘAN MARIAN, în calitate de președinte al Consiliului Județean Vrancea și ordonator principal de credite, având obligațiile stabilite prin legi organice, precum și în clauzele Contractului subsidiar de împrumut referitoare la modul de ordonantare a cheltuielilor având ca sursă fonduri publice, în mod repetat nu și-a îndeplinit obligațiile prevăzute în legi și alte acte normative, neverificând personalul din subordine și neasigurând o bună funcționare a compartimentelor tehnice de specialitate, nu a luat măsuri pentru aprobarea investiției și pentru derularea fondurilor prin Trezoreria Statului, a aprobat referate care nu întruneau calitatea de document justificativ și care nu aveau la bază documentele financiar-contabile prevăzute de lege, sau erau însoțite de documente întocmite necorespunzător și care nu reflectau realitatea, semnând și ordine de plată, prin aceasta creând pagube de peste un milion de euro și obținând avantaje patrimoniale în favoarea societăților comerciale.

Inculpatul DIACONU MIRCEA, în calitate de vicepreședinte al Consiliului Județean Vrancea, fără a avea o dispoziție scrisă și specială din partea ordonatorului principal de credite, a semnat toate contractele de execuție de lucrări cu societăți comerciale neeligibile, după care a aprobat referate, care nu întruneau calitatea de document justificativ și care aveau la bază documente care nu reflectau realitatea, situații

de lucrări nesemnate de dirigintele de șantier și nevizate de ISC și a semnat ordine de plată, pentru lucrări neexecutate sau de proastă calitate, prin aceasta contribuind la producerea unui prejudiciu de peste un milion de euro și crearea de avantaje patrimoniale în folosul societăților comerciale.

Referitor la aceste acuzații, în apel, parchetul a propus martori pentru a dovedi că anumite drumuri comunale nu au fost pietruite ori au fost pietruite necorespunzător sau au fost pietruite fără a fi necesar, martorii fiind încuviințați și audiați de către Curte. De asemenea, au fost audiați în apel inculpații Oprișan Marian și Iacob Valeriu care au respins punctual acuzațiile aduse.

Astfel, din declarația martorului Grozavu Petrică - propus de către parchet pentru a se dovedi că în anul 2005 a existat o comisie care a constatat lucrări nerealizate - rezultă că responsabili de verificarea situațiilor de lucrări erau inculpații Costeanu și Rusu, că ultimul se deplasa deseori în teren, își lua notițe despre situația lucrărilor, apoi le tehnoredacta și le prezenta conducerii; martorul a arătat că inculpatul Marian Oprișan a dat dispoziție de recuperare a sumelor și de reziliere a contractelor încheiate cu executanții care nu au finalizat lucrările, și că, după această dispoziție, lucrările au fost terminate în urma demersurilor făcute.

Curtea reține astfel că inculpatul Rusu a efectuat verificări în teren.

Martora Lola Valerica, a declarat că a ținut evidența plăților efectuate către executanții lucrărilor de pietruire la drumurile comunale și a emis ordinele de plată în baza referatelor depuse de Direcția tehnică, a facturilor și a situațiilor de lucrări și nu a constatat nereguli în această activitate; a specificat că de verificarea lucrărilor se ocupa direcția tehnică și un diriginte de șantier, iar când s-a constatat că anumite lucrări nu au fost efectuate, firmele care le executau au venit cu facturile în roșu și au depus sumele de bani în contabilitate; ca membru al comisiei de licitație pentru atribuirea proiectelor, martora a declarat că a verificat documentația financiară depusă de firmele care au licitat. Ca atare, plățile au fost efectuate în baza documentelor legale

Martorul Năstase Vasile □ propus de către parchet pentru a dovedi că nu existau norme tehnice de execuție a lucrărilor de reabilitare și că fără norme tehnice nu se poate întocmi un proiect, iar fără proiect nu se poate stabili suma necesară pentru execuție □ a arătat că banii au fost împărțiți pe județe de către Direcția de Investiții a Ministerului Transporturilor, în mod egal, iar în cursul execuției lucrărilor ministerul a primit rapoarte, urmărirea lucrării fiind făcută în totalitate de către directorul Direcției tehnice din fiecare județ.

Referitor la aspectul pentru care a fost propus ca martor, a arătat, dimpotrivă, că existau norme metodologice de aplicare a Hotărârii de Guvern care făcea referire la includerea unor drumuri comunale de pământ în programul de pietruire, incidente în speță, fiindcă pentru împrumutul extern, programul s-a extins la pietruirea și asfaltarea drumurilor care fuseseră deja pietruite, dar care au fost declasificate.

Martorul este fost inspector în cadrul Direcției de Investiții a Ministerului Transporturilor și locuiește în București.

Martorul a mai precizat că în programul de pietruire puteau fi incluse consiliile locale ca ordonatori terțiari de credite însă, în unele județe, Consiliul județean a preluat acest program, deoarece consiliile locale nu aveau personal de specialitate; a mai specificat că, în mod normal, membrii comisiei de licitație trebuiau plătiți din banii alocați întregului proiect.

Martorul mai știe că, în conținutul său, contractul subsidiar cuprindea interdicția pentru consiliilor județene de a transfera banii către consiliile locale.

În fine, a precizat că, deși consiliul local, în general, era cel abilitat să efectueze lucrări de reabilitare pentru drumurile comunale, în temeiul contractului subsidiar, și consiliul județean era abilitat în acest sens.

Martorul Moscu Ștefan, propus de parchet pentru a dovedi că în cursul anului 2004 Consiliul Județean Vrancea nu a efectuat lucrări pe DC 211, a precizat că, deși nu a fost

informat de către consiliul județean de efectuarea unor lucrări, în toamna anului 2004 a observat un angajat al SC ART CONSTRUCT SA care împrăștia pe drum grămezi de piatră; a specificat că lucrări de pietruire pe un astfel de drum se pot deteriora foarte repede, în decurs de câteva luni, din cauza condițiilor meteo și a transportului efectuat de către Direcția silvică.

Martora Cîrnoiu Maricica, propusă de parchet pentru a dovedi că DC 62 era deja pietruit, a arătat în schimb, că în anul 2004 a luat cunoștință de faptul că DC 62 a fost pietruit pe o distanță totală de peste 3000 m, fiindcă în luna februarie 2004 drumul a fost declasificat în drum de pământ datorită stării în care se afla; martora a precizat că pietrișul rămas a fost înlăturat și înlocuit de firma care a efectuat lucrările.

Martorul Gal Dumitru, propus de către parchet pentru a se dovedi că un drum a fost declasificat pentru a putea fi repietruit, referindu-se la drumul comunal 62, a arătat că prin Hotărârea nr. 3/2004 Consiliul Local a aprobat declasarea acestuia din drum pietruit în drum de pământ, iar în anul 2004 Consiliul Județean l-a pietruit într-o perioadă de aproximativ 2-3 luni; în sprijinul afirmațiilor sale martorul a depus la dosar o copie de pe Hotărârea menționată.

Mai mult, martorul a depus nota de constatare nr. 636/30 ianuarie 2004 a Primăriei Comunei Vizantea – Livezi prin care s-a modificat încadrarea a cinci drumuri comunale, deoarece comisia alcătuită din cinci membri a constatat că stratul de balast nu depășește 5 – 10 cm și că pietruirile s-au degradat producându-se gropi, făgașe și noroi, datorită neexecutării lucrărilor de întreținere din lipsa fondurilor la nivelul consiliilor locale (f.153).

Martorul Butuc Ovidiu, propus pentru a dovedi că DC 145 era într-o stare foarte bună, iar consiliul județean nu a efectuat nicio lucrare în 2004, audiat fiind în apel, a arătat că pe DC 145 primăria a efectuat mai multe lucrări însă în perioada anului 2004 s-au efectuat lucrări de balastare pe DJ 204 G pe o porțiune de câteva sute de metri în interiorul localității cu pietriș de Putna de calitate mai proastă, însă ulterior primăria a efectuat rebalastări cu pietriș de Siret.

Martorul Statache Pamfile, propus de către parchet pentru că anterior a declarat că drumurile au fost foarte bune și au fost doar întreținute cu fonduri proprii, referitor la DC 145, a declarat că a observat în zonă efectuarea a unor lucrări, dar nu a putut preciza dacă erau lucrări de reabilitare, ci doar că acestea se executau periodic și nu știe cine a efectuat aceste lucrări.

Martorul Ene Stoica, propus pentru a dovedi că DC 187 era deja pietruit, dimpotrivă, a arătat că DC 187 Bogza a fost pietruit în anul 2005 însă nu știe de către cine.

Martorul Necula Costel, propus de parchet pentru a se dovedi că nu s-au efectuat lucrări, a arătat că DC 193 Stupina în perioada anului 2005 a fost pietruit, iar anterior a fost un drum de pământ.

În fine, martorul Iacob Sandu, propus pentru a se dovedi că pe DC 162 lucrările au fost inutile, a arătat că în perioada anului 2004 din dispoziția consiliului județean s-au efectuat lucrări de pietruire utile pe o distanță de 2400 m din DC 140 și pe o distanță de 2000 m pe DC 162.

Din declarațiile prezentate se constată că doar un drum comunal, DC 145, nu ar fi fost pietruit de către consiliul județean, ci de către autoritate locală, dar Astfel, pe DC 145 primăria a efectuat mai multe lucrări în 2004, însă în aceeași perioadă consiliul județean a efectuat, în comună, lucrări de balastare pe DJ 204 G, ceea ce legea permite după cum se va observa cu ocazia analizei făcute de către o instanță civilă.

Trecând mai departe, la analiza probelor administrate în apel propuse de apărare, din declarația martorului Prunache Corneliu rezultă că nu au existat situații de neexecutare sau de executare necorespunzătoare a lucrărilor contractate de către SC AISPA STARS 95 Focșani și că firma avea o cantitate de 82.000 mc de balast achiziționată de la o firmă din Galați în martie 2004, achitată integral și provenită din zona de excavare a Lacului Călimănești; acesta a specificat că nu a efectuat retrageri de numerar din firmă decât doar pentru alte plăți ce trebuiau făcute la alte bănci, de regulă în aceeași zi.

Martorul Mihăiuc Vasile, administrator al SC UTILAJ CONSTRUCT SERVICE SA, a arătat că din mai 2004 și până în decembrie 2004, SC UTILAJ CONSTRUCT SERVICE SA a efectuat lucrări la drumurile comunale pe raza a circa 20 de comune, recepționate pe baza proceselor – verbale de recepție; balastul l-a preluat de la două societăți comerciale; martorul a precizat că societatea deținea utilajele necesare efectuării lucrărilor și a închiriat cilindrii compactori și autovehiculele pentru transportul balastului; a specificat că retragerile de numerar s-au efectuat pentru plățile curente justificate cu dosarul de casă.

Referitor la inculpatul Iacob Valer, martorul a declarat că acesta a supravegheat modul de lucru, specificând că, de exemplu, acolo unde inculpatul a constatat că era o zonă cu revărsări de apă, inculpatul i-a pus în vedere să lucreze corespunzător.

Martorul Bută Vasile, administrator la SC PODGORIA COTEȘTI SRL, a efectuat lucrări pe două drumuri comunale în 2004 și a invocat pentru buna executare procesul – verbal de recepție; a învederat că deține fotografiile care reprezintă starea drumului luat în primire și starea acestuia în momentul predării; a precizat că nu a primit toți banii nici la ora actuală, datorită intervenției organelor judiciare.

Martorul Stănoiu Costel a declarat că au fost pietruite drumurile de pe raza comunei Ivănești, martora Iuga Florentina are cunoștință că în satul Stupina s-au pietruit drumurile, iar sătenii erau mulțumiți de starea acestora; martorul Strîmbei Ionel - primar al comunei Dumbrăveni a arătat că anterior lucrărilor starea drumurilor era deplorabilă datorită precipitațiilor abundente și a asistat la toate lucrările efectuate care au constat în: reprofilare de drumuri, transport de balast, împrăștiere și compactare; acesta cunoaște că lucrările la DC 157 și DC 158 au fost finanțate de Consiliul Județean Vrancea, iar, la final s-a făcut procesul-verbal de recepție, lucrările fiind de foarte bună calitate, astfel încât ulterior a mai necesitat doar lucrări de corecție înainte de asfaltare.

În consecință, pe baza conținutului declarațiilor prezentate, Curtea constată că nici restul probelor administrate în apel nu susțin acuzațiile din actul de sesizare al primei instanțe și reiterate în apelul parchetului.

De altfel, împrejurările pentru care s-au propus probe în apel nu rezultă nici din probele administrate în fața primei instanțe după cum urmează:

Astfel, martorul Pavel Nicolae (f.406, vol.I dosar nr. 271/231/2010, al instanței de fond), primar al comunei Tătăranu, confirmă lucrările de pietruire a DC 210, fost 209 de către SC AISPA STARS SRL plus balastarea unui număr de zece ulițe laterale și a unui drum de legătură între comuna Tătăranu și comuna Dumbrăveni, ulterior fiind doar asfaltate în anul 2006; martorul Bîculescu Dumitru primar la Gura Calîței (f.50 vol.II dosar fond) confirmă pietruirea DC 165; martorul Ciubotaru Fănică (f.52 vol.II) primarul comunei Vizantea-Livezi confirmă balastarea DC 62 pe toată lungimea, în prezent suprafața fiind asfaltată.

Martorul Ionescu Neculae, primarul comunei Homocea, referitor la reabilitarea DC 16 a arătat că între lunile august – octombrie la sediul primăriei s-a prezentat o persoană din partea SC AISPA STARS SRL solicitând semnarea unui proces - verbal de executare a unor lucrări neefectuate, motiv pentru care s-a enervat și l-a scos afară din biroul său. A precizat că datorită acestui incident, în anul 2005 a avut o discuție cu inculpatul Costeanu Ion în urma căreia s-au efectuat lucrările pe DC 17.

Martorul Oprea Zamfirel, primar în comuna Cristei, a arătat că DC 149A în 2004 a fost balastat, nivelat și a fost prevăzut cu șanțuri.

Martorul Dogaru Petrică (f.152 vol.II), primarul comunei Dumitrești, a confirmat pietruirea DC 183, DC 171 A și B și a DC 168; lucrările au presupus realizarea de șanțuri și au fost realizate cu un autogreder, un cilindru compactor și un buldozer; anterior începerii lucrărilor de pietruire, drumurile erau nepracticabile mai ales în condiții de ploaie.

Martorul Toader Gheorghe (fila 154 vol II), fost muncitor la una dintre firme, a arătat că la lucrările de pe raza comunei Poiana Cristei balastul a fost adus cu basculante kamaz.

Martorul Militaru Nicolae (f.155 vol.II) a nivelat în anul 2005 grămezile de balast aduse pe DC 165.

Martorul Sbîrcioc Vasile (f.212 vol.II), primar al comunei Străoane, a confirmat lucrările efectuate în 2004 pe DC 49 de SC CONSTRUCT SERVICE SRL care a folosit un autogreder, trei autobasculante, un excavator, un buldozer cu șenile și un compactor.

Martorul Ene Stoica (f.213 vol.II), primar al comunei Siblea, a arătat că lucrările finanțate de Consiliul Județean Vrancea au fost efectuate în primăvara anului 2005, o nouă pietruire, fiind efectuată doar în anul 2010 de primărie.

Martorul Budeanu Ionel (f.257 vol.II,) primar al comunei Andreiașu de Jos, a precizat că DC 115 a fost pietruit lucrarea fiind necesară.

Martorul Necula Costel (f.259 vol.II) primar al comunei Măicănești, a declarat că DC 193 și ulițele satului Stupina au fost balastate și compactate în primăvara anului 2005 pe toată lungimea și că nicio altă lucrare ulterioară nu a avut o asemenea amploare.

Martorul Sichin Ștefan (f.259 vol.II, primarul comunei Bolotești, a arătat că DC 127 a fost pietruit, compactat, prevăzut cu șanțuri, astfel încât până în 2011 nu au fost necesare alte intervenții; aceeași situație a relatat-o și cu privire la DC 126.

Martorul Cristian Corneliu (f.261 vol.II), primarul comunei Movilița, a confirmat lucrările de reabilitare a DC 59 și a declarat că a semnat procesul – verbal doar după ce i s-au prezentat documentele justificative și că după pietruire drumul era practicabil; martorul a precizat că datorită așezării comunei în zona de deal, drumurile pietruite necesită o întreținere permanentă fiind deteriorate de ploile mai abundente.

Martorul Noapteș Neculai (f. 321 vol.II), primarul comunei Jitia, a declarat că DC 179 a fost pietruit în vara anului 2004 de către SC TOP MEDIA SRL și, fiind nemulțumit de calitatea necorespunzătoare și incompletă a lucrărilor – reprezentantul firmei pretextând defectarea autogrederului - a fost în audiență la inculpatul Marian Oprișan, care a trimis la fața locului o comisie ce a constatat susținerile primarului; ca urmare, în lunile noiembrie – decembrie 2004 utilajele au revenit, au continuat lucrările și au fost efectuate inclusiv rectificări ale curbelor în sensul lărgirii acestora; după calamitățile din 2005 drumul a fost afectat fiind serios refăcut în anul 2008.

Martora Gîrneată Elena (f. 323 vol.II), primar al comunei Ciorăști, a confirmat lucrările de pietruire și de nivelare al DC 149 de către SC PODGORIA COTEȘTI SRL și anterior semnării procesului – verbal a discutat cu dirigintele șantierului, inculpatul Iacob Valeriu, care a verificase starea lucrărilor; anterior drumul era de pământ.

Martorul Iacob Sandu (f. 324 vol. II), primarul comunei Cotești, a confirmat lucrările de balastare la DC 140 din 2004 efectuate de către SC PODGORIA COTEȘTI SRL; martorul a confirmat și lucrările din iulie 2004 de pe DC 162.

Martorul Nicolae Gheorghe Daniel (f. 326 vol.II), primar al orașului Odobești, a declarat că anterior lunii mai din anul 2004, s-au efectuat lucrări de balastare pe DC 133 de către SC UTILAJ CONSTRUCT SRL; după calamitățile naturale din 2005, drumul a fost serios afectat.

Referitor la acuzația de retragere discreționară a sumelor plătite de către consiliul județean executanților, martora Ghinea Antoaneta (f. 363 vol.II), contabilă la SC AISPA STARS 95 SA în intervalul 2000 – 2005, a arătat că administratorul societății (martorul audiat în apel, Prunache Corneliu), ridica din casieria societății sume de bani cu mențiunea „restituire avans” atunci când nu existau lichidități în conturile bancare pentru onorarea unor instrumente de plată.

Martorul Pîrlătescu Cezar Virgil (f. 364 vol.II), inginer tehnic la SC AISPA STARS 95 SA, a declarat că în general lucrările efectuate de către societate, verificate personal de el, erau corespunzătoare și că societatea deținea multe utilaje închiriate desfășurând simultan mai multe lucrări.

Martorul Haiducu Viorel (f. 366 vol.II), primar al comunei Ciorăști, știe că în vara anului 2004 s-au efectuat de către Consiliul Județean lucrări de pietruire al DC 195.

Martorul Oun Valentin Valerianovici (f. 368 vol.II), primar al comunei Paltin, a arătat că DC 100 a fost pietruit și că la DC 108 consiliul județean a pietruit jumătate din drum, s-au efectuat șanțuri de piatră și s-au montat tuburi de beton; a menționat că ambele drumuri au beneficiat de întocmirea unor proiecte de către SC EURO PROIECT FOCȘANI.

Martorul Ciocănel Nicolae (f. 370 vol.II), primar al comunei Popești, a confirmat lucrările efectuate pe DC 156, pe care nu s-au mai executat lucrări din 1985; ulterior drumul a fost calamitat în 2005, fiind repietruit în 2009 – 2011 de către primărie.

Martorul Cristian Iulian (f. 389 vol.II), administratorul SC UNIVERS NORD SA, a arătat că în anul 2004 a participat la o licitație organizată de către consiliul județean și a câștigat efectuarea unor lucrări de pietruire a trei drumuri comunale respectiv DC 115, DC 108 și DC 100; a efectuat lărgirea drumurilor de căruță existente, scarificarea lor, balastarea, compactarea balastului, podele tubulare și săparea de șanțuri laterale; lucrările nu au fost realizat simultan, ci pe rând, respectiv au început în 2004 și au fost finalizate în aprilie 2005.

Martorul a descris utilajele și forța de muncă folosită, timpul necesar pentru realizarea lucrărilor pe 1 km de drum; a declarat că au existat proiecte de execuție, nu cunoștea membrii comisiei de licitație dinainte și lucrările au fost verificate de către reprezentanții consiliului județean sau ai primăriilor; martorul l-a văzut la fața locului pe inculpatul Iacob Valeriu care a semnat toate situațiile de lucrări. Balastul folosit era corespunzător calitativ, dovadă că și în prezent starea drumurilor este bună.

Martora Toader Lucia Mariana (f.447 vol.II), angajată până în anul 2005 la SC UTILAJ CONSTRUCT în calitate de devizier, a descris modalitatea de întocmire a devizelor de lucrări și a arătat că prețul pentru lucrările de pietruire se stabilea având în vedere costul standard pentru 1 km drum, cost care era înmulțit cu lungimea traseului drumului de pietruit.

După întocmire, situațiile de lucrări erau predate întotdeauna inculpatului Rusu Vasile fără a fi semnate de către diriginții de șantier în momentul predării. Rezultă așadar că nu diriginții de șantier întocmesc situațiile și că acestea erau predate fără a fi semnate de ei.

Martora a arătat că nu au existat cazuri în care situațiile de lucrări întocmite de ea să fie necorespunzătoare din punctul de vedere al nevoilor de materiale existente la punctele de lucru din teren.

A declarat că nu a existat nicio situație în care să fi întocmit situațiile de lucrări fără ca acestea să aibă la bază proiecte tehnice de execuție.

A precizat că situațiile de lucrări erau întocmite în baza solicitărilor scrise, transmise de șefii punctelor de lucru.

Martorul Parang Dumitru (f.499 vol.II), locuitor al comunei Vidra, satul Volscani pe care este situat DC 77 a declarat că în septembrie - octombrie 2004 drumul a fost pietruit corespunzător fiind parțial afectat de calamitățile naturale din anul 2005.

Martorul Roșu Ovidiu (f. 450 vol.II) a verificat pentru SC UTILAJ CONSTRUCT SA prezența utilajelor și a personalului pe drumurile comunale din Vrancea pietruite de către Consiliul Județean Vrancea la solicitarea administratorului firmei, în perioada în care directorii se aflau în concediu; martorul a descris logistica firmei menționate.

Martorul Tacu Emil (f. 452 vol.II), primarul comunei Corbița, a arătat că DC 14 a fost pietruit în anul 2004 fără a fi făcute șanțuri, fiindcă acestea existau; a arătat că lucrările de întreținere nu necesită lucrări de execuție, astfel încât nu este necesar proiect de execuție.

În concluzie, din prezentarea conținutului probelor rezultă că lucrările au fost efectuate, iar cele care nu au fost executate în 2004 sau nu au fost realizate corespunzător au fost executate în cursul anului următor.

Martorul Bitere Ionuț (f. 491 vol.II) a balastat DC 165 Gura Galiței- Dealul lung- Râșca în anul 2005 la solicitarea inculpatului Rusu Liviu pentru a refăce lucrarea anterioară făcută de către SC TOP MEDIA SRL lucrare care a fost afectată de calamitățile naturale.

Martorul a declarat că lucrările au fost plătite din fondul de garanție reținut de la SC TOP MEDIA SRL și a arătat că terenul pe care s-au efectuat lucrările este un teren alunecos și instabil care alunecă după ploii sau topiri de zăpadă, fiind situat și deasupra unui râu.

Martorul Ionașcu Marin (f. 492 vol.II), administratorul SC STAR CONSTRUCT INVEST SRL FOCȘANI, a efectuat lucrări de balastare pe DC 189 în primăvara anului 2005 la solicitarea inculpatului Costeanu Ioan și a efectuat transport de balast la DC 193, lucrările fiind preluate de la firma care nu și-a îndeplinit obligațiile anterioare.

Martorul Ioan Gheorghe (f. 268 vol.III), care în anul 2004 a fost gestionar în cadrul SC UTILAJ CONSTRUCT a arătat că a primit o factură care atesta cumpărarea de către această societate a unei cantități de balast; martorul a declarat că în deplasările sale a observat că la începutul drumurilor de reabilitat se aflau grămezi de balast din care utilajele societății își luau cantitățile necesare pentru pietruire.

Martorul Mănăilă Vasile (f. 283 vol.III) a transportat pentru SC UTILAJ CONSTRUCT SA balast pe raza comunei Vizantea – Livezi de la stația de asfalt din comuna Câmpuri, balast pe care îl lăsa pe marginea drumului.

Aceleași aspecte le-a menționat martorul Sotirca Ionel (f. 285 vol.III) care a transportat timp de două luni, dintr-un depozit aflat pe malul râului Râmnic, balast pe mai multe drumuri comunale la care efectua lucrări de pietruire SC UTILAJ CONSTRUCT SERVICE FOCȘANI.

Aspecte asemănătoare a declarat martorul Cifu Fănică (f. 19 vol.IV), șofer pe o autobasculantă de 16 tone care a transportat balast pe drumurile comunale din Hărăstău, Valea Sării și Vizantea – Dumitrești.

Martorul Lascăr Lucian (f. 21 vol. IV), șofer, a transportat pentru SC UTILAJ CONSTRUCT SA piatră pe raza comunei Dumitrești și a satului Herăstrău.

Se constată că lucrările neexecutate sau cele executate necorespunzător au fost refăcute din dispoziția inculpaților și au fost achitate din fondul de garanție. De asemenea, martorii au arătat de unde au transportat executanții materialele necesare lucrărilor.

În același sens, martorul Grozavu Petrică (f. 33 vol. IV) angajat în cadrul Direcției Tehnice, Serviciul de Drumuri și Poduri din cadrul Consiliului Județean Vrancea, a descris modul în care s-a constituit în luna ianuarie 2005 comisia de specialitate din care a făcut parte și care a avut ca scop verificarea modului de realizare a pietruirii, verificare care a avut loc în martie 2005, după topirea zăpezii.

Martorul știe că s-a dat dispoziție pentru recuperarea pagubelor cauzate prin neefectuarea sau nefinalizarea unor lucrări procedându-se la rezilierea contractelor și la restituirea banilor de către executanți.

În ceea ce privește existența documentelor legale, martora Lola Valerica, reaudiată în apel, (f. 35 vol.IV) a descris modalitatea de decontare a lucrărilor de pietruire, arătând că plățile erau efectuate în baza următoarelor documente: referatul de decontare în care era consemnată lucrarea efectuată, referat semnat de către un inspector de specialitate și de către directorul direcției tehnice, situația de lucrări semnată și aprobată de către dirigintele de șantier și facturile emise de constructor; șeful compartimentului de drumuri și poduri, inculpatul Rusu Liviu aplica ștampila bun de plată și semna pe facturile emise.

Curtea constată că martori au dat declarații constatate cu fiecare ocazie în care au fost audiați.

Referitor la activitatea comisiilor de licitației, martora Munteanu Viorica Marieta (f. 138 vol.IV), fost inspector tehnic în cadrul Consiliului Județean Vrancea, a arătat că acestea erau numite prin hotărârea consiliului județean, iar, în concret, în cadrul comisiei ea se ocupa de verificarea ofertelor din punct de vedere tehnic împreună cu alți inspectori din

cadrul direcției tehnice; se verifica dacă descrierea lucrărilor de pietruire făcute de către ofertant corespundea cu caietele de sarcini întocmite de către proiectanți, componenta de preț era analizată și de către conducătorii direcției tehnice, care hotărârau dacă oferta era bună sau nu, iar inculpatul Rusu Liviu se ocupa și de verificarea dotării tehnice cu utilaje și cu personal a firmelor ofertante.

Ofertele erau primite de către inculpații Costeanu Ion, director tehnic și inculpatul Rusu Liviu în calitate de șef serviciu tehnic, care le repartizau serviciului economic, tehnic și juridic.

Curtea constată că ofertele au fost temeinic analizate, astfel încât nu se poate reține, cum susține apelantul că lucrările au fost acordate preferențial.

Referitor la plata membrilor comisiilor, martora a arătat că inculpata Teodorescu Valeria a constatat că suma convenită unui membru al comisiei de licitație pentru o oră de activități în comisie de 70.000 ROL era insuficientă, având în vedere nivelul salariilor din anul 2004; de aceea inculpata a luat în calcul o medie a salariilor din direcția tehnică, a calculat suma pentru o oră și a înmulțit suma cu numărul de ore efectiv lucrate în comisie; în continuare, pentru încadrarea în prevederile normelor din anul 2001, suma rezultată a fost împărțită la 70.000 ROL, rezultând numărul de ore trecut ca activitate pentru fiecare membru al comisiei.

Din această parte a declarației, coroborată cu cea anterioară, se reține că remunerarea muncii nu a fost arbitrară sau nejustificată, ci a avut loc în funcție de un criteriu obiectiv, media salariului în plată, iar pentru respectarea acestui criteriu a fost necesară folosirea scriptică a aceluși număr de ore care îi corespundea. Așadar, utilizarea scriptică a unui anumit număr de ore nu a fost făcută cu intenția ca numărul de ore scriptic să dovedească o realitate pretins falsă.

În continuare, martora a lămurit alocarea sumelor, și anume, în urma estimării efectuate cu compartimentul tehnic s-a constatat că suma totală de bani alocată programului de pietruire era insuficientă pentru executarea corespunzătoare a drumurilor comunale din program, pe întreaga lor lungime și cu lucrări corespunzătoare, ceea ce a determinat opțiunea pentru pietruirea tuturor drumurilor din cadrul programului în limita sumei alocate, iar inculpatul Costeanu a fost cel care a înaintat anexa cu drumurile. Ca atare, opțiunea nu a fost făcută cu intenția de a se încălca legea.

Martora a precizat că lucrările s-au făcut în baza HG nr. 226/2003, iar nu în baza HG nr.577, care se referă la alte fonduri.

A precizat că potrivit Legii nr. 273 referitoare la recepția lucrărilor, aceasta se face prin sondaj și prin verificarea cărții tehnice, motiv pentru care nu s-a deplasat în teren.

În concluzie, din prezentarea conținutului probelor rezultă că lucrările au fost efectuate, iar cele care nu au fost executate în 2004 sau nu au fost realizate corespunzător au fost executate în cursul anului următor; societățile care au contractat lucrările au avut resursele necesare, iar dacă nu au reușit executarea contractelor s-au stornat facturile achitate, s-au refăcut lucrările fie de către executantul inițial, fie de către un altul, care a fost plătit din garanția reținută de la primul contractant.

Trecând la analiza celorlalte critici, Curtea constată că este nefondată susținerea parchetului că interpretarea juridică pe care judecătorul fondului a dat-o probelor administrate ar fi în întregime eronată și contradictorie, fiindcă, astfel cum se observă, starea de fapt rezultă din simpla prezentare a probelor administrate fără a fi necesară interpretarea acestora.

Afirmația apelantului că analiza instanței cu privire la paguba cauzată prin faptele inculpaților a avut drept premise greșite reținerea unei legături directe între hotărârile de guvern aplicabile în cauză și existența prejudiciului este contrazisă de realitatea ce rezultă fără dubiu din probele administrate.

Astfel, toți funcționarii implicați în programul de pietruire au dat o interpretare unitară actelor normative de guvern incidente în materie. Ca atare, sub aspectul laturii

subiective, nu există nicio probă din care să rezulte intenția inculpaților de a alege deliberat un anumit cadru legal pentru a comite infracțiunile reținute în actul de sesizare a instanței.

Afirmația că punerea în operă a materialelor s-a făcut doar pentru a se da aparența unor lucrări realizate integral cantitativ și calitativ pentru decontarea integrală a sumelor și că tocmai acesta ar fi fost scopul urmărit de către inculpați pentru a nu lăsa la dispoziția consiliilor locale sumele de bani pentru lucrări motivându-se că păstrând fondurile, inculpații din cadrul consiliului județean au putut să le distribuie preferențial și că astfel toate plățile efectuate în baza contractelor nelegale, sunt la rândul lor nelegale reprezintă doar speculații, fiindcă nu rezultă din nicio probă administrată.

Motivul parchetului potrivit căruia specialistului DNA care a realizat raportul de constatare nu-i era interzis de niciun act normativ să se pronunțe asupra unor chestiuni juridice ce reglementează chestiuni contabile, argumentându-se că în caz contrar ar fi imposibilă funcționarea unor instituții precum Curtea de conturi și ANAF este valid în măsura în care nu se pretinde că opinia acestuia este absolută, nefiind supusă cenzurii organelor judiciare, mai ales a instanței civile specializate.

Invocarea adresei semnate de către inculpatul Marian Oprișan din care rezultă constatarea existenței unui prejudiciu pe parcursul derulării contractelor, este fondată însă în sensul invers decât cel în care s-a făcut de către procuror; din probele prezentate rezultă că persoanele desemnate cu supravegherea executării drumurilor, chiar și beneficiarii direcți, au semnalat neregulile constatate; inculpatul Marian Oprișan a dispus ca o comisie să verifice aspectele și să ia toate măsurile pentru recuperarea prejudiciilor, urmarea fiind aceea că lucrările efectuate defectuos au fost refăcute, facturile achitate pentru lucrările neexecutate au fost stornate, iar garanțiile de bună execuție au fost reținute. Prin urmare, prejudiciul constatat a fost înlăturat datorită îndeplinirii corespunzătoare a atribuțiilor de serviciu de către inculpați.

Critica referitoare la faptul că prima instanță a omis să constate că prețurile lucrărilor au fost efectuate la câteva zile de la încheierea contractelor este irelevantă de vreme ce nu s-au încălcat dispoziții exprese din contractele încheiate.

Afirmația că executanții nu aveau logistica necesară pentru a putea executa contractele nu este concludentă, fiindcă lucrările au fost executate, iar inculpații au verificat înainte de încheierea contractelor acest aspect. Oricum afirmația este infirmată de probele din care rezultă că societățile comerciale au deținut fie în calitate de proprietar, fie prin închiriere utilajele necesare și au folosit angajații proprii sau au angajat zilieri; din probele anterior prezentate, rezultă că una dintre societăți avea capacitatea de a derula 4 sau 5 lucrări simultan, dar din conținutul probei mai rezultă și că efectuarea lucrărilor depindea de efectuarea plăților, în lipsa plăților lucrările fiind întreprinse.

Nu poate fi primită critica că instanța nu a argumentat combaterea declarațiilor de martori date în cauză de către primarii sau consilierii locali familiarizați cu lucrările gospodărești, din cauză că declarațiile prezentate nu trebuie combătute fiind date în același sens, motiv pentru care se coroborează între ele.

Afirmația că instanța nu a adus niciun argument viabil în sprijinul înlăturării rapoartelor de constatare care au evidențiat sumele în numerar ridicat de către firmele de construcții fără nicio justificare și fără corespondență în achizițiile de materii necesare lucrărilor este nefondată, deoarece ridicarea sumelor este irelevantă din perspectiva acuzațiilor aduse inculpaților; ridicarea sau neridicarea sumelor, achiziționarea legală sau nelegală a materiilor necesare lucrărilor, nu confirmă dar nici nu infirmă existența faptelor imputate inculpaților și a vinovăției acestora.

Pe de altă parte acuzațiile nu au fost dovedite, iar acestea fac obiectul unui dosar separat aflat în curs de judecată.

Susținerea că instanța nu a luat în considerare probele testimoniale din care rezultă lipsa efectuării lucrărilor și calitatea necorespunzătoare a acestora este contrazisă chiar de probele administrate în apel la propunerea parchetului.

Astfel, acestea au fost propuse pentru a se dovedi anumite împrejurări însă toate declarațiile au fost în sens contrar.

Afirmația că instanța nu a luat în considerare declarația inculpatului Iacob Valeriu diriginte de șantier care a recunoscut că nu avea cum să supravegheze execuția lucrărilor pe toate drumurile este nefondată; este de necontestat că o singură persoană nu putea supraveghea lucrările efectuate în același timp pe foarte multe drumuri comunale fiindcă obiectiv nu avea cum, ceea ce înseamnă că fapta nu îi poate fi reproșată.

În realitate însă, după cum rezultă din probe, supravegherea lucrărilor s-a efectuat atât de către dirigințele de șantier, cât și de către angajații direcției tehnice din consiliul județean sau de către primarii comunelor care au semnalat neregulile constatate, dar și de către persoane desemnate de către firmele ce au executat lucrările.

În ceea ce privește legalitatea plății membrilor comisiei de licitație critica că judecătorul a dat o interpretare eronată Contractului de împrumut subsidiar, bazată pe argumentul că este absolut cert că sumele împrumutate nu puteau fi utilizate pentru plata membrilor comisiilor și că s-a plătit un număr foarte mare de ore de muncă, este nefondată deoarece interpretarea judecătorului fondului concordă cu interpretarea instanțelor civile specializate ce au statuat în mod definitiv și irevocabil asupra acestei chestiuni, după cum se va vedea mai departe.

Susținerea apelantului că instanța de fond a avut o viziune simplistă asupra actului de conducere exercitat de către inculpatul Marian Opreșan în calitate de președinte al consiliului județean, argumentându-se că tocmai proasta funcționare a aparatului din subordine este producătoare de pagube, se bazează pe premise false. Prima instanță a argumentat pe baza legii care prevede, simplu și clar, atribuțiile președintelui consiliului județean, atribuții din care instanța a dedus că acestea nu sunt susceptibile de a produce pagube, în esență fiind atribuții de supraveghere.

Pe de altă parte, susținerea că plățile au fost efectuate fără respectarea dispozițiilor privind controlul financiar preventiv și plata cheltuielilor în instituțiile publice, fapt ce a determinat efectuarea de plăți nelegale, care a condus la proasta funcționare a aparatului administrativ, de care s-ar face vinovat inculpatul, reprezintă un raționament invalid, fiindcă prima premisă este invalidă, fiind contrazisă de toți martorii audiați sub acest aspect. Oricum, expunerea unui silogism nu exonerează de sarcina probei, fiindcă în raționamentul juridic se rețin doar premisele dovedite.

Contrar apelantului, existența prejudiciului nu poate fi presupusă nici din modul de executare a lucrărilor și nici din modul de aprovizionare cu materii prime și nici din existența sau inexistența proiectelor de execuție a lucrărilor sau din respectarea sau nerespectarea normelor Ministerului Transporturilor.

În plus, între prejudiciul afirmat și pretinsa conduită ilicită a inculpaților trebuie să existe un raport de cauzalitate probat, deoarece infracțiunile de care au fost acuzați inculpații sunt infracțiuni de rezultat.

În cauză, probele administrate arată că lucrările au fost efectuate, unele dintre acestea au rezistat în absența calamităților până în prezent sau până în momentul asfaltării, iar martorii au arătat că lucrările au fost utile și necesare.

Susținerile din actul de sesizare și din apelul declarat conform cărora Consiliul Județean Vrancea era în incapacitate de a contracta lucrările de pietruire, având doar capacitatea de a contracta creditul destinat lucrărilor, se bazează pe supoziția că doar analiza efectuată de către procuror este cea corectă, fiindcă pietruirea drumurilor comunale este în competența consiliilor comunale, iar cea a drumurilor județene este în competența consiliilor județene, invocându-se inclusiv corespondența lingvistică a termenilor. Susținerile sunt însă contrazise de declarațiile martorilor avizați care au declarat că, în speță, lucrările puteau și trebuiau să fie executate prin consiliul județean. De exemplu, din declarația martorului Vasile Năstase, pensionar, fost angajat în cadrul Direcției de investiții a Ministerului Transporturilor, coordonatoarea proiectului, rezultă clar că ministerul a distribuit în mod egal fondurile către județe și că în mai multe județe lucrările au fost

executate de către consiliul județean, fiindcă autoritățile locale de la nivelul comunelor nu aveau personalul de specialitate necesar în acest scop. Astfel, concluzia analizei procurorului este contrazisă de probele administrate.

Pe de altă parte, această concluzie a fost infirmată de analiza judecătorului fondului care s-a bazat pe interpretarea corectă a cadrului legal, deși era suficient să constate incertitudinea cadrului legal, fiindcă orice dubiu profită inculpaților. Totuși, pentru a tranșa acest aspect, s-a reiterat în apel, Curtea va expune propriile argumente pentru care analiza fondului este corectă.

Astfel, *Contractul de împrumut subsidiar - Proiect pietruire a drumurilor comunale* (f. 153 vol.I fond) a fost încheiat între Ministerul Transporturilor și Consiliul Județean Vrancea, ultimul însă *în calitate de agenție de implementare*, avându-se în vedere că prin HG nr. 226/2003, publicată M.Of. nr. 147/6 martie 2003, s-a aprobat contractarea de către Ministerul Transporturilor, respectiv garantarea de către Ministerul Finanțelor Publice a unui credit extern în valoare totală de 50 milioane de dolari SUA, necesar pentru finanțarea lucrărilor de pietruire a drumurilor comunale.

Așadar, contractul prevede expres incidența în cauză a HG nr. 226/2003.

În cuprinsul contractului, la art. 1 au fost definiți termenii din contract, printre altele, arătându-se că prin *coordonator de proiect (C.P.) se înțelege Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului (MTCT) reprezentat prin Direcția Generală, Investiții și Concesiuni*, iar art. 2 arată că obiectul contractului este reprezentat de drepturile și obligațiile părților privind realizarea proiectului și utilizarea fondurilor din împrumut; deci, utilizarea fondurilor potrivit contractului constituia o obligație contractuală asumată de către Consiliul județean, ce se impunea a fi respectată.

Scopul principal al proiectului, prev. de 3 pct.1 a fost *finalizarea proiectelor la drumurile comunale de pământ la sate finanțate conform HG nr. 577/1997 precum și pietruirea de noi drumuri comunale de pământ clasate cât și reabilitarea drumurilor comunale*.

Ca atare, împrumutul a fost contractat pentru finalizarea drumurilor comunale de pământ din HG nr. 577/1997 și, în plus, pentru alte noi drumuri de pământ, dar și pentru reabilitarea oricăror drumuri comunale, ceea ce permitea extinderea lucrărilor.

Art. 3 pct. 2 arată că drumurile comunale prevăzute a fi pietruite sau a fi reabilite sunt cuprinse *în Anexa nr. 1 la prezentul contract de împrumut subsidiar*.

Modul și condițiile de finanțare a proiectului au fost descrise la art. 4 în care s-a arătat că proiectul se finanțează din fonduri în valoare de 1 milion USD iar la art. 4 pct. 2 se prevede că *fondurile vor fi transferate de MTCT către Agenția de Implementare*, deci către Consiliul Județean Vrancea, și vor fi folosite de către aceasta exclusiv pentru *finanțarea achizițiilor de produse, lucrări și servicii destinate realizării proiectului, conform termenelor și condițiilor din contractele încheiate cu furnizorii de produse, lucrări și/sau servicii*.

Se observă că nu se permite transferarea sumelor către consiliile locale și că doar Consiliul Județean Vrancea va folosi sumele împrumutate pentru finanțarea nu doar a lucrărilor de pietruire, ci și pentru finanțarea serviciilor destinate pietruirii și reabilitării drumurilor, deci a plății comisiilor de licitații.

Art. 4 pct. 3 prevede: *Agenția de implementare va contracta achiziții de produse, lucrări și/sau servicii pentru realizarea proiectului în conformitate cu regulile de achiziții stabilite prin reglementările legale în vigoare și numai în limita fondurilor menționate la art. 4 pct. 1*. Ca atare, plata comisiilor de licitație trebuia efectuată din împrumut, licitația fiind un serviciu necesar pentru realizarea proiectului în sensul prev. de art.3 pct.1 expus anterior.

Art. 4 pct. 4 prevede expres că orice depășire a bugetului Proiectului peste limita fondurilor menționate de 1 mil USD se va suporta din sursele proprii, ale agenției de implementare, deci a Consiliului Județean Vrancea, de unde rezultă că opțiunea de a se

pietruiri toate drumurile, luată de inculpatul Costeanu pe baza analizei compartimentului tehnic este legală, fiindcă doar pentru pietruirea drumurilor ajungea suma împrumutată.

Art. 6 pct. 2 prevede expres că președintele Consiliului Județean Vrancea își poate delega responsabilitățile legate de proiect către maximum alți doi salariați din cadrul consiliului, așadar delegarea reproșată de parchet este legală.

Art. 6 pct. 3 prevede că *Agenția de implementare se va asigura pe toată durata proiectului că sunt disponibile resursele necesare pentru proiectarea, licitația, contractarea, plățile, managementul și supervizarea lucrărilor necesare pentru realizarea proiectului* de unde rezultă că nu doar plățile lucrărilor de pietruire se trag din împrumut, ci și cele privind proiectarea, licitația și contractarea lucrărilor, aspect întărit de art. 6 pct. 4 care prevede că *Agenția de implementare va utiliza fondurile transferate de către Coordonatorul de Proiect exclusiv în scopul finanțării achizițiilor de produse, lucrări și servicii necesare realizării proiectului, în concordanță cu legislația în vigoare.*

Mai mult, art. 8 pct. 1 specifică că managementul, care vizează realizarea proiectului, administrativ și financiar, include pregătirea dosarelor de licitație și licitația.

Referitor la facturi, art. 8 pct. 2 prevede că managementul tehnic include verificarea și vizarea facturilor înainte de efectuarea plăților către contractor.

Este de menționat că art. 15 intitulat *clauze finale* prevede că orice neînțelegere dintre *Coordonatorul de proiect și Agenția de implementare* va fi soluționată de părți pe cale amiabilă, iar dacă nu se ajunge la un acord părțile au convenit ca neînțelegerile să fie soluționate de instanțele judecătorești competente, de unde rezultă, o dată în plus, natura contractuală a obligațiilor pe care parchetul le consideră în mod eronat atribuții stabilite de dreptul public.

Inculpații au respectat obligațiile asumate prin contract și au semnat contractele de execuție de lucrări (de ex., f.168 vol.I dosar fond) între autoritatea contractantă Consiliul Județean Vrancea în calitate de achizitor și câștigătorii licitațiilor, în calitate de executanți.

Analizând legalitatea contractelor, aspect criticat în apel, Curtea constată că prin contract executantul garantează calitatea lucrării și corespondența acesteia cu reglementările tehnice în vigoare, deci, în niciun caz nu era obligația autorității contractante de a asigura respectarea reglementărilor tehnice în vigoare.

În ceea ce privește garanția de punere în execuție a contractului se stabilește cuantumul la un procent de 5 % din prețul contractului, iar autoritatea contractantă nu restituia integral garanția decât după expirarea duratei de garantare a lucrărilor executate, pe baza procesului –verbal de recepție final.

Contractele au stabilit și modalitatea de plată a executanților, avansul fiind de 30 % din valoarea preconizată a se realiza într-o lună de zile potrivit HG nr. 264/2002, iar plățile parțiale trebuie să fie făcute la cererea executantului în cel mai scurt timp posibil.

Așadar, contractele nu cuprind clauze nule, aspect constatat și de către instanța civilă competentă, care a analizat cadrul legal incident. Acest cadru legal nepenal, incident în speță, reprezintă o chestiune prealabilă tranșată definitiv de către instanța civilă, respectiv Curtea de Apel Bacău, care prin Decizia civilă nr. 1054/ 1 iunie 2012 dată în dos. nr. 4770/110/2008 a confirmat ipoteza unui contract de finanțare extern privind programul de pietruire a drumurilor comunale, *așa încât toate angajamentele legale din care rezultă o cheltuială pentru investițiile publice și alte cheltuieli asimilate investițiilor, ca finanțate de o instituție internațională, se vor efectua în conformitate cu prevederile acordului de finanțare (art.43 O.U.G.nr.45/2003).*

În ceea ce privește achiziția Complexului Căprioara, parchetul a criticat reținerea primei instanțe că aceasta s-a înscris în mod corect la capitolul cheltuielilor neprevăzute, însă critica nu poate fi primită, deoarece prima instanță a motivat că doar în cursul anului respectiv s-a pus problema achiziționării Complexului Căprioara datorată în principal hotărârii vânzătorului de a reduce prețul și a restituirilor de imobile în care autoritățile își desfășurau activitatea, aspecte confirmate de către martorii audiați. Pe de altă parte, Curtea reține că încadrarea achiziției la cheltuieli neprevăzute a fost legal efectuată, fiindcă

neprevăderea nu se referă la caracterul intempestiv al cheltuielii, ci la faptul neîncluzerii cheltuielii în bugetul anual al instituției cu ocazia întocmirii acestuia.

Referitor la prețul achiziției, la dosarul de urmărire penală(f.212, vol. 40 dup) există o evaluare independentă făcută pentru Federal Coop Vrancea anterioară negocierii.

Martora Anghene Marinela (f. 488 vol.II) contabilă șefă a Federal Coop Vrancea a semnat antecontractul de vânzare - cumpărare al complexului, a arătat că anterior înstrăinării acesta a fost închiriat și părăsit de chiriași astfel că se afla într-o stare de degradare parțială.

Martora Nichita Erselia (f. 489 vol.II), în anul 2004 președinta FEDERAL COOP VRANCEA, a arătat că anterior vânzării către Consiliul județean a încercat în repetate rânduri și în diferite modalități să îl vândă, însă nu a găsit clienți; a precizat că a primit o adresă din partea consiliului județean prin care s-a comunicat că acesta este interesat să cumpere complexul, iar martora împreună cu președintele CENTROCOOP s-a deplasat la Consiliul Județean Vrancea unde au negociat cu inculpații Marian Opreșan și Mircea Diaconu, prețul de vânzare; la data încheierii contractului se dorea amplasarea în acea locație a unor unități de utilitate publică precum jandarmeria; a considerat că prețul vânzării a fost bun având în vedere că federația nu avea fonduri necesare pentru modernizare.

Martora Sava Viorica (f. 120 vol.III dosar fond) a făcut parte din comisia de buget finanțe a consiliului județean care elabora hotărâri consultative pentru deciziile consiliului județean.

A precizat că în ședința din 12 noiembrie 2004 a plenului Consiliului Județean Vrancea s-a discutat în mod generic despre achiziționarea unor clădiri, deoarece când era pusă în discuție o rectificare de buget, obiectivul alocării sumelor era determinat generic, urmând ca ulterior să fie individualizate și parcurse toate etapele legale pentru realizarea investiției; la final, a precizat că în proiectul de hotărâre pentru achiziționarea unui imobil era firesc și necesar să fie identificat imobilul de cumpărat însă pentru rectificarea bugetară era necesară numai o indicare generică a capitolului de buget care se rectifică, în speță, capitolul imobile.

Martorul Băieșu George (f. 121 vol.III) fost prefect al județului Vrancea, a considerat oportună achiziționarea complexului Căprioara, fiindcă în zonă exista nevoia dezvoltării unei zone de agrement pentru locuitorii municipiului Focșani și a localităților din apropiere precizând că la vremea respectivă existau autorități ale statului care își desfășurau activitatea în clădiri improprii, iar consiliul județean a mai procedat atât anterior, cât și ulterior pentru achiziționarea unor clădiri în stare de degradare, precum Tribunalul Vrancea, sediul fostei prefecturi pe care le-a reabilitat sau le reabilitează.

Curtea a administrat probe și în ceea ce privește achiziționarea Complexului Căprioara.

Martorul Melinte Vasile, a participat în calitate de consilier județean la ședința Consiliului Județean în care a fost rectificat bugetul și în care s-a discutat de achiziționarea unor imobile pentru serviciile publice ale județului; a arătat că anterior s-a discutat în comisia de achiziționare a unor imobile, fiindcă se făceau retrocedări și multe instituții rămăneau fără spațiu, astfel încât a fost cuprins în buget cumpărarea de imobile.

Martorul a precizat că toți consilierii județeni știau că se intenționează achiziționarea Complexului Căprioara, deoarece fiecare consilier primea o hartă cu toate punctele ce se discutau în ședință; a mai declarat că, în continuare, este utilă achiziționarea și crearea unui punct turistic în zonă, fiindcă, altfel, o ieșire într-un spațiu verde a locuitorilor din Focșani poate fi făcută la o distanță de 30-40 km.

Același martor, a arătat că hotărârea consiliului nu prevedea sursa de finanțare, deoarece banii trebuiau luați din bugetul consiliului județean, care, dacă nu avea, trebuia să ceară de la Guvernul României prin rectificare de buget.

Martora Ionescu Claudia Lavinia, fost consilier județean, a precizat că necesitatea achiziționării de imobile a fost determinată de împrejurarea că în acea perioadă mai multe

instituții trebuiau să elibereze spații retrocedate, exemplificând cazul Bibliotecii pentru copii, iar, la vremea respectivă, Complexul Căprioara era în bună stare și situat avantajos lângă Muzeul de etnografie; de asemenea a arătat că la diverse întâlniri cu cetățenii s-a ridicat problema lipsei spațiului de agrement.

Martorul Ghețu Toader, care a ținut locul secretarului general al consiliului județean, a arătat că a semnat pentru legalitate actele inculpatului Marian Opreșan, inclusiv dispoziția prin care s-a desemnat sau delegat atribuții în legătură cu programul de pietruire și a prezentat pe larg modalitatea de achiziționare a Complexului Căprioara; acesta a reafirmat criza de spații a Consiliului Județean Vrancea; a menționat că era normal să existe o negociere înainte de vânzare, fiindcă suma bugetară trebuia să rezulte de undeva.

Martora Dan Raluca Tatiana, consilier juridic la vremea respectivă, a declarat că s-au retrocedat imobile în perioada respectivă și că, inițial, consiliul județean deținea o proprietate de 2 ha unde funcționează o secție a Muzeului, apoi s-au achiziționat imobilele Complexului Căprioara, iar, în final, au intrat în proprietatea consiliului județean încă 40 ha teren din Crângul Petrești, ocazie cu care au intrat în proprietate și terenurile de sub complex, transferate din proprietatea Primăriei Focșani; a mai specificat că ulterior Consiliul a mai achiziționat și alte clădiri și că în prezent se află în stadiu de implementare un proiect de reabilitare a Crângului Petrești.

În același timp, martora a precizat modul în care se efectuează plățile în cadrul consiliului județean respectiv: indiferent de inițiatorul referatului de plată, referatul trebuie să poarte viza controlului financiar preventiv, ceea ce înseamnă o viză de legalitate a sumelor ce trebuie plătite, apoi documentul de plată ajunge la conducere pentru a fi avizat, astfel încât președintele consiliului județean nu poate să refuze o plată dacă în spate există toate documentele justificative.

Martora a precizat că potrivit Legii nr. 215/2001 consiliul județean împuternicește președintele să inițieze negocieri doar în cazul împrumuturilor, deci, nu este necesară o hotărâre de consiliu județean distinctă pentru negociere sau încheierea unui anteccontract, doar plata nu se putea face decât cu acordul consilierilor județeni, fiind necesară hotărârea de consiliu județean.

Martora a mai afirmat că opinia ei juridică este în sensul că pentru semnarea unui contract nu este necesară o împuternicire de la consiliul județean, fiind suficient ca semnătura să aparțină unei persoane din conducerea consiliului județean sau a unui împuternicit, după cum președintele reprezintă oricum județul.

Ca atare, conținutul probelor administrate nu probează acuzațiile aduse.

Motivul de apel potrivit căruia avantajul patrimonial necuvenit a constat în suma plătită FEDERAL COOP VRANCEA, întrucât imobilului nu i s-a găsit nicio utilitate până în prezent și că dacă ar fi fost utilă achiziționarea, acesta ar fi fost reabilitat și pus în funcțiune nu este relevant, din moment ce utilitatea a fost stabilită cu ocazia achiziției.

Curtea reține că achiziționarea Complexului Căprioara s-a făcut cu respectarea legii și a practicilor administrative uzitate și în cazul altor imobile, aflate în aceeași situație.

Referitor la finanțarea Hotelului Rucăr și a Complexului Hanul dintre Vii nu este concludentă critica potrivit căreia instanța în mod greșit s-a limitat a constata că raportul Curții de Conturi a fost desființat de către Tribunalul Bacău, parchetul invocând dispozițiile conform cărora hotărârile definitive ale altor instanțe nu au autoritate de lucru judecat în ceea ce privește existența infracțiunii.

Contrar criticii, hotărârea instanței specializate nu privește existența faptei ilicite ce ar putea constitui infracțiune, ci doar un subelement al laturii obiective a infracțiunii, respectiv prejudiciul, deci o chestiune prealabilă, în speță de competența instanței civile, care a și statuat asupra acesteia în mod definitiv.

Că este așa, o dovedește derularea faptelor în urma cărora s-a ajuns la formularea acuzațiilor penale. Astfel, în anul 2005, la Consiliul Județean Vrancea s-a efectuat auditul financiar al contului anual de exercițiu și a bilanțului contabil încheiat la 31.12.2004, în vederea acordării descărcării de gestiune pentru exercițiul fiscal al anului 2004.

Organele de control au opinat că s- au produs o serie de abateri de la legalitate și regularitate, unele chiar referitoare la practici administrative pentru care în anii anteriori, aceleași organe de control au acordat descărcarea de gestiune. Descărcarea de gestiune, ceea ce, sub aspectul laturii penale, ridică o chestiune de imprevizibilitate a aplicării legii, cu efect asupra răspunderii penale. Rezultatele controlului au fost consemnate în două rapoarte de control intermediar (nr. 5005/22.07.2005 și nr.5006/22.07.2005) încheiate la Consiliul Județean Vrancea; prin raportul de control intern înregistrat sub nr.524/22.09.2005 s-a analizat contul de exercițiu și bilanțul contabil pe anul 2004, semnat cu obiecțiuni de conducerea unității controlate.

Pentru valorificarea actelor de control s-a pronunțat încheierea de sesizare a instanței nr.40/08.08.2005, privind stabilirea răspunderii civile delictuale și recuperarea prejudiciului în sumă de 2.278.607 lei de la un număr de 70 de persoane și luarea măsurilor asigurătorii (2.093.787 lei plăți nelegale și 184.820 lei foloase nerealizate).

Încheierea de sesizare corespundea cu sesizarea organului de urmărire penală însă nici ea, nici rapoartele de control nu constituie probe, nici măcar în fața instanței civile care a specificat că potrivit regulii înscrise în art.1169 Cod civil anterior prin raportare la dispozițiile art.998 și următoarele Cod civil, trebuia probată existența prejudiciului, certitudinea și întinderea acestuia, vinovăția persoanelor cărora li se impută pretinsul prejudiciu, condiții în absența cărora nu se poate angaja răspunderea civilă a celor chemați în judecată.

Într-adevăr, și în materie penală, susținerile cuprinse în actul de sesizare al instanței trebuie probate, simplele afirmații nefiind suficiente pentru a angaja răspunderea civilă delictuală.

În speță, instanța civilă competentă potrivit legii, a tranșat în mod definitiv și irevocabil o serie de chestiuni prealabile de care depindea soluționarea cauzei penale de față, astfel încât acestea nu pot fi repuse în discuție. Mai mult, statuările instanței civile sunt bazate pe probe precum expertiza tehnică și expertiza contabilă.

Astfel, prin sentința civilă nr. 721/23 decembrie 2010 pronunțată în dosarul nr. 4770/110/2008 de Tribunalul Bacău – Secția comercială și de contencios administrativ, definitivă prin decizia civilă nr. 1054/1 iunie 2012 a Curții de Apel Bacău s-a soluționat cererea Curții de Conturi a României care a investit instanța cu încheierea nr. 40/8 august 2005 privind prejudiciul în sumă de 22.786.066.523 ROL, respectiv 22.786.07 RON.

În încheiere, printre altele, s-a sesizat că în cursul anului 2004 a fost achitată din bugetul instituției sub forma indemnizațiilor pentru participarea în cadrul comisiilor de analiză și evaluare a ofertelor unor funcționari publici suma de 736.625.197 ROL, contrar prevederilor legale care interzic acestora să desfășoare alte activități și cu depășirea fondului zilnic de timp peste durata unei zile.

Tot în încheiere se arată că în perioada 2003 – 2004 Consiliul Județean Vrancea a angajat și a realizat cheltuieli din creditele prevăzute în buget pentru finanțarea administrației publice, în sumă totală de 5.345.398.189 ROL pentru întreținerea și funcționarea Hotelului Rucăr situat în Soveja și a Complexului Hanul dintre Vii situat în localitatea Câmpina pe motiv că prin legile anuale de aprobare a bugetului de stat s-a precizat că ordonatorii de credite pot finanța activități legate de administrarea hotărârilor, caselor de odihnă și de oaspeți, exclusiv din veniturile proprii.

Instanța specializată a reținut că sumele s-au acordat în condițiile Legii nr. 161/2003 care au fost completate prin Legea nr. 171/2004 care a înlăturat situația de incompatibilitate invocată în încheierea de sesizare, iar instanța de recurs a argumentat, la rândul ei, nereținerea capătului de cerere.

Referitor la hotel și la han, instanța a constatat că în conformitate cu HG 908/2002 Anexa nr. 1 poziția 2, 3, 4 acestea sunt case de protocol, nefiind deschise consumatorilor, așa cum rezultă din adresa nr. 1060/16 noiembrie 2005 A MTCT și că, pentru anul financiar 2003, Consiliul județean a fost descărcat de gestiune.

Referitor la acest aspect, Curtea de Apel Bacău, în recurs, a constatat în plus că instituția publică nu a obținut certificate de clasificare necesare pentru ca imobilele să intre în circuitul turistic, ele fiind clasificate ca și case de protocol în patrimoniul consiliului județean, nefiind astfel deschise turiștilor consumatori. A concluzionat că este exclusă posibilitatea, reproșată de parchet în cauza penală, ca acestea să producă venituri proprii în scopul autofinanțării, din această perspectivă H.C.J. nr. 50/2002 apărând ca și ineficientă.

Dacă s-ar fi procedat conform susținerilor Curții de Conturi, autoritatea publică nu ar fi respectat clasificarea bunurilor, a mai reținut instanța civilă.

Instanța de recurs a constatat că s-a dovedit că sumele cheltuite au fost exclusiv cheltuieli de întreținere și de minimă funcționare (cheltuieli cu paza, energia electrică, apă, gaz, telefonie, igienizare, reparații acoperiș) pentru a evita degradarea bunurilor proprietate publică, așa încât nu se poate reține existența vreunui prejudiciu patrimoniului Consiliului Județean Vrancea, invocând în acest sens conform înscrisurilor (depusse la f.238-526 dos. raport intermediar) și a expertizei contabile (f.29 vol.III dosar civil).

Așadar, interpretarea primei instanțe penale concordă cu cea definitivă a instanței civile, care a constatat că inculpații au procedat legal.

Tot prin încheierea nr. 40, Camera de Conturi Vrancea a solicitat stabilirea răspunderii juridice a persoanelor răspunzătoare pentru un prejudiciu în sumă de 8.926.120.554 ROL provenit din neexecutarea sau executarea parțială a unor lucrări de reabilitare și pietruire de drumuri comunale din anul 2004, motivat de faptul că documentația pentru achiziția de lucrări a fost incompletă sau că din inventarierea drumurilor s-a constatat că lucrările nu au fost executate în totalitate sau au fost executate pe alte amplasamente decât cele prevăzute inițial.

Raportat la acest capăt de cerere, prima instanță specializată a reținut că la data inventarierii lucrărilor contractate de către Camera de Conturi contractele se aflau încă în derulare, iar față de această inventariere forța probantă superioară o are expertiza tehnică care a arătat că lucrările au fost executate. Similar, și instanța de recurs a constatat că *expertiza tehnică efectuată în cauză a concluzionat că lucrările în discuție au fost executate, cantitățile de materiale menționate în documentația tehnică de execuție au fost constatate de expert.*

Aceeași instanță, referitor la atribuțiile pe care le aveau inculpații, a statuat că prezintă *relevanță următoarele dispoziții legale înscrise în Legea nr.10/1995, privind calitatea în construcții:*

- *art.13 alin.3: verificarea calității execuției construcțiilor este obligatorie și se efectuează de către investitori prin diriginți de specialitate;*
- *art.17 alin.1 și 3: recepția construcțiilor (de orice categorie) constituie certificarea realizării acestora pe baza examinării lor nemijlocite, în conformitate cu documentația de execuție și cu documentele cuprinse în cartea tehnică a construcției și se face de către investitor, în prezența proiectantului și a executantului.*
- *Art.28: Răspunderea pentru realizarea și menținerea pe întreaga durată de existență, a unor construcții de calitate corespunzătoare, precum și pentru îndeplinirea obligațiilor stabilite prin procedurile și regulamentele elaborate, revine factorilor care participă la conceperea, realizare, exploatarea și postutilizarea acestora.*

Cu privire la imputarea unor sume plătite înainte de recepția la terminarea lucrărilor, reține că din contractele de achiziție nu rezultă obligația ca plata lucrărilor efectuate să se facă ulterior recepției lucrărilor.

Reține, totodată, că efectuarea plăților, în limita creditelor bugetare aprobate, se face numai pe bază de acte justificative, întocmite în conformitate cu dispozițiile legale și numai după ce aceste au fost angajate, lichidate și ordonanțate (art.50 alin.6 din O.U.G. nr.45/2003).

Pentru anumite categorii de cheltuieli se pot efectua plăți în avans de până la 30% în condițiile dispozițiilor legale (art.50 alin.8).

Sumele reprezentând plăți în avans și nejustificate prin lucrări executate până la sfârșitul anului, în condițiile prevederilor contractuale, vor fi recuperate de instituțiile publice care au acordat avansurile și se vor restitui bugetului din care au fost avansate.

Observă așadar, că și în ipoteza în care s-ar reține plăți efectuate pentru lucrări neexecutate, legea permite a fi făcute astfel de plăți în avans.

Însă, nu trebuie omis faptul că ne aflăm în ipoteza unui contract de finanțare extern privind programul de pietruire a drumurilor comunale, așa încât toate angajamentele legale din care rezultă o cheltuială pentru investițiile publice și alte cheltuieli asimilate investițiilor, ca finanțate de o instituție internațională, se vor efectua în conformitate cu prevederile acordului de finanțare (art.43 O.U.G.nr.45/2003).

În situația în care, pe parcursul execuției bugetare, din motive obiective, implementarea unui proiect de investiții nu se poate realiza conform proiecției bugetare, ordonatorii principali de credite ai bugetelor locale pot propune consiliilor județene aprobarea redistribuirii fondurilor între proiectele înscrise în programul de investiții.

Așadar, este legală executarea altor drumuri decât celor din anexă, la cererea comunităților locale, pentru motive obiective, precum imperativul pietruirii ulițelor sau a unor drumuri greu de circulat.

În continuare, decizia civilă detaliază și arată că ordonatorii principali de credite sunt responsabili de utilizarea eficientă a fondurilor alocate investițiilor, precum și de realizarea obiectivelor de investiții, incluse în programele respective (art.44 alin.1 și 2 O.U.G.nr.45/2003) și că în acest context, nu se poate reține susținerea recurentei în sensul că au fost cheltuite sume cu racordurile drumurilor comunale, cu cele laterale din comune, sate și alte așezări rurale și că s-au executat lucrări pe alte amplasamente decât cele aprobate inițial, contravaloarea acestor lucrări fiind calificată ca prejudiciu.

Pentru respectivele modificări de traseu persoanele responsabile din Direcția tehnică a Consiliului Județean au întocmit dispoziții de șantier în raport de situația de fapt de la fața locului, pe baza constatărilor că nu ar fi util comunității să se pietruiască în totalitate un drum comunal care se înfundă, ci numai partea circulată a acestuia, motiv pentru care a dispus utilizarea restului de disponibil bănesc la alte lucrări necesare comunității.

Spre exemplu, în ceea ce privește efectuarea racordurilor, legea drumurilor prevede în sarcina executantului o astfel de obligație, în caz contrar, existând riscul ca supraînălțarea să creeze inaccesibilitatea drumului.

Observă că mare parte din prejudiciu a fost stabilit de controlorii financiari ca provenind din lucrările de amenajare traseu, nefiind, însă, indicate componentele prejudiciului și cum a fost determinat acesta, dat fiind faptul că însăși existența lucrărilor nu mai permite astfel de constatări.

De asemenea, existența prejudiciului fundamentat pe inexactitatea cantităților și calităților de material folosit, trebuie înainte de orice dovedit, sarcina probei revenind recurentei-reclamante.

Or, din ansamblul probator se poate trage concluzia că nu există probe certe care să constate modul în care au fost executate lucrările de pietruire și reabilitare a drumurilor, nu au fost efectuate măsurători de către persoane autorizate.

Recurenta a susținut greșit ideea că procesele-verbale de recepție la terminarea lucrărilor certifică atât dovada executării lucrărilor și constituie, totodată, singurul act justificativ în baza căruia puteau fi efectuate plățile.

Recepția constituie o componentă a sistemului calității în construcții și este actul prin care investitorul declară că acceptă, preia lucrarea cu sau fără rezerve și că aceasta poate fi dată în folosință. Prin actul de recepție se certifică faptul că executantul și-a îndeplinit obligațiile în conformitate cu prevederile contractului și ale documentației de execuție (art.1 din H.G. n.273/1994).

În același timp, recepția finală este convocată de investitor în cel mult 15 zile după expirarea perioadei de garanție, prevăzută în contract (art.32 din H.G.nr.273/1994).

Prin urmare, chestiunile prealabile privind atribuțiile legale ce reveneau inculpaților, marja legală de acțiune, legalitatea efectuarea plăților, executarea lucrărilor și lipsa prejudiciului au fost tranșate de către instanța civilă în mod definitiv, deci nici susținerile că lucrările au fost efectuate parțial și defectuos, astfel încât nu au servit scopului pentru care au fost realizate nu pot fi primite.

Oricum aceste susțineri sunt înlăturate de conținutul probelor administrate de către instanța penală, în primă instanță și în apel.

Argumentul parchetului că reținerea deciziei instanței de contencios administrativ ar fi contrară tezei finale a art. 52 alin. 3 C.pr.pen. nu este concludent, fiindcă instanța civilă nu a statuat asupra existenței faptei ilicite ce ar constitui infracțiune, ci doar asupra unor elemente din latura obiectivă a infracțiunii de care însă depinde soluționarea cauzei penale, deci asupra unei chestiuni prealabile. Art. 52 alin. 3 prevede că hotărârea definitivă a instanței civile asupra unei chestiuni prealabile are autoritate de lucru judecat în materie penală.

În plus, interpretarea judecătorului fondului respectă jurisprudența Curții europene a drepturilor omului potrivit căreia repunerea în cauză a soluției adoptate într-un litigiu printr-o hotărâre judecătorească definitivă în cadrul unei alte proceduri judiciare poate aduce atingere art.6 din Convenție, în măsura în care poate să facă iluzoriu dreptul de acces la o instanță și să încalce principiul securității juridice, jurisprudență afirmată în Cauzele *Kehaya și alții*, pct. 67–70; *Gök și alții împotriva Turciei*, nr. 71867/01, 71869/01, 73319/01 și 74858/01, pct. 57-62, 27 iulie 2006, *Esertas împotriva Lituaniei*, nr. 50208/06, pct. 23–32, 31 mai 2012, dar și recent în cauza Lungu și alții contra României, din 21 octombrie 2014.

În ultima cauză, Curtea de la Strasbourg a constatat într-o situație similară speței penale de față că ***procedura fiscală și cea penală vizau aceeași chestiune determinantă pentru soluționarea acestora, respectiv încadrarea juridică a acelorași operațiuni***; a observat, în continuare, că *în cadrul procedurii contencioase fiscale inițiate de reclamânți, prin hotărârea definitivă din 3 iulie 2003, secția comercială a Curții de Apel Suceava, după examinarea elementelor de probă propuse și dezbătute de părți, a concluzionat că operațiunile... fuseseră legale și a reamintit că faptul că pot exista mai multe opinii pe marginea unui subiect nu reprezintă un motiv suficient pentru a fi adusă atingere principiului securității raporturilor juridice*. În consecință, din cauză că secția penală a curții de apel a revenit în cadrul celui de-al doilea proces asupra concluziei instanței civile, revenind asupra unei chestiuni în litigiu care fusese deja soluționată și care făcuse obiectul unei hotărâri definitive, și în absența oricărui motiv valabil, curtea de apel a încălcat principiul securității raporturilor juridice. Din acest motiv, a fost încălcat dreptul reclamânților la un proces echitabil în sensul art. 6 § 1 din Convenție.

Diferența dintre statuările instanței civile și cea ce s-a reținut în cursul urmăririi penale se datorează faptului că pentru fundamentarea acuzațiilor parchetul a trebuit să-și exprime opinia juridică cu privire la incidența legii penale asupra atribuțiilor de serviciu încălcate de către inculpați însă opinia juridică avansată ce a stat la baza formării acuzațiilor este eronată, dovadă că concluzia la care s-a ajuns contrazice realitatea ce rezultă din celelalte probe, dar și adevărul juridic statuat definitiv de către instanța civilă.

De exemplu, plecându-se de la opinia juridică eronată că sunt nule absolut contractele de execuție, s-a concluzionat că și plățile efectuate în baza acestora sunt nelegale, în condițiile în care, în realitate, acestea sunt legale, aspect constatat de altfel în cursul procesului penal de către instanța civilă competentă în mod definitiv și irevocabil.

Opiniile avansate prin rechizitoriu s-au bazat pe rapoartele de constatare ce au determinat formularea acuzațiilor penale. Întrucât parchetul a criticat considerentele primei instanțe vizând modul de administrare a rapoartelor de constatare întocmite de specialiștii DNA, instanța apel va analiza această critică.

Curtea constată că rapoartele de constatare în cauză, ca orice alt mijloc de probă, înainte de a putea face parte integrantă din materialul probator evaluat de către judecător în procesul deliberării, trebuie supuse analizei având ca obiectiv asigurarea respectării standardelor impuse de principiul egalității armelor și de principiul contradictorialității, din perspectiva obligației organelor judiciare de a asigura un proces echitabil, impus de art. 6 paragraf 1 din CEDO.

Principiul egalității armelor, în esență, semnifică tratarea egală a acuzării și a apărării, fără ca una să fie dezavantajată în raport cu cealaltă, iar principiul contradictorialității presupune nu doar ca partea să ia cunoștință de existența raportului de constatare tehnico – științifică, ci presupune posibilitatea pentru părțile unui proces de a discuta și de a contesta raportul de constatare în fața instanței în condiții de contradictorialitate.

Prin asigurarea respectării celor două principii se urmărește evitarea punerii instanței în situația de a soluționa cauza doar pe baza raportului de constatare întocmit de specialiștii DNA, fiindcă soluția trebuie să fie pronunțată pe baza verificării și evaluării întregului material probatoriu administrat în cauză.

Analizând respectarea celor două principii în cauză, Curtea constată că părțile au fost private de posibilitatea de a contesta prin administrarea unui alt mijloc de probă rapoartele de constatare efectuate în cauză încă din cursul urmăririi penale, când organul de urmărire penală a respins cererea de efectuare a expertizei.

Privarea inculpaților de posibilitatea de a contesta rapoartele de constatare a determinat ruperea echilibrului dintre acuzare și apărare în administrarea probelor, deci încălcarea principiului egalității de arme.

Teoretic se poate pretinde că dezbateră orală a rapoartelor de constatare ar fi aptă să asigure un proces echitabil însă în concret dezbateră este inutilă, fiindcă ar fi bazată pe o singură constatare, unilaterală, a stării de fapt, cea din rapoartele inițiale.

În cauza Cottin cta. Belgiei din 2 iunie 2005, par.31 – 32, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, referitor la efectuarea unei expertize efectuată fără participarea inculpatului, că posibilitatea indirectă de a discuta un raport de expertiză prin memorii sau oral nu asigură dreptul de a participa la expertiza și a lipsit reclamantul – care a invocat caracterul pur teoretic al dezbaterii – de posibilitatea veritabilă de a comenta eficace un element de probă esențial.

Mai mult, astfel cum a observat judecătorul fondului, rapoartele inițiale nu constată o stare de fapt, ci analizează dispoziții legale, avansează opinii juridice cu privire la cum ar fi trebuit să se desfășoare activitatea administrativă și trag concluzii considerate absolute.

Aceste dezechilibru a fost sesizat și de către legiuitor care, în noul cod de procedură penală a prevăzut expres în art. 172 alin. 12 C.pr.pen., fără a mai lăsa acest aspect la interpretarea organului judiciar, că acesta va dispune efectuarea unei expertize *după finalizarea raportului de constatare ... când concluziile raportului de constatare sunt contestate*. De aceea, din perspectiva noului Cod de procedură penală, ce guvernează judecarea apelului de față, este discutabil dacă rapoartele de constatare tehnico – științifice, ce au fost contestate, constituie mijloace de probă în absența efectuării, din motive obiective, a expertizei judiciare, prev. de art. 172 alin. 12 C.pr.pen.

Același standard era asigurat și prin dispozițiile art. 115 alin. 2 din Codul de procedură penală anterior, doar că nu a fost respectat în această cauză.

S-a mai observat că, deși instanța nu este legată de concluziile expertizei, aceasta, prin sine, poate să influențeze într-o manieră preponderentă aprecierea instanței și să confere opiniei expertului o greutate cu totul particulară, încălcându-se art. 6 par. 1 din Convenție, dreptul părților la un proces echitabil vizând preservarea intereselor părților și cele ale unei bune administrări a justiției.

Chiar dacă s-ar putea trece peste examenul legat de fiabilitatea rapoartelor de constatare întocmite în cauză, considerând că acestea fac parte din materialul probator ce trebuie să stea la baza pronunțării soluției, în mod judicios prima instanță le-a înlăturat.

Într-adevăr, acestea conțin, mai mult decât constatarea unei situații de fapt, interpretările acesteia de către autorii rapoartelor.

Rapoartele de constatare efectuate în cursul urmăririi penale nu se rezumă la clarificarea unor aspecte tehnice în activitatea de urmărire penală, ci depășesc limitele specifice ale unui raport de constatare, chiar prin obiectivele stabilite. Astfel, raportul de constatare (f.539 vol. 40 d.u.p.) efectuat în urma rezoluției procurorului din 24 noiembrie 2005 de către Tătaru Dumitru, specialist în cadrul Departamentului Național Anticorupție – Serviciul Specialiști are ca obiective, printre altele: legalitatea solicitării adresate Ministerului Administrației și Internelor în baza căreia Guvernul a aprobat 3 miliarde lei din fondul de rezervă, dacă suma de 3 miliarde lei putea fi utilizată pentru achiziția Complexului turistic Căprioara, dacă plățile efectuate în cursul anului 2005 au avut o bază legală, dacă aceste fonduri, prin modul de alocare au produs pagube, ce sume sunt necesare pentru reabilitarea complexului, care este posibilitatea reală de alocare a acestor sume, care a fost oportunitatea investiției și dacă sumele destinate întreținerii complexelor Rucăr și Hanul dintre vii au fost legal alocate.

Pentru a răspunde la aceste obiective, autorul raportului, de exemplu, doar pe baza analizei unei adrese a constatat că președintele Consiliului Județean Vrancea ori nu a cunoscut ori a ignorat prevederile art 42 din OUG nr. 45/2003 privind finanțele publice locale, implicit a faptului că achiziția de imobile nu face parte din categoria investiții în derulare, ci din alte cheltuieli de investiții, ori a încercat și a reușit inducerea în eroare a ministrului Administrației și Internelor căruia i-a fost transmisă solicitarea.

Prin simpla trecere în revistă a unor texte legale s-a constatat, de exemplu, că nu se justifica includerea solicitării Consiliului Județean în anexa 1 A HG nr. 1793/2004 prin care i-a fost repartizată suma de 3 miliarde lei; specialistul a mai constatat neconcordanțe, nereguli și ilegalități (f.552 vol.40 d.u.p.) concluzionând că inculpatul Marian Oprișan nu a respectat prevederile din Legea nr. 215/2001 privind administrația publică locală, ale OUG nr. 45/2003 privind finanțele publice locale, ale Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului Județean Vrancea, că oportunitatea investiției nu se justifică fiindcă complexul era nefuncțional și fiindcă din momentul achiziționării acesta se află în conservare.

Referitor la proveniența fondurilor de întreținere a celorlalte două unități, Hotelul Rucăr și Hanul dintre vii, s-a arătat că trebuiau realizate venituri din exploatarea acestor obiective, care ar fi constituit sursa de finanțare, deci nu a existat sursă bugetară și nici bază legală.

La fila nr. 571, raportul de constatare stabilește persoanele răspunzătoare pentru nerespectarea prevederilor legale, indicându-i pe o parte dintre inculpați, dar și pe numita Pavel Mariana – șefa Biroului Consiliului județean care a vizat pentru controlul financiar preventiv documentele de plată.

În celălalt raport de constatare (f. 1 vol.III d.u.p.) dispus prin rezoluția nr. 48/P depus la dosar în 7 martie 2006 și întocmit de Hanganu Laurențiu obiectivele, printre altele, au fost: dacă fondurile alocate Consiliului Județean Vrancea pentru pietruirea drumurilor comunale au fost utilizate conform destinației, dacă Agenția de implementare a respectat legislația în vigoare, dacă au fost respectate obligațiile din contractul de împrumut subsidiar, să se stabilească persoanele vinovate, prejudiciul cauzat și valoarea acestuia; legalitatea încheierii contractelor de prestări servicii, dacă facturile sunt reale, dacă facturile și plățile efectuate către diriginții de șantier sunt reale, dacă aceștia și-au îndeplinit atribuțiile, dacă executanții au avut contracte de excavare, dacă membrii comisiilor de licitație și recepție și-au respectat atribuțiile, dacă s-a cauzat vreun prejudiciu, ce norme legale au fost încălcate și cine se face vinovat de încălcarea acestora.

Se observă că obiectivele raportului de constatare vizează aplicarea legii la starea de fapt, astfel încât nu poate constitui o probă, pentru că, în final, nu constată obiectiv o stare de fapt, ci doar o afirmă.

Mai departe, în acest raport, se constată că actul de împrumut subsidiar și actele adiționale au fost semnate fără aprobarea Consiliului județean, răspunderea revenind inculpatului Marian Opreșan, că fondurile, obiect al contractului, nu au făcut parte din bugetul consolidat al județului Vrancea, că nu au fost înregistrate în conturile acestuia de la Trezoreria Focșani, după cum consiliul județean nu este abilitat de a contracta lucrări de execuție a programului de pietruire a drumurilor comunale, așa cum s-a scris eronat în art. 4 pct. 3 din Contractul de împrumut, întrucât nu a fost definit ca titular de investiții prin HG nr. 577/1997, că art. 4 pct. 2 din contract prin care s-a autorizat Consiliul județean să utilizeze fondurile transferate contravin aceleiași hotărâri de guvern, că angajarea creditului extern s-a făcut contra prevederilor legale, că lucrările pe cele 41 drumuri comunale nu au fost efectuate conform contractelor de execuție responsabili fiind ministrul MLPTL și inculpatul Marian Opreșan, că sumele au fost greșit încadrate bugetar, că nu s-au elaborat studii de fezabilitate, proiecte tehnice, de execuție aprobate de consiliile comunale, că anexa nr. 1 la contract a fost întocmită în mod arbitrar, consiliul județean a efectuat plăți către executanți contrar prevederilor art. 4 pct. 2 din contract, că unele declarații de eligibilitate prezentate la licitații sunt nereale; contractul de prestări servicii cu dirigenții de șantier este lipsit de obiect, că lucrările confirmate de către inculpatul Iacob Valeriu pentru opt drumuri comunale privesc 27,6 km, că situațiile de lucrări nu sunt însoțite de listele de consum de resurse, iar facturile fiscale au înscris situații de lucrări nereale fără însă a se argumenta de ce; că delegarea responsabilităților inculpatului Marian Opreșan către Costeanu Ion și Rusu Liviu legate de pietruirea drumurilor nu respectă legea, fiindcă nu a fost emisă ca urmare a unor sarcini date de consiliul județean; că nerespectarea obligațiilor, cum ar fi neînsoțirea situațiilor de lucrări cu lista de resurse consumate și documente justificative, a condus la situația la care s-au emis situații de lucrări și facturi fiscale care nu reprezintă lucrări reale executate la data plății.

În final, specialistul a constatat că 22 de persoane sunt răspunzătoare de încălcarea a 19 acte normative și a arătat că raportul se completează cu raportul de control al Camerei de Conturi Vrancea prin care s-au constatat abateri compatibile cu cele prezentate în prezent în raport.

Prezentarea succintă a rapoartelor denotă că acestea nu reprezintă mijloace de probă apte să facă parte din materialul probator supus, inițial, evaluării integrale de către judecător, iar, apoi, coroborării particulare cu restul probelor evaluate, pentru a putea fi reținute sau, dimpotrivă, înlăturate la stabilirea stării de fapt ce rezultă din toate probele administrate, astfel cum prevede 103 C.pr.pen. actual, similar art. 63 alin 2. C.pr.pen. anterior; ultimul text prevedea și la data efectuării urmăririi penale în cauză că *probele nu au valoare dinainte stabilită și că aprecierea fiecărei probe se face de către organul de urmărire penală sau de instanța de judecată în urma examinării tuturor probelor administrate, în scopul aflării adevărului...*

În concluzie, față de starea de fapt mai sus expusă, Curtea constată că soluția de achitare pronunțată de către prima instanță în temeiul art.386 alin.5 rap. la art.16 alin.1 lit. b C.pr.pen. este legală și temeinică, fiindcă nu sunt îndeplinite condițiile de tipicitate ale infracțiunilor reținute în actul de sesizare, motiv pentru care, în temeiul art. 421 pct.1 lit.b C.pr.pen. va respinge ca nefondate apelurile declarate.

Văzând și dispozițiile art. 275 alin.2 și 3 C.pr.pen.,

PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
D E C I D E:

Respinge ca nefondat apelul declarat de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție – Serviciul Teritorial Cluj, precum și apelurile declarate de Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Guvernul României prin Secretariatul General al Guvernului și Ministerul Finanțelor Publice, prin

Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Cluj-Napoca – Administrația Județeană a Finanțelor Publice Cluj împotriva sentinței penale nr.140 din 06 februarie 2015 a Judecătoriei Cluj-Napoca.

Stabilește în favoarea Baroului Cluj suma de 400 lei onorariu pentru apărătorul din oficiu al inculpatului Diaconu Mircea, av. Berindea Corina, ce se va plăti din FMJ.

Obligă apelanții Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Guvernul României prin Secretariatul General al Guvernului și Ministerul Finanțelor Publice, prin Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Cluj-Napoca – Administrația Județeană a Finanțelor Publice Cluj la câte 200 lei cheltuieli judiciare în favoarea statului, iar celelalte cheltuieli judiciare rămân în sarcina statului.

Definitivă.

Pronunțată în ședința publică din 18 decembrie 2015.

PREȘEDINTE
CLAUDIA ILIEȘ

JUDECĂTOR
VALENTIN CHITIDEAN

GREFIER
DELIA STANA

V.C./M.N./21.01.2016
14 ex. jud.fond Buta L.